

Senioruniversitetet i Stockholm

i samverkan med Folkuniversitetet/Kursverksamheten vid Stockholms universitet

VÅRPROGRAM 2016

Innehåll

Ledare	3	<i>Naturvetenskap</i>		<i>Idéhistoria</i>	
Medlemskap och anmälan	4	Ett universum fyllt av liv?	19	Tidigmodern idéhistoria, renässansen till och med upplysningen	
Frågor och svar	5	Hållbar samhällsutveckling – utopi eller framtidens möjlighet.....	20	Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.....	28
Så här anmäler du dig via hemsidan	6	Räknemaskiner, ånglok, mobiltelefoner – nedslag i teknikens historia.....	20	<i>Konstvetenskap</i>	
Föreläsningsserier		<i>Mångvetenskap</i>		Renässans och barock	
Tisdagsföreläsningar.....	8	Myter om maten	21	Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.....	28
Torsdagsföreläsningar.....	8	Vandringar & Exkursioner		Konst och arkitektur under 1900-talet, del 2	
<i>Litteratur</i>		Konstvandringar	22	Fristående kurs: 15 poäng. Moment 2:2.....	29
Litterära fredagar på Stora Henriksvik.....	9	Kulturhistoriska vandringar på nedre Norrmalm och i Vasastan	22	<i>Litteraturvetenskap</i>	
1900-talets ryska romankonst... ..	9	Gotlands natur och kultur.....	23	Renässans, barock och tidigmodern tid	
<i>Länder</i>		Landskapet berättar – strövtåg i tid och rum.....	24	Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.....	29
Ukraina – gränslandet – i historia och nutid.....	10	Universitetskurser		<i>Musikvetenskap</i>	
<i>Kultur</i>		Inledning	25	Musikdramatik. Opera 1600-1900	
Norge, känt och okänt.....	10	<i>Botanik</i>		Moment 1:2.....	30
Om trädgård.....	11	Fristående kurs: 7,5 poäng.....	25	<i>Psykologi</i>	
<i>Historia</i>		<i>Ekonomisk historia</i>		Kognitiv neuropsykologi I: Hur fungerar våra hjärnor?	30
Senantikens romarrike – en spegel av idag?	11	Genom industriella eldar till dagens tjänstesamhälle. Grundkurs: 30 poäng. Moment 2:4.....	25	<i>Religionshistoria</i>	
Kvinnors liv och verk under 1800- och 1900-talen: en historisk tillbakablick.....	12	<i>Etnologi</i>		Ursprungsfolkens religioner.....	30
Finanshistoria.....	13	Kulturhistoriska perspektiv på vardagsliv och social organisation		Studiecirklar – språk	
<i>Politik och samhälle</i>		Grundkurs 30 poäng. Moment 2:4	26	Kurser i studiecirkelform	31
Demokratin och dess utmaningar	13	<i>Praktisk filosofi</i>		Språk	31
Medier och protest.....	14	Moralfilosofins historia Grundkurs: 30 poäng. Moment 4:4.....	26	Europarådets nivåskala för självbedömning	32
<i>Musik</i>		<i>Historia</i>		Arabiska	32
Den klassiska musikens former och uttrycksmedel.....	15	Modern tid (1800-2000) Grundkurs: 30 poäng. Moment 4:4.....	27	Engelska	33
Levande jazzhistoria – ”Magic moments”.....	15	Bråkiga och skötsamma arbetare		Franska	34
Hasse & Tage – humoristiska humanister.....	15	45 Poäng. Moment 6:6.....	27	Grekiska, nygrekiska	38
<i>Arkitektur</i>		Stockholms historia.		Italienska	39
Stadsbyggande i Sverige idag – en kritisk granskning.....	16	Det moderna Stockholm Fristående kurs: 15 poäng. Moment 2:2.....	27	Latin med allmän språkkunskap	42
<i>Konst</i>		Övriga studiecirklar		Ryska	44
Spännande former i konsten	17	<i>Matematik</i>		Spanska	45
Fotografi som konst.....	18	Matematik för mor- och farföräldrar	49	Tyska	47
Se konst i utmärkt sällskap.....	18				

Ett "riktigt" universitet

Litteratur

Tre litterära klassiker	49
Tre 1900-talsromaner	49
På spaning i poesi	49

Teater

Fyra pjäser – fyra uppsättningar	50
--	----

Filmkunskap

Film, identitet, existens	50
---------------------------------	----

Skrivande

Att skriva sitt liv, grundkurs, andra terminen	50
Att skriva sitt liv, fördjupning, andra terminen	51
Försommarkurs i kreativt skrivande	51

Historia

Från Alexander I till Putin	51
Mittens rike, 200 år av Kinas historia från Opiumkriget till Kina som hela världens verkstad	51
Weimarrepubliken – mellankrigstidens Europa sett från Tyskland	52
Släktforskning, grundkurs	52

Religionskunskap

Buddhismen: Särskilt den tibetanska buddhismen	52
De abrahamitiska religionerna	53

Juridik

Arvsrätt	53
----------------	----

Musik

Jazzens historia	53
------------------------	----

Konsthistoria

Stolta Stad! – Stockholms historia ...	53
Auktioner, auktionsgods, antikviteter	54
Kvinnor i konsten	54
Glas och porslin i Sverige	54
Möbler och inredning i Sverige – från Vasatidens anonyma hantverkare till vår tids stilikoner	54
Allmoget	54

Jag skriver detta en vecka efter terrorattacken i Paris fredagen den 13 november. Terroristerna var noggranna med att skjuta in i kaféer där Paris unga intellektuella brukar samlas; attacken var med andra ord riktad mot precis de värden som dessa unga människor representerade – kunskapsörst, nyfikenhet och intellektuell spänst. Det har sagts mig att Senioruniversitetet värnar de egenskaper som vi i Humboldts anda förknippar med Universitetet som idé, dvs en plats där bildningsörst och sökande efter kunskap främjas utan instrumentella krav. Eller annorlunda uttryckt, en plats där de egenskaper som de unga döda i Paris ägde får frodas även hos vår generation – en plats för kunskapsörst, nyfikenhet och intellektuell spänst. När vi därför planerar programmet har vi för ögonen både behovet av att värna klassisk bildning, bevaka intressant forskning och öppna vår verksamhet för företeelser i vår tid. Denna katalog visar att vi lyckats ganska väl med vårt uppsåt. Men ingenting är så bra att det inte kan bli bättre...

Under terminen fick våra medlemmar som bekant möjlighet att fylla i en enkät vars huvudsyfte är att hjälpa oss i programarbetet, men som även syftar till att skapa en dialog med våra medlemmar. Vi ser fram emot bearbetningen av era svar och resultatet kommer under våren. Vi vet att vi seniorer har stor kompetens och livserfarenhet som kan komma verksamheten till gagn på olika sätt – genom volontärernas insatser och inte minst i deltagarnas interaktion med varandra och programansvariga. Trots föreningens stora tillväxt strävar Senioruniversitetet fortfarande med andra ord efter att behålla känslan av ett "vi".

Catherine Dahlström
ordförande Senioruniversitetet

I PROGRAMARBETET FÖR VÅREN 2016 har främst Solbritt Benneth, Cecilia Bäcklander, Kristin Dahl, Catherine Dahlström, Désirée Edmar, Christina Eidem, Bengt Etzler, Tove Faye-Wevle, Gösta Gahm, Monika Hammar Granberg, Kai-Inge Hillerud, Bo Irlblad, Erik Janson, Gerda Johansson, Ingela Karlsson, Anita Kruckenberg, Astrid Mellbom, Britt Olofsdotter, Crister Skoglund, Kersti Thornéus, Elisabet Tjernlund, Anita Welin-Clarhäll, Lena Wollin och Anders Yrgård deltagit.

Medlemskap i Föreningen Senioruniversitetet i Stockholm

För att delta i Senioruniversitetets arrangemang krävs medlemskap i föreningen. Medlem i föreningen kan du bli om du är pensionär och har fyllt 55 år. För år 2016 är medlemsavgiften 150 kronor. Beträffande inbetalning se vad som sägs här nedan.

När du deltar i Senioruniversitetets arrangemang har du viss försäkring vid olycksfall genom Folkuniversitetet.

Anmälan och inbetalning av avgifterna

Anmälan till arrangemang görs antingen på bifogade anmälningskort i kurskatalogen från den 9 december per post (v g texta!) eller via vår webbplats www.senioruniversitetet.se, som öppnas den 10 december. Observera att anmälan inte kan göras via e-post eller personligen. *Besked om anmälan kan dröja upp till tre veckor.*

För att underlätta kansliets hantering får varje anmälan bara gälla en person för varje arrangemang. Sökande bereds plats i den ordning de anmält sig.

Observera att inbetalningen av avgifter för vårterminen går till på följande sätt:

1. Alla som sökt till arrangemang får besked om de kommer med eller inte.
2. Om du kommit med på ett arrangemang och ännu inte är medlem får du faktura på såväl medlemsavgiften som avgiften för arrangemanget. Avgifterna betalas snarast möjligt. Om du kommer med på flera arrangemang betalar du självfallet bara medlemsavgift i anslutning till den första fakturan.
3. Du som inte avser att söka till eller inte kommit med på något arrangemang är också välkommen som medlem. Vänligen hör av dig till kansliet, eller gå in på vår webbplats, så fakturerar vi medlemsavgiften.

Du som sökt till ett arrangemang behöver alltså inte betala medlemsavgiften förrän du fått besked om att du blivit antagen.

Från 2008 kräver Folkbildningsrådet att personnummer registreras på deltagare som deltar i folkbildningsverksamhet. Ange därför tydligt vid anmälan och inbetalning namn, personnummer, adress, telefonnummer och e-postadress. Om du angivit din e-postadress sänds kallelse, faktura och andra meddelanden till den, ej till postadressen.

Anmälan till arrangemang är bindande. Om du återtar anmälan senare än en vecka före kursstart betalar du 100 kronor i expeditonsavgift, efter kursstart full avgift.

Kostnader för litteratur, entréavgifter, tentamina och dylikt tillkommer. Akademibokhandeln, Mäster Samuelsgatan 32, har studeranderabatt på vissa kursböcker mot uppvisande av Senioruniversitetets deltagarkort/kallelse.

Mer information om

Tisdagsföreläsningar	på sidan 8
Torsdagsföreläsningar	på sidan 8
Föreläsnings- och seminarier	på sidan 9
Vandringar och exkursioner	på sidan 22
Universitetskurser	på sidan 25
Studiecirklar	på sidan 31

Reservation för ändringar – anmäl därför din e-postadress!

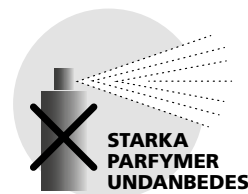
Om någon uppgift i denna katalog angående exempelvis datum, klockslag, lokal eller föreläsare behöver ändras, meddelas det till deltagarna per e-post. Vi vill gärna kunna nå dig, och det är därför angeläget att du uppger din e-postadress i samband med anmälan. Om du inte har uppgett e-postadress meddelar vi per brev. Ändringarna kommer också att meddelas på vår webbplats: www.senioruniversitetet.se under rubriken *Aktuellt*.

Observera att vissa arrangemang kan komma att bli överteknade – lämna därför in din anmälan snabbt. Men, om ett arrangemang inte får tillräckligt antal deltagare kan det ställas in.

Kom ihåg!
Vår webbplats
uppdateras hela
tiden med aktuell
information.

Frågor och svar

Här hittar du svar på några av de vanligaste frågorna.
Fler frågor och svar finns på www.senioruniversitetet.se

Anmälan

Hur anmäler jag mig till ett arrangemang?

Du kan antingen anmäla dig via vår hemsida eller genom att skicka in anmälningsstalongen från denna kurskatalog. Observera att vi inte tar emot anmälningar per e-post eller telefon!

När får jag besked om jag har kommit med på önskat arrangemang?

Så snart vi har registrerat din anmälan får du besked om du har fått en plats eller står på reservplats. Vi får in flera tusen anmälningar de första dagarna varför det kan ta tid innan du får besked.

Kan jag anmäla mig endast till enstaka föreläsningar i en serie?

Nej, du anmäler dig till en hel serie, sedan avgör du själv vilka föreläsningar du vill gå på.

Reservplats

Jag har fått besked om reservplats. Vad betyder det och när kommer jag att få bekräftelse på att jag blivit antagen till arrangemanget?

Arrangemanget du anmält dig till är fullbokat och du har fått en reservplats och blivit placerad i kö. När det blir aktuellt, kommer en kallelse att skickas till dig med information om att du nu har fått plats på arrangemanget.

Hur kommer det sig att jag fått besked om reservplats trots att jag anmälde mig redan första dagen då kurskatalogen kom ut och/eller då hemsidan öppnades för anmälningar?

Det är stort tryck på många av våra arrangemang varför vissa av dem fort blir fullbokade. Samtliga anmälningar registreras från och med den 10 december, efter inkommet datum.

Hur kommer det sig att jag får besked om reservplats trots att det på hemsidan stod "Platser finns" då jag anmälde mig?

Då vi får in flera tusen anmälningar de första dagarna hinner vi inte registrera alla anmälningar på en gång. Det tar ett par veckor innan vi ligger i fas varför det råder eftersläpning på hemsidan och det ser ut som det finns platser kvar då det i själva verket är fullbokat.

Betalning/Fakturafrågor

Hur betalar jag?

Du betalar när du har fått en faktura per post eller e-post. **OBS! Invänta alltid faktura, betala inte in på annat sätt.** Kontakta oss gärna om du vill att vi skickar din faktura på nytt.

Kan jag med min faktura betala även avgifterna för min make/maka/väninna/granne osv?

Nej. Varje faktura är personlig och det går inte att betala arrangemangs- eller medlemsavgifter på någon annans faktura.

Jag har fått en e-faktura. Hur betalar jag den?

E-faktura är en elektronisk faktura, dvs en faktura som skickas till din e-postadress i stället för en pappersfaktura med post.

Fakturan ligger som en fil bifogad till e-postmeddelandet. Spara filen på din dator, öppna den och skriv sedan ut den. Nu kan du betala din faktura som vanligt, t ex på ditt närmaste bankkontor eller via din internetbank.

Jag har fått en e-faktura.

Måste jag betala den på internet?

Nej, du kan självklart betala din faktura på annat sätt, t ex på ditt närmaste bankkontor.

Jag kan inte öppna filen med e-fakturan. / Jag vill få en pappersfaktura istället.

Kontakta oss så skickar vi gärna en pappersfaktura till din hemadress.

Vad har Senioruniversitetet för bankgironummer?

Betalningar för våra arrangemang ska gå till Folkuniversitetets bankgironummer som är 5508-2721.

Vad har Senioruniversitetet för plusgironummer?

Vi har inte något plusgironummer. Alla betalningar för Senioruniversitetets arrangemang ska gå till Folkuniversitetets bankgironummer, se ovan.

Jag har aldrig fått min faktura, däremot skickades en kravfaktura till mig. Hur kommer det sig?

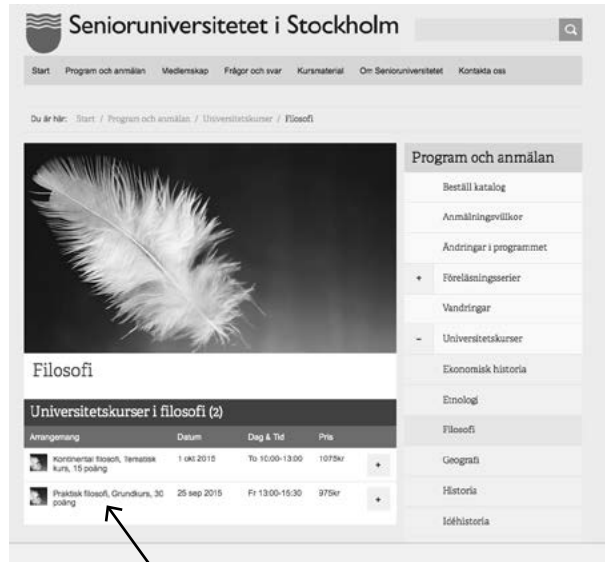
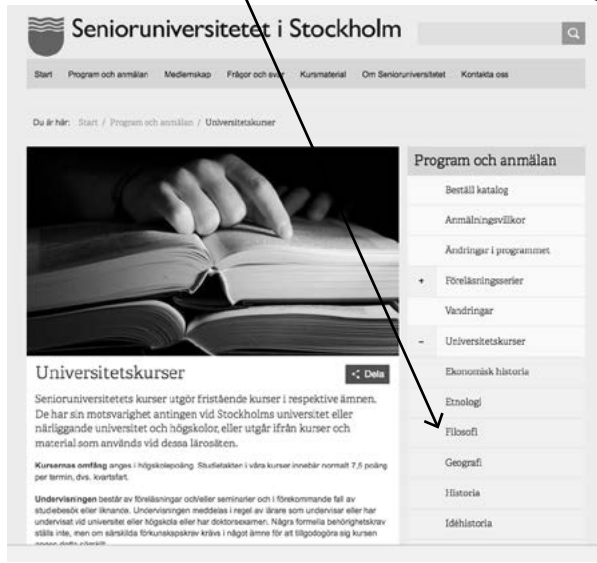
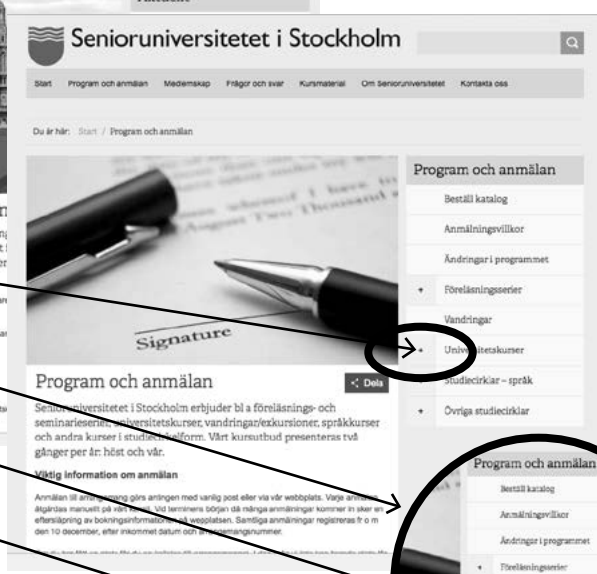
Detta kan bero på ett fel i e-postadressen som du angav vid anmälan. Din faktura kan också ha filterats som spam av din server eller ditt mailprogram. De flesta fakturorna skickas med e-post, men om de blir obetalda så skickas en påminnelsefaktura (kravfaktura) med vanlig post.

Så här anmäler du dig via hemsidan, www.senioruniversitetet.se

1 Klicka på Program och anmälan

2 Välj i menyn till höger, klicka på + för att se undermenyerna

3 Välj ämnesgrupp (eller ämne direkt)

4 Välj arrangemang

5 Boka

- 6** Fyll i Kursanmälan. Alla fält med * måste fyllas i.

Senioruniversitetet i Stockholm

Start Program och anmälan Medlemskap Frågor och svar Kursmaterial Om Senioruniversitetet Kontakta oss

Du är här: Start / Kursanmälan

Kursanmälan

Vad kul att du vill gå på kurs hos oss! Fyll i dina uppgifter nedan så kan vi boka in dig.

No Swedish Personnummer (social security number)?
Use the English booking form

Praktisk filosofi, Grundkurs, 30 poäng
Datum: 25 sep 2015
Plats: Stockholm
Tid: Fr 13:00-15:30
Pris: 875kr

Vem ska delta?

Fält markerade med * måste fyllas i.

Förnamn *

Efternamn *

Personnummer *

Adress *

G/O

Postadress *

E-post *

Det är till denna adress som din kallelse skickas, så var nogra med att det blir rätt.

Telefon *

Meddelande

Hur vill du betala?

Faktura (Skickas med din kallelse)

Vem betalar?

Jag betalar

Företaget betalar

Annan person betalar

Jag godkänner anmälningsvillkoren *

Ja tack! Skicka erbjudanden från Folkuniversitetet via

Boka kurs

Om du glömt någon uppgift får du ett rött felmeddelande upptill.

- 7** Kryssa för rutan "Jag godkänner anmälningsvillkoren"

- 8** Klicka på "Boka kurs"

- 9** När anmälan skickats iväg får du en bekräftelse på hemsidan. Du kan välja att skriva ut en kopia av din anmälan.

Ett e-postmeddelande som bekräftar din anmälan skickas därefter till den e-postadress du uppgett.

Senioruniversitetet i Stockholm

Start Program och anmälan Medlemskap Frågor och svar Kursmaterial Om Senioruniversitetet Kontakta oss

Du är här: Start / Kursanmälan

Tack för din anmälan

Vi skickar en mejlbekräftelse med mer information till den adress du angav.

Med vänliga hälsningar
Folkuniversitetet

Skriv ut kopia av anmälan

Tillbaka till kurs: Praktisk filosofi, Grundkurs, 30 poäng

Berätta för andra

Twitter Dela på Facebook

Frågor eller funderingar?

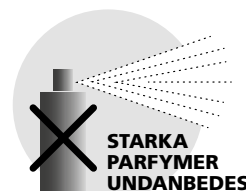
Har du några frågor, kontakta gärna oss. Du hittar våra kontaktuppgifter under fliken "Här finns vi" på www.folkuniversitetet.se

Senioruniversitetet i Stockholm
Adress: Box 6276, 102 34
Stockholm
Besöksadress: Hegagatan 1, 1
i Stockholm
08-7392 41 28 (möj. 8-12)
kontakt@folkuniversitetet.se

Folkuniversitetet
Senioruniversitetet i Stockholm

Föreläsningsserier

Starka parfymer undanbedes på samtliga föreläsningsserier.

Tisdagsföreläsningar

2/2: *Kan havet smälta Grönlandsisen?*

FÖRELÄSARE Martin Jakobsson, professor i marin-geologi och geofysik, Stockholms universitet
VÄRD Désirée Edmar

9/2: *Evolution, elände och evigt liv.*

Hur länge kan kemin stå emot döden?

FÖRELÄSARE Ulf Ellervik, professor i bioorganisk kemi, Lunds universitet
VÄRD Lars-Johan Norrby

16/2: *Medeltida träskulpturer: från utskäld till utställd. En unik konstskatt i Historiska museet*

FÖRELÄSARE Pia Bengtsson Melin, förste antikvarie, Statens historiska museum
VÄRD Catherine Dahlström

23/2: *Tatuering som kroppens graffiti – markering eller maskering*

FÖRELÄSARE Birgitta Svensson, professor i etnologi, Stockholms universitet
VÄRD Catherine Dahlström

1/3: *OBS! Ingen föreläsning denna tisdag.*

8/3: *Från rockbrud till operadiva*

FÖRELÄSARE Katarina Dalayman, hovsångerska, om sitt liv i de stora rollerna på världens operascener
VÄRD Kai-Inge Hillerud

15/3: *Vart går Ryssland under Putin?*

FÖRELÄSARE Stig Fredrikson, journalist och författare
VÄRD Kai-Inge Hillerud

22/3: *Det nyfödda barnets hjärna*

FÖRELÄSARE Ulrika Ådén, docent, Karolinska institutet, barnläkare vid Astrid Lindgrens barnsjukhus
VÄRD Kai-Inge Hillerud

29/3: *OBS! Ingen föreläsning denna tisdag.*

5/4: *De svarta hålens dramatiska uppkomst och problematiska ålderdom*

FÖRELÄSARE Bengt Gustafsson, professor emeritus i teoretisk astrofysik, Uppsala universitet
VÄRD Kai-Inge Hillerud

12/4: *Goethe och kvinnorna*

FÖRELÄSARE Sture Packalén, professor emeritus i tyska, Mälardalens högskola
VÄRD Catherine Dahlström

19/4: *Migrationer och kulturmöten i vår tidiga historia*

FÖRELÄSARE Kerstin Cassel, docent i arkeologi, Södertörns högskola
VÄRD Desirée Edmar

TID Tio tisdagar kl 13.30 – 14.30:

2/2 – 19/4 (ej 1/3, 29/3)

Observera att dörrarna låses kl 13.30.

LOKAL Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16

AVGIFT 600 kr

ARRANGEMANG NUMMER 100

Torsdagsföreläsningar

28/1: *Från Jösses flickor till*

Flickan, mamman och demonerna

FÖRELÄSARE Susanne Osten, barnfilmsambassadör, Svenska filminstitutet, fil dr hc, professor emerita i regi och tidigare chef för Unga Klara
VÄRD Lena Wollin

4/2: *Kvinnors hjärnor har inte fått*

röra sig fritt och vilt – om min senaste bok "Medan jag var ung"

FÖRELÄSARE Yvonne Hirdman, författare och professor emerita i historia
VÄRD Lena Wollin

11/2: *Lidande och läkedom – medicinens utveckling från Hippokrates till idag*

FÖRELÄSARE Nils Uddenberg, författare och professor emeritus i psykiatri och empirisk livsåskådningsforskning
VÄRD Britt Olofsdotter

18/2: *Den hemliga trädgården*

FÖRELÄSARE Ronny Ambjörnsson, professor emeritus i idéhistoria, Umeå universitet
VÄRD Crister Skoglund

25/2: *Stockholmstrafiken dåtid, nutid, framtid*

FÖRELÄSARE Anders Gullberg, fil dr, forskare vid Centre for Sustainable Communications, Kungliga Tekniska högskolan
VÄRD Solbritt Benneth

3/3: *OBS! Ingen föreläsning denna torsdag.*

10/3: *Den sårade divan*

FÖRELÄSARE Karin Johannisson, med dr hc, professor emerita i idé- och lärdoms historia, Uppsala universitet
VÄRD Britt Olofsdotter

17/3: *Mässa, gyckel, farser, musik – eller hur man firade en kyrkofest under medeltiden*
FÖRELÄSARE Olle Ferm, professor emeritus i medeltidshistoria, Stockholms universitet
VÄRD Solbritt Benneth

24/3 och 31/3: *OBS! Inga föreläsningar dessa torsdagar*

7/4: *Grå bonde, blå bonde: problemet med indigo på svensk landsbygd kring sekelskiftet 1800*
FÖRELÄSARE Leif Runefelt, docent i idéhistoria, Södertörns högskola
VÄRD Britt Olofsdotter

14/4: *Retorik som konsten att överväga*
FÖRELÄSARE Maria Wolrath, fil dr, lektor i retorik, Södertörns högskola
VÄRD Crister Skoglund

21/4: *Vad kan arkeologiska skelettmaterial berätta om hälsan förr i tiden*
FÖRELÄSARE Sabine Sten, professor i osteo- arkeologi, Uppsala universitet, Campus Gotland
VÄRD Solbritt Benneth

TID Tio torsdagar kl 13.30-14.30:
28/1 – 21/4 (ej 3/3, 24/3 och 31/3)
Observera att dörrarna låses kl 13.30.
LOKAL Biografen Rigoletto, Kungsgatan 16, Stockholm
AVGIFT 600 kr
ARRANGEMANG NUMMER 110

Litterära fredagar på Stora Henriksvik

Vårens föreläsningsserie på Stora Henriksvik tar upp prosa, poesi och dramatik från 1900- och 2000-talet. Målet är att ge fördjupade kunskaper om och insikter i litteratur i vid bemärkelse genom möten med företrädare för olika litterära genrer och verksamheter.

29/1: *En man med många sidor. Alf Henrikson på vers och prosa*
FÖRELÄSARE Catharina Grünbaum, journalist, författare

5/2: *Den motsträviga berättaren*
FÖRELÄSARE Peter Kihlgård, författare

19/2: *Favoriter i salig blandning och åminnelse*
FÖRELÄSARE Anita Wall, skådespelare

4/3: *Lennart Hellsing – barnpoesins Orfeus*
FÖRELÄSARE Lena Kåreland, professor emerita

18/3: *Det skrivna ordet och det talade*
FÖRELÄSARE Gunnar Bolin, programledare, kritiker

PROGRAMANSVARIG Gerda Johansson
TID Fem fredagar kl 10.15 – 12.00:
29/1 – 18/3
LOKAL Stora Henriksvik, Långholmsmuren 21
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 120

1900-talets ryska romankonst

Under 1900-talet genomled Ryssland tre förödande krig och ett antal dramatiska omställningar i samhällets strukturer – från det auktoritära kejsardömet till den totalitära Sovjetstaten och genom glasnost till ett försök till demokratisering. Med sina rötter i den stora ryska romankonsten kom olika författare på 1900-talet att teckna starka bilder av samhällsutvecklingen och människors öden i Ryssland under det gångna seklet. Under föreläsningsserien kommer fem forskare att fokusera fem författare och fem verk som representerar olika konstnärliga förhållningssätt till tidens problem.

10/3: *Andrej Belyj, St Petersburg*
FÖRELÄSARE Magnus Ljunggren, professor emeritus, institutionen för språk och litteraturer, Göteborgs universitet

17/3: *Michail Bulgakov, Mästaren och Margarita*
FÖRELÄSARE Karin Grelz, fil dr, institutionen för slaviska språk, Stockholms universitet

7/4: *Boris Pasternak, Doktor Zjivago*
FÖRELÄSARE Susanna Witt, docent, Uppsala Centrum för Rysslandsstudier, Uppsala universitet

14/4: *Alexander Solzjenitsyn, Första kretsen*
FÖRELÄSARE Per-Arne Bodin, professor, institutionen för slaviska språk, Stockholms universitet

21/4: *Tatiana Tolstaja, Där*
FÖRELÄSARE Mattias Ågren, fil dr, institution för slaviska språk, Stockholms universitet

PROGRAMANSVARIG Catherine Dahlström
TID Fem torsdagar kl 13.30-15.15:
10/3 – 17/3, 7/4 – 21/4
LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 500 kr
ARRANGEMANG NUMMER 130

Ukraina – gränslandet – i historia och nutid

Hur har Euromajdan, Rysslands annektering av Krimhalvön och kriget i östra Ukraina påverkat världspolitiken? Hur har ukrainarna drabbats – politiskt, ekonomiskt och socialt? Vilka är de historiska förklaringarna till konflikten mellan Ryssland och Ukraina? Hur ser framtiden ut? Sju föreläsare ger sin syn på dagens situation i Ukraina.

28/1: Hur kunde det bli så här? Relationen mellan Ryssland och Ukraina genom historien
Ryssar och ukrainare sägs vara broderfolk, men det är inte så enkelt. Deras områden har under historien varit utsatta för olika inflytanden utifrån och de har förhållit sig olika till den omgivande världen, bland annat till Europa.
FÖRELÄSARE Ulla Birgegård, professor emerita i ryska, Uppsala universitet

4/2: Ukraina idag – inre och yttre krig mot det koloniala arvet
Den nuvarande ukrainska nationen skapades i början av 1920-talet av Sovjetunionen men blev självständig vid unionsupplösningen 1992. Självständigheten har präglats av motsättningar mellan det sovjetiska arvet och krav på reformer. 2014 annekterade Ryssland halvön Krim och därefter följde kriget i östra Ukraina.
FÖRELÄSARE Torgny Hinnemo, journalist och författare

11/2: Krim och säkerhetspolitiken
Rysslands aggression mot Ukraina fick konsekvenser för den europeiska säkerhetsordningen, men också för Ryssland. Trenden mot ökad repression inom landet accelererade samtidigt som president Putin uttalade att "Krim ska ena Ryssland". Även USA:s relationer till Ryssland blev dramatiskt sämre. De amerikanska generallerna började utmåla Ryssland som det största säkerhetspolitiska hotet mot USA och NATO fick en nystart som försvarsallians.
FÖRELÄSARE Carolina Vendil Pallin och Mike Winnerstig, säkerhetspolitiska analytiker vid FOI, Totalförsvarets forskningsinstitut

18/2: Krim tillhör oss – imperiets återkomst
Krimkrisens konsekvenser går ännu inte att överblicka. Rysslands annektering har splittrat lokalbefolkningen och rivit upp gamla sår mellan Krimborna. Propagandan på båda sidor förstärker konflikterna.
FÖRELÄSARE Kalle Kniivilä, journalist på Sydsvenskan och författare

25/2: Ukrainas ekonomi och affärsklimat
Ukrainas ekonomi har sedan självständigheten åkt berg-och-dalbana. Den statsfinansiella kris som konflikten med Ryssland har lett till är bara en av flera kriser. Ändå går delar av ekonomin riktigt bra. Ukraina är ett framstående jordbruksland och har potential att bli världsledande inom livsmedelsproduktion. Men för att förverkliga detta krävs ett förbättrat affärsklimat.
FÖRELÄSARE Jens Bruno, ekonom med erfarenheter från svensk statsförvaltning och från företagssektorn i Ukraina

3/3: Majdan – då, nu och i framtiden
Den 21 november 2013 vägrade Ukrainas regering att skriva på det associeringsavtal som skulle föra landet närmare EU. På självständighetstorget i Kiev och i andra städer över hela Ukraina samlades människor i skaror som snart växte till hundratusental, en protest som fick namnet Euromajdan eller "värdighetens revolution". Vad ville demonstranterna och hur har det gått med reformerna? Är Ukraina idag ett annat land än 2013?
FÖRELÄSARE Henrik Hallgren, analytiker och ordförande i Forum Eurasien

PROGRAMANSVARIGA Christina Eidem och Cecilia Bäcklander
TID Sex torsdagar kl 10.00-11.45:
28/1 – 3/3
LOKAL Zetasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 550 kr
ARRANGEMANG NUMMER 140

Norge, känt och okänt

Att Norge numera är ett rikt oljeland och att nationaldagen den 17 maj brukar firas grundligt överallt där norrmän bor är välbekant. Vår föreläsningsserie vill ge skiftande perspektiv på och en fördjupad bild av norsk kultur och historia.

27/1: Norge efter 1814
Undertryckt provins blev självsäkert oljeland
FÖRELÄSARE Torbjörn Nilsson, professor i historia

3/2: Ibsen och Fosse – norska dramatiker i världen
FÖRELÄSARE Leif Zern, kritiker, författare

17/2: Hur många norskor finns det egentligen?
FÖRELÄSARE Birgitta Agazzi, redaktör, författare

2/3: Edvard Munch
– de starka känslornas skildrare
FÖRELÄSARE Helen Hallgren Archer, intendent

16/3: "Komockor, norsk-norskhet och självgodhet" – om Edvard Grieg och det problematiska i att bli nationalsymbol
FÖRELÄSARE Måns Tengnér, musikvetare, Kungliga Musikhögskolan

PROGRAMANSVARIG Gerda Johansson
TID Fem onsdagar kl 10.00 – 11.45: 27/1 – 16/3
LOKAL Svenska barnboksinstitutet, Odengatan 61
AVGIFT 500 kr
ARRANGEMANG NUMMER 150

Om trädgård

Trädgården, lustgården är en av våra äldsta gemensamma symboler för ett gott liv. Men känslan för privata och offentliga grönområden och deras funktioner i våra liv har naturligtvis förändrats genom tiderna.

I dag är trädgårdsintresset stort och mångfacetterat. Många vill påta i sina egna täppor, i koloniträdgårdar och delta i olika former av gemensam cityodling. Intresset växer också för stadens planering av grönområden.

Denna föreläsningsserie vill fördjupa kunskaper om trädgårdar och kanske därigenom skärpa blicken för vad som sker med vår omgivning. Trädgården står i fokus liksom människor som på olika sätt påverkat vårt sätt att se och vår lust att skapa gröna miljöer.

Trädgården kommer att belysas ur olika aspekter, historiska, idéhistoriska, kulturhistoriska och växthistoriska. Dessutom kommer vår stora gemensamma trädgård att aktualiseras i en föreläsning om stadens landskapsarkitektur.

9/3: *Trädgårdstankar i historia och nutid*
FÖRELÄSARE Ronny Ambjörnsson, professor emeritus i idéhistoria, Umeå universitet, författare

16/3: *Trädgårdspersonligheter genom tiderna*
FÖRELÄSARE Elisabeth Svalin Gunnarsson, författare, kulturvetare

23/3: *På växtupptäcktsfärd runt norra halvklotet*
FÖRELÄSARE Henrik Zetterlund, hortikulturell intendent, Göteborgs botaniska trädgård

30/3: *Kyrkogården – ett grönt kulturarv*
FÖRELÄSARE Elisabeth Svalin Gunnarsson, författare, kulturvetare

6/4: *Klosterträdgårdar: himmelska platser på jorden*
FÖRELÄSARE Lena Israelsson, författare, kulturvetare

13/4: *Tio tankar om stadens landskapsarkitektur*
FÖRELÄSARE Thorbjörn Andersson, landskapsarkitekt, professor, Sveriges Lantbruksuniversitet

PROGRAMANSVARIG Anita Welin Clarhäll
TID Sex onsdagar kl 10.00-11.45:
9/3 – 13/4
LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 550 kr
ARRANGEMANG NUMMER 160

Senantikens romarrike – en spegel av idag?

Att Europeiska Unionen, skapad 1992 genom avtalet i Maastricht, skulle ha något gemensamt med senantikens romarrike är kanske inte uppenbart. Ändå höll sig romarriket med enhetlig valuta, dominerande språk och gemensam utrikespolitik under mer än femhundra år, vilket har avsatt spår i samtidens Europa.

25/1: *En koloss på lerbettor – den europeiska unionen under senantiken*

Under 200-talet genomgick romarriket sin värsta kris någonsin. Skoningslös maktkamp, social oro, en religiös revolution, förödande epidemier och militära motgångar skakade imperiet i sina grundvalar. Ur den krisen reste det sig i förändrad form. När trycket mot gränserna ökade drastiskt under 400-talet förlorade centralmakten kontrollen över de västliga provinserna. Idag har de destabiliserande elementen ändrat form men består till sin natur: flyktingströmmar, integrationsproblem och ekonomisk kris.
FÖRELÄSARE Pontus Reimers, redaktionell konsult och antikvetare, tidigare ansvarig för Antiken vid Nationalencyklopedin

1/2: *Kejsarens nya städer – Trier, Konstantinopel och Ravenna*
Rom, "den eviga staden", avtog under senantiken i politisk betydelse. Städer närmare rikets gränser blev regeringsmaktens nya centra. När Konstantin I grundade en ny huvudstad vid Bosporen trängde den ut de andra i betydelse. I väst ersattes Rom av Ravenna: staden blev senare gotiskt kungasäte och därefter centrum för det bysantinska väldet i västra Medelhavsområdet. I EU har medlemsstaternas gamla huvudstäder förblivit betydelsefulla men en gradvis centralisering kan märkas, liksom under senantiken fördelad på flera orter.
FÖRELÄSARE Izabella Donkow, antikvetare och tidigare forskare vid King's College, London

8/2: *Andlighetens förstatligande – från kejsarkult till den rätta tron*
Romarna var fästa vid sina traditionella kulturer, men samtidigt religiöst toleranta och nyfikna. Det kitt som förenade rikets många religioner var

dyrkan av kejsaren. För kristna var kejsarkulten oacceptabel och de kom därmed att ses som ett hot. Efter brutala förföljelser accepterades kristendomen till slut av den romerska staten. Inom några decennier bröt sedan denna enda religion rikets pragmatiska hållning i andliga frågor.

FÖRELÄSARE Izabella Donkow

15/2: *Gränser och gränslöshet*

– *omvärldsproblem i romarriket och EU*

Romarnas inställning till världen utanför gränserna och resurserna innanför dem var kluven. Å ena sidan kännetecknades rikets styre av pragmatism och realpolitik, å den andra av en övertygelse om statens rätt att krossa allt motstånd. Attityden genomsyrade regionalpolitik, markanvändning, infrastrukturbyggen, ekonomi och invandringspolitik. På kort sikt säkerställdes rikets stabilitet och legitimitet. På lång sikt blev utfallet miljöförstöring, skenande inflation och urholkning av centralmakten.

FÖRELÄSARE Pontus Reimers

22/2: *Den romerska integrationens smältdegel*

Det närmaste världen har kommit begreppet "världsmedborgare" var under senantiken. År 212 införde kejsar Antonius – mer känd som Caracalla – allmänt romerskt medborgarskap för fria invånare i imperiet. Etnicitet fick därmed underordnad betydelse. Hur lyckades romarna ena så många folkslag och kulturer? På vilket sätt skiljde sig det senantika samhället i detta hänseende från dagens EU? Att studera historien ger inga enkla svar på nutida problem, men kan bidra med insikter.

FÖRELÄSARE Izabella Donkow

29/2: *Från "drömmen om Rom" till*

Romfördragen

När kejsar Romulus Augustulus år 476 avsattes gick det romerska inflytandet i Västeuropa mot sitt slut. Minnet av imperiet och dess sägenomspunna huvudstad blev dock kvar, liksom tanken på att återskapa det. Genom tiderna har många, från Karl den store till Mussolini, sett sig som rättmätiga förvaltare av den romerska imperietanken, men först med efterkrigstidens avvisande av våld som överstatligt bindemedel har en modern version av Europas första union kunnat ta form.

FÖRELÄSARE Pontus Reimers

PROGRAMANSVARIG Catherine Dahlström

TID Sex måndagar kl 13.30-15.15:

25/1 – 29/2

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 550 kr

ARRANGEMANG NUMMER 170

Kvinnors liv och verk under 1800- och 1900-talen: en historisk tillbakablick

På 1970-talet kom kvinnoforskning igång på allvar på de svenska universiteten och högskolorna. En viktig målsättning då var att utifrån ett kvinnoperspektiv ta fram dold eller glömd kunskap om kvinnors liv och verk under de gångna seklen. Det blev snart tydligt att det inte gick att studera detta utan hänsyn till föreställningar om kön och relationer mellan manligt och kvinnligt och mäns och kvinnors positioner i politik, arbete, kultur och socialt liv. Genusforskningen var därmed född. Under sex föreläsningar kommer några kvinnohistoriker att presentera olika aspekter av kvinnors historia under 1800- och 1900-talen.

7/3: *Vad är kvinnohistoria? Vad är genushistoria?*

Manligt och kvinnligt i diskurser och praktiker. Vart är vi på väg? En dialog mellan två seniorer.

FÖRELÄSARE Yvonne Hirdman, professor emerita och Christina Florin, professor emerita, historiska institutionen, Stockholms universitet

14/3: *Kvinnors utbildning och skapande*

– *en motståndshistoria*

Rätten till kvinnors utbildning går som en röd tråd genom kvinnohistorien de senaste två hundra åren. Föreläsningen tar upp denna utbildningskamp – från "Lärokurs för fruntimmer" i mitten av 1800-talet till idag, när kvinnor är i majoritet på högskolan men endast fyra procent av nobelpristagarna är kvinnor! Hur har olika kvinnogrupper argumenterat för att kvinnor har rätt till kunskaper? Hur har motståndet motiverats?

FÖRELÄSARE Christina Florin

4/4: *Kvinnors organisering*

– *politik, rösträtt, kvinnorörelse, feminism*

Runt förra sekelskiftet organiserade sig kvinnor i egna föreningar. Fredrika Bremerförbundet, Vita Bandet, rösträttsföreningen, den politiska kvinnoklubben, Husmodersföreningen, Yrkeskvinnors klubb, LOs kvinnoråd och en rad andra organisationer blev plattformar för kvinnor som ville påverka sina villkor och vara med och bestämma i samhället. Föreläsningen beskriver kvinnors långa och ofta mödosamma kamp för ett fullvärdigt medborgarskap, från åren runt 1900 fram till i våra dagar.

FÖRELÄSARE Gunnela Björk, docent, institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap, Örebro universitet

11/4: *Kvinnors arbete och sociala motsättningar*

– *klass, etnicitet, facklig organisering*

Hur kommer det sig att arbetsmarknaden på

detta sätt delats efter kön? Föreläsningen behandlar hur genusarbetsdelningen förändrats över tid samt hur bland annat klasspositioner, migrationsmönster, lagar, medborgarskap och föreställningar kopplade till kön påverkat kvinnors möjlighet till försörjning.

FÖRELÄSARE Karin Carlsson, fil dr, historiska institutionen, Stockholms universitet

18/4: Kvinnors hälsa och vetenskapen om Kvinnan – kropp, sexualitet, smärta och reproduktion

När gynekologin på 1860-talet bildades som en modern disciplin, med anspråk på att presentera vetenskapen om Kvinnan, byggde den på en rad samtida föreställningar som införlivades i en medicinsk tradition. Föreläsningen gör nedslag i den centrala tematiken kropp, sexualitet, smärta, reproduktion och professionalitet och undersöker hur dessa föreställningar har utvecklats. Vad har förändrats och vad består?

FÖRELÄSARE Ulrika Nilsson, fil dr, institutionen för historia och samtidsstudier, Södertörns högskola

25/4: Kvinnor som skiljer sig – kärlek, familj och förändring

Hur har uppfattningar om kön, kärlek, familj och föräldraskap förändrats med den moderna samhällsutvecklingen? Vilka möjligheter har kvinnor av olika generationer och vid olika tillfällen under 1800- och 1900-talen haft att själva välja formerna för sitt kärleks- och familjeliv? Hur var det att leva som ogift eller frånskild mor vid en tid då ett normalt familjeliv ansågs höra hemma i ett äktenskap och hur har detta förändrats?

FÖRELÄSARE Helena Bergman, fil dr, historiska institutionen, Stockholms universitet

PROGRAMANSVARIG Catherine Dahlström
TID Sex måndagar kl 13.30-15.15: 7/3 – 25/4
LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 550 kr
ARRANGEMANG NUMMER 180

Finanshistoria

Hur finansiella transaktioner, marknader och aktörer påverkat historiens gång.

Denna finanshistoriska föreläsningsserie börjar med senmedeltiden och går fram till 1945. Vi får följa hur den ekonomiska utvecklingen under Nya tiden möjliggjordes av och drev fram nya former för kapitalförsörjning och sparande, riskhantering samt betalningsförmedling. I bland annat Amsterdam och London växer bank- och försäkringsväsendet fram liksom aktiebörser och

andra finansiella marknader, t ex för valutor. Under guldmyntfoten vidgas det internationella finanssamarbetet från Västeuropa till att omfatta hela världen. Förödelsen under de båda världskriegen och den stora depressionen tvingar sedan fram nya finansieringsformer för återuppbyggnad och globalt ekonomiskt samarbete.

Det är ofrånkomligt – och spännande! – att komma in på finanshistoriens krascher och katastrofer, t ex Söderhavsbubblan 1720 eller Wall Street-kraschen 1929 (liksom 2008!). Ett aktörsperspektiv är också nödvändigt; vi kommer bland annat in på huset Medici i medeltidens Florens, Rotschildarnas resa från ghettot i Frankfurt till den högsta ekonomiska makten i London, Paris och Wien, samt USAs uppstigande till industriell supermakt under ledning av huset Morgan och andra ledande Wall Street-aktörer.

8/3: Europeisk finansiell utveckling fram till Westfaliska freden

15/3: Europeisk bank- och finansmarknadsutveckling 1650-1850

22/3: Industrialismen och det internationella finanssamarbetet 1850-1914

29/3: Den svenska finanssektorns framväxt 1668-1914

5/4: Världskriegen och 1900-talets finanshistoria fram till 1945

FÖRELÄSARE Christer Ugglå, ekon dr
PROGRAMANSVARIG Ulf Aspenberg
TID Fem tisdagar kl 13.30-15.15: 8/3 – 5/4
LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 500 kr
ARRANGEMANG NUMMER 190

Demokratin och dess utmaningar

I denna föreläsningsserie diskuteras den västerländska demokratin och de utmaningar mot demokratins grundvärderingar som vi kan iakttä i vår samtid. Demokratin som styrform, som grund för universella mänskliga rättigheter och som välståndskapande idé ifrågasätts av totalitära statsformer som fascism, nazism, kommunism och religiös fundamentalism. Även högerpopulismens framväxt i Europa kan diskuteras i detta sammanhang. Demokratins utveckling i västvärlden under 1800- och 1900-talen är nära knuten till framväxten av nationalstaterna. Då blir frågan hur globaliseringen påverkar demokratitanken, dess former och värderingar. Är demokratin, i de former vi känner den, en parentes i historien?

27/1: Demokratitanken

– i filosofisk och historisk belysning

FÖRELÄSARE Gunnar Falkemark, seniorprofessor i statsvetenskap, Göteborgs universitet

3/2: Högerpopulismen i Europa

FÖRELÄSARE Ann-Catherine Jungar, docent i statsvetenskap, Södertörns högskola.

10/2: Demokrati – något för Kina?

FÖRELÄSARE Tom Hart, professor och Kinaexpert, Handelshögskolan, Stockholm

17/2: Boko Haram – ett regionalt hot mot Västafrika?

FÖRELÄSARE Henrik Angerbrandt, fil dr, Stockholms universitet

24/2: Demokrati på undantag i Europa. De totalitära staterna, folkstyret och terrorn under 1900-talet

FÖRELÄSARE Klas-Göran Karlsson, professor i historia, Lunds universitet

2/3: Hur står det till med demokratin på EU-nivå?

FÖRELÄSARE Rutger Lindahl, seniorprofessor i statsvetenskap, Göteborgs universitet

PROGRAMANSVARIG Bo Irlblad

TID Sex onsdagar kl 10.00-11.45: 27/1 – 2/3

LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 550 kr

ARRANGEMANG NUMMER 200

Medier och protest

Arabvåren, Occupy-rörelsen, klimatprotester, Facebook- och Twitter-”revolutioner”, crowdsourcing, Youtube, dygnetruntnyheter. Vilken roll i samhällsförändringarna spelar medierna, ”gammal”-medier som tv och nyare sociala medier? Fem föreläsare skildrar hur protest spelas upp i dagens färgrika medielandskap.

9/3: Är det en revolution vi ser?

Hur ska vi förstå mediernas roll i utvecklingen? Journalisten Paul Mason hävdar i sina böcker att de explosiva förändringarna av människors kommunikation som vi ser idag innebär en global revolution. Vilka verktyg har vi för att analysera det som händer?

FÖRELÄSARE Alexa Robertson, professor i medie- och kommunikationsvetenskap, docent i statsvetenskap, Stockholms universitet

16/3: *Medier, ursprungsfolk och klimaträttvisa*
Klimatförändringar är ett globalt problem, som har ojämnt fördelade lokala effekter. Många ursprungsfolk bor i särskilt utsatta områden,

som exempelvis Arktis, och krav på klimaträttvisa hörs från dessa grupper. Hur arbetar ursprungsfolksaktivisterna och hur rapporterar medierna om deras klimataktivism och -protester?

FÖRELÄSARE Anna Roosvall, docent i medie- och kommunikationsvetenskap, Stockholms universitet

23/3: Bildens makt i protesten

Nyhetsbevakning av proteströrelser är till stor del visuella berättelser. Ibland tycks samma bilder upprepas, trots att protesterna äger rum på olika platser, angriper olika problem, och rapporteras i olika medier. Hur uppstår ”ikoniska bilder”? Vad betyder de – historiskt, i medierna och bland aktivister?

FÖRELÄSARE Karin Becker, professor emerita i mediastudier, Stockholms universitet

6/4: Den mobila tekniken och protesterna

Vilken roll spelar våra smarta telefoner inom de sociala rörelserna? Tekniken påverkar hur protesterna kan genomföras. Tekniken känner inga nationsgränser. Sociala medier som Twitter och Facebook förändrar i grunden våra sätt att informera oss och nå ut till andra runt om i världen.

FÖRELÄSARE Christian Christensen, professor i journalistik, Stockholms universitet

13/4: Gårdagens och framtidens protest i nyheter och populärkultur

Demonstranter har inte alltid kunnat använda Twitter och YouTube för att nå ut.

I samtida film och tv-serier hörs röster som inte tidigare släpptes fram i medierna. Vad säger filmer som ’Suffragette’ (2015), ’Hungerspelen’ (2012-2015), ’Pride’ (2014), ’V for Vendetta’ (2005) om protest?

FÖRELÄSARE Alexa Robertson

20/4: Vad ska vi tro på?

Hur kan vi navigera i det nya medielandskapet? Hur vet vi vad som är sant och trovärdigt och vem som har makten över de nya berättelserna? Vi avslutar föreläsningsserien med en sammanfattande överblick och förslag på saker att tänka på och medier att följa.

FÖRELÄSARE Alexa Robertson, i samarbete med Mike Bode, disputerad bildkonstnär/forskare.

PROGRAMANSVARIGA Alexa Robertson, institutionen för mediastudier, Stockholms universitet och Cecilia Bäcklander

TID Sex onsdagar kl 13.00-14.45:

9/3 – 20/4 (ej 30/3)

LOKAL JMK-salen, IMS, Stockholms universitet, Karlavägen 104, plan 4 (T-bana Karlaplan, buss 4). Lokalen har ej hörslinga.

AVGIFT 550 kr

ARRANGEMANG NUMMER 210

Den klassiska musikens former och uttrycksmedel

Vårens musikserie kommer att visa olika ensemble- och orkesterformer från den europeiska klassiska musikens historia och hur detta har påverkat hur man komponerat musik. Dessutom visas hur man som lyssnare kunnat ta del av musik. Här finns alltifrån medeltidens gycklare och munkar till den klassiska symfoniorkestern och till helt nya sätt att skapa musik. Serien avser att stimulera nöjet att lyssna på och att öka förståelsen av musik.

27/1: Hovmusikanter, kyrkokörer, stadspipare och spelmän

Bland musiker och publik när det moderna Europa tar form

3/2: En armé av generaler

Hos hovkapell och offentliga symfoniorkestrar under de senaste seklerna

10/2: Ett samtal bland likasinnade

Musik, poesi, politik och andra av kammarmusikens hemligheter

FÖRELÄSARE Måns Tengnér, musikvetare och musikjournalist, Kungliga Musikhögskolan

17/2: Pianot – en egen orkester av klanger

FÖRELÄSARE Konsertpianisterna Terés Löf och Johan Ullén

24/2: Music, Maestro, please!

Dirigentens roll i den klassiska musiken

FÖRELÄSARE Måns Tengnér

PROGRAMANSVARIG Monika Hammar Granberg

TID Fem onsdagar kl 13.00-14.45:

27/1- 24/2

LOKAL Zetasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 500 kr

ARRANGEMANG NUMMER 220

Levande jazzhistoria – "Magic moments"

Föreläsaren/artisten Ulf Johansson Werre presenterar i denna serie ett antal favoritinspelningar från olika epoker med djupdykningar i artisternas bakgrund, analys av stil och teknik samt diskuterar exemplen utifrån ett större historiskt sammanhang. Som vanligt levereras levande musikexempel och musikaliska förklaringar av musikens uppbyggnad från flygeln eller andra instrument samt personliga synpunkter och

kåserier i linje med rubriken – Levande jazzhistoria.

Vid något tillfälle kommer en särskilt inbjuden gäst med anknytning till det aktuella temat att medverka.

16/2: Braggin' in Brass, from Louis and Miles ahead – T-bone Buffet

1/3: Count with Basie at the Duke Box

8/3: Keyes to beauty – piano magic

12/4: Success for saxes

19/4: Breathtaking vocals

26/4: Big Band Bonanza

FÖRELÄSARE Ulf Johansson Werre, jazzmusiker och konstnärlig ledare

PROGRAMANSVARIG Bengt Etzler, Anita Kruckenberg

TID Sex tisdagar kl 10.00-11.45:

16/2, 1/3, 8/3, 12/4 – 26/4

LOKAL Zetasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 800 kr

ARRANGEMANG NUMMER 230

Hasse & Tage – humoristiska humanister

Det nästan 30-åriga samarbetet mellan Hans Alfredsson och Tage Danielsson utgör en epok i svensk nöjeshistoria. Genom revyer, visor, böcker och filmer speglade och kommenterade de tidens stora samhällsförändringar på ett spexartat och skarpt satiriskt sätt men alltid med en grundläggande tro på humanism och godhet. Många av deras citat har blivit bevingade och många musiknummer och sketcher med artister som Monica Zetterlund, Martin Ljung, Gunnar Svensson, Gösta Ekman, Lena Nyman, Sonya Hedenbratt, Toots Thielemans och Birgitta Andersson är idag klassiker. Om Hasse & Tages digra produktion och stora betydelse för svensk kultur berättar fil dr Johanna Broman Åkesson, allt rikligt illustrerat med musik-, text- och bild-exempel.

29/1: Lär oss ikväll

Ca 1955-62 t ex Spex, radiotjänst, Knäppupp, Gröna hund

5/2: Kärlek har ändrat karaktär

1963-65 t ex Hålligång, Gula hund, Att angöra en brygga

12/2: *Längtans blomma är störst på håll*
1966-69 ex Å vilken härlig fred, Lådan, Spader
Madame!

19/2: *Men tiden går*
1970-74 t ex 88-öresrevyn, Äppelkriget,
Glaset i örat

26/2: *Var blev ni av ljuva drömmar?*
1975-78 t ex Släpp fångarna loss, det är vår!,
Svea Hund, Picassos äventyr

4/3: *Vi håller om varandra*
1979-1985 t ex Under dubbelgöken, Fröken
Fleggmans mustasch, Ronja Rövardotter

FÖRELÄSARE Johanna Broman Åkesson, fil dr i
musikvetenskap, Stockholms universitet

PROGRAMANSVARIGA Bengt Etzler, Anita
Kruckenberg

TID Sex fredagar kl 10.00-11.45:
29/1 – 4/3

LOKAL Zetasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT: 550 kr

ARRANGEMANG NUMMER 240

Stadsbyggande i Sverige idag – en kritisk granskning

I denna serie fokuserar vi på hur stadsbyggandet organiseras och genomförs idag samt konkreta resultat som kan avläsas i byggandet. Numera kommer en stor del av stadsbyggandet till genom sk förhandlingsplaneringar, då initiativ till exploatering av ett visst markområde ofta kommer från stora byggföretag eller konsortier. Vi uppmärksammar och diskuterar de förskjutningar i arkitekt- och planerarrollen som skett de senaste decennierna samt minskade möjligheter till demokratiskt inflytande i planeringen. Serien inleds med en urbanhistorisk översikt av stadsbyggandet under de senaste hundra åren. Ett antal aktuella stadsutvecklingsprojekt från olika delar av landet presenteras och granskas. Det gäller exempel hämtade från Malmö, Göteborg och Stockholm samt Växjö, Umeå och Kiruna. Serien avslutas med en paneldiskussion kring problem i dagens stadsbyggande.

28/1: *Stadsbyggandet i Sverige under de senaste hundra åren – en urbanhistorisk översikt*

FÖRELÄSARE Lars Nilsson, professor emeritus i urbanhistoria, Stockholms universitet

4/2: *Planering i teori och praktik*
– *Arkitekt- och planerarrollen i lagstiftningen och i ett historiskt perspektiv*

FÖRELÄSARE Gösta Blücher, tekn dr hc, arkitekt
SAR/MSA, adj professor i stadsplanering,
Blekinge tekniska högskola

– *Det allmännas bästa – en kommentar om avvägningen mellan allmänna och enskilda intressen*

FÖRELÄSARE Örjan Wikforss, professor i projekt-kommunikation, Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad, Kungliga Tekniska högskolan

11/2: *Kunskapsstaden Malmö*

– *Arkitekturstaden Malmö*

FÖRELÄSARE Christer Larsson, stadsbyggnadsdirektör, Malmö

– *Att hela en delad stad*

FÖRELÄSARE Carina Listerborn, professor i stadsbyggnad, Malmö högskola

18/2: *Älvstaden Göteborg*

– *Stadsutvecklingsprojekt längs norra och södra älvstranden*

FÖRELÄSARE Bo Aronsson, arkitekt och stadsutvecklare, Älvstranden Utveckling AB, Göteborg, projektledare för visionsarbetet Älvstaden Göteborg

– *Kritiska perspektiv på stadsbyggandet i Göteborg*

FÖRELÄSARE Catharina Thörn, fil dr i sociologi, institutionen för kulturvetenskaper, Göteborgs universitet

25/2: *Promenadstaden Stockholm*

– *Visionen för promenadstaden och översiktsplanen*

FÖRELÄSARE Annette Scheibe Lorentzi, stadsbyggnadsdirektör, Stockholms stadsbyggnadskontor
– *Hållbara Stockholm: En kritisk granskning av Europas "grönaste" stad.*

FÖRELÄSARE Amy Rader Olsson, tekn dr, föreståndare, Centrum för hållbart samhällsbyggande, Kungliga Tekniska högskolan

3/3: *Stadsutvecklingsprojekt i två*

universitetsstäder

– *Växjö – en stad med miljöprofil och byggande i trä*

FÖRELÄSARE Erland Ullstad, fd stadsarkitekt i Växjö, adj professor, tillämpad samhällsplanering, Linnéuniversitetet

– *Umeå – en stad med en dominerande exploater, Balticgruppen*

FÖRELÄSARE Tomas Strömberg, planchef, Stadsbyggnadskontoret i Umeå

– *Kritiskt perspektiv på dagens stadsbyggande*

FÖRELÄSARE Håkan Forsell, författare och docent i stadshistoria och urbana studier, Stockholms universitet

10/3: *Kiruna – hur man flyttar en stad*
– *Kiruna 4-ever – det nya Kiruna*

FÖRELÄSARE Mikael Stenqvist, ansvarig arkitekt,
White arkitekter, Stockholm

– *Att arbeta med social hållbarhet i planeringen*

FÖRELÄSARE Viktoria Walldin, socialantropolog,
White arkitekter, Stockholm

– *Forskning kring stadsflytten*

FÖRELÄSARE Catherine Wilkinson, fil dr, institu-
tionen för teknik, ekonomi och samhälle, Luleå
tekniska universitet, Senior Honorary Fellow,
University of Melbourne

17/3: *Vart är stadsbyggandet på väg?*

Paneldiskussion med följande inbjudna talare:

– Örjan Wikforss, professor i projekt-
kommunikation, Skolan för arkitektur och
samhällsbyggnad, Kungliga Tekniska högskolan

– Bengt Andréén, arkitekt LAR/MSA, tidigare
stadsbyggnadsdirektör i Uppsala, nu NAI Svefa

– Tatjana Joksimovic, planchef, Länsstyrelsen i
Stockholms län

– Torbjörn Einarsson, arkitekt SAR/MSA, Arken
arkitekter, Stockholm

– Ola Månsson, VD, Sveriges byggindustrier

PROGRAMANSVARIG Bengt Etzler

TID Åtta torsdagar kl 13.00-15.00:

28/1 – 17/3

LOKAL Zetasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 800 kr

ARRANGEMANG NUMMER 250

Spännande former i konsten

I vårens utvalda konstserie i samtida konst får vi bl a se skulpturer i flera olika former. Vi vandrar bland skulpturerna i Marabouparken men ser också samtida målningar i konsthallen. En inte så känd idyll i Bellevueparken är skulptören Carl Eldhs Ateljémuseum där vi visas runt. Vi får tillfälle att göra ett studiebesök i Herman Bergman AB:s legendariska konstgjuteri. Men serien börjar på Artipelag med utställningen *Den monokroma symfonin* och vi ser fotokonst på Fotografiska.

Serien avslutas med att vi träffar lärare och elever på Kungliga Konsthögskolan. Vi får tillträde till ateljéer och verkstäder.

Mer information om utställningar och färdvägar finns på respektive utställares hemsidor. Högst 25 deltagare. Reservation för eventuella ändringar.

16/3: *Artipelag, Hålludden, Värmdö.*

Färgstarkt enfärgat

Utställningen *Den monokroma symfonin* är en hyllning till den ryska konstnären Kazimir

Malevitj och alla hans efterföljare. 1915 målade han *Svart kvadrat* som fortfarande inspirerar konstnärer som arbetar med olika uttrycksmedel. Här får vi se konst, mode och design men också höra musik.

FÖRELÄSARE OCH GUIDE Bo Nilsson, konsthallschef

23/3: *Fotografiska.*

Internationellt och svenskt

Här presenteras en stor internationell samlings-
utställning kallad *The Order of things – The
Walther Collection* men även bilder av Sven
Johansson, Monica MacDonald samt Glada
Hudik.

FÖRELÄSARE OCH GUIDE meddelas senare

30/3 och 31/3: *Herman Bergman Konstgjuteri
AB, Enskede. Skulpturer mitt ibland oss*

Vi har mött dem i parker och på torg – de
skulpturer som har gjutits i Herman Bergman
Konstgjuteri. Det startades redan år 1895 och är
nu Skandinavien äldsta. Där har man framställt
bl a Milles *Orpheus* i Stockholm och Bror Hjorts
Näckens polska i Uppsala. Observera att vis-
ningen sker i halvgrupp kl 17.30 till ca kl 19.00.

FÖRELÄSARE OCH GUIDER Leif Sjölin, vd och Tomas
Broman, styrelseordförande Herman Bergman
Konstgjuteri AB

6/4: *Carl Eldhs Ateljémuseum.*

Räddad konsthistoria

Skulptören Carl Eldhs ateljé finns kvar helt
intakt trots de intensiva byggnationerna kring
Bellevueparken. Man kan nästan tro att konst-
nären bara har gått ut tillfälligt. Här visas vi
runt och ser många av hans gipser som nu är
berömda skulpturer.

FÖRELÄSARE OCH GUIDE meddelas senare

13/4: *Marabouparken, Sundbyberg.*

Natur för konst

I många år arbetade Sven Hermelin, landskaps-
arkitekt, med parken där det idag bl a finns
skulpturer av Eric Grate, Lennart Rodhe och
Bror Hjort. Inne i konsthallen ställer Gittan
Jönsson ut och vi får också möjlighet att se
Hilding Linnqvist-Stiftelsens konstsamling som
är deponerad här.

FÖRELÄSARE Bettina Pehrsson, konsthallschef
GUIDE meddelas senare

20/4: *Kungliga Konsthögskolan, Skeppsholmen.
Konst i dag och i framtiden*

Någon ur skolans ledning berättar om dess
historia och redogör för de olika utbildningarna.
Vi får besöka ateljéer och verkstäder och därefter
delta i en gemensam diskussion. Enkel förtäring

till självkostnadspris. Observera att besöket börjar kl 14.00 och avslutas ca kl 16.00.

FÖRELÄSARE någon från Skolledningen
GUIDER Åsa Andersson, forskningskoordinator och Anne Joki Jakobsson, kommunikationsansvarig

PROGRAMANSVARIGA Tove Faye-Wevle och Elisabet Tjernlund

TID Sex onsdagar kl 13.30-15.00: 16/3 – 20/4, Herman Bergman Konstgjuteri den 30/3 och 31/3 kl 17.30-19.00 ca,

Konsthögskolan 20/4 kl 14.00-16.00 ca,

AVGIFT 800 kr, vissa entréer tillkommer

ARRANGEMANG NUMMER 260

Fotografi som konst

I sex föreläsningar får vi följa hur fotografins värld och konstens värld stötts och blötts mot varandra i snart tvåhundra år.

Världens första kända fotografier kom till i mitten av 1820-talet i Frankrike. Sedan gick det undan. Tekniken utvecklades – och utvecklas fortfarande – snabbt och har kommit att helt förändra vår syn på hur bilder kan skapas och distribueras. Med digitalteknikens hjälp kan vi alla numera producera bilder med hygglig teknisk kvalitet till och med i våra mobilkameror.

Mycket tidigt utvecklades genrer som porträtt- och landskapsfotografi. Tidningsägarna insåg raskt vilken tillgång den nya tekniken var för att förmedla ögonblicksbilder av allt från blodiga slagfält och järnvägsolyckor till kungabröllop och skönhetstävlingar. Fotoateljéer med porträtt som specialitet växte fram över hela landet. Många av dem startades av kvinnliga entreprenörer. På den svenska landsbygden fanns det hängivna entusiaster som skapade en unik bildskatt, ett slags folkloristisk fotokonst. Nya kameror och nya filmsorter gjorde småbildsfotografen till något av en folkrörelse under 1900-talet. Hur många miljoner bilder, tagna av amatörfotografer, som ligger och bidar sin tid i album och byrå-lådor hemma hos människor över hela landet går inte ens att föreställa sig.

Fotografen har utvecklats sida vid sida med konsten, ibland i konflikt, ibland i lycklig gemenskap. I dag finns det många tongivande manliga och kvinnliga konstnärer som använder sig av fotografiska tekniker som sina främsta uttrycksmedel. Fem forskare och föreläsare tar oss med på en kreativ tidsresa i fotografins och konstens tecken.

7/3: *Hur det hela började.*

Svensk och internationell fotohistoria ur ett konstperspektiv

FÖRELÄSARE Eva Dahlman, fotohistoriker och etnolog som i mer än trettio år arbetat med Nordiska museets fotografisamling

14/3: *Fotografi som folkkonst. Svenskt fotografi i ett kulturhistoriskt perspektiv*

FÖRELÄSARE Eva Dahlman

4/4: *Konstfotografi – från 1840 till i dag*

FÖRELÄSARE Anna Tellgren, fil dr, intendent för fotografi på Moderna museet

11/4: *Feministisk fotografi i ett internationellt perspektiv*

FÖRELÄSARE Iréne Berggren, fotohistoriker

18/4: *Vad gör de unga fotograferna?*

FÖRELÄSARE Niclas Östlind, curator och fil dr i fotografi. Ansvarig för Masterprogrammet i fotografi och forskarutbildningen vid Akademin Valand i Göteborg

25/4: *Min konst. En presentation*

FÖRELÄSARE Catharina Gotby, fotokonstnär

PROGRAMANSVARIG Erik Janson

TID Sex måndagar kl 13.00-14.45:

7/3, 14/3, 4/4 – 25/4

LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 550 kr

ARRANGEMANG NUMMER 270

Se konst i utmärkt sällskap

Att se en utställning tillsammans med en kunnig föreläsare ger ofta mer än om man vandrar runt på egen hand. Vi får se Paul Klee och Ivan Augéli på Moderna Museet, Vårsalongen visas i tillfälliga nya lokaler, en spännande finska presenteras hos Sven-Harrys, Nationalmuseum ger oss en fördjupad bild av konstnärsrollen och på Prins Eugens Waldemarsudde visas äldre friluftsmålari och verk av Max Book.

Mer information på museernas hemsidor. Välj dag, tid och arrangemangsnummer efter schemat här bredvid.

1. *Moderna Museet:*

Paul Klee och Ivan Augéli

Bägge konstnärerna reste 1914 till Nordafrika och inspiration därifrån återspeglas i deras verk. Klee vistades i Tunisien och Augéli i Egypten. I vårens stora utställning får vi också veta mer om konstnärernas val av motiv och deras syn på måleri.

FÖRELÄSARE Göran Ståhle, fil mag/Staffan Redin, konstnär

2. Liljevalchs i city:

Vårsalongen flyttar ut

Liljevalchs konsthall har stängt för utbyggnad och därför presenteras Vårsalongen högst uppe i ett hus granne med Gallerian. Vi får se en utställning i två plan och även installationer och skulpturer utomhus.

FÖRELÄSARE Karin Olsson, fil kand/Göran Ståhle, fil mag

3. Sven-Harrys Konsthall:

Ellen Thesleff, en djärv finska

Hon var en av Finlands mest betydande konstnärer vid sekelskiftet 1900. Ellen Thesleff var en tidig modernist, skolad i Finland och Paris. Senare blev hon en nytolkare av färgernas och de fria formernas möjligheter. De långa vistelserna i Italien satte också spår i hennes konst. Hon levde mellan 1869 och 1954. Observera att onsdags- och torsdagsgrupperna startar här kl 13.00 i stället för 13.30.

FÖRELÄSARE Göran Ståhle, fil mag

4. Nationalmuseum på Konstakademin:

Konstnärsrollen

Ur de stora samlingarna från Nationalmuseum, Konstakademin och Moderna museet har man till den här utställningen valt verk för att belysa konstnärsrollen genom tiderna. Skillnader och likheter diskuteras och vi får se verk av Siri Derkert, Rembrant, Anders Zorn, Andy Warhol och Gustave Courbet m fl.

FÖRELÄSARE Helén Hallgren Archer, intendent, Cecilia Gottfridsson, fil kand

5. Prins Eugens Waldemarsudde:

Friluftsmåleri från 1800-talet och dagens Max Book

En utställning i Galleriet visar friluftsmåleri från slutet av 1800-talet. Vi får se ca 200 verk av både välkända och numera bortglömda konstnärer. Samtidigt pågår en stor separatutställning med konstnären Max Book, i den del av Waldemarsudde som kallas Slottet.

FÖRELÄSARE Göran Ståhle, fil mag/Staffan Redin, konstnär

PROGRAMANSVARIG Helén Hallgren Archer, intendent

AVGIFT 850 kr. Entréer tillkommer

Reservation för eventuella ändringar som i så fall publiceras på Senioruniversitetets hemsida

TID Fem onsdagar kl 11.15-12.45: 17/2 – 16/3
ARRANGEMANG NUMMER 280

TID Fem onsdagar kl 13.30-15.00: 17/2 – 16/3
ARRANGEMANG NUMMER 290

TID Fem onsdagar kl 15.15-16.45: 17/2 – 16/3
ARRANGEMANG NUMMER 300

TID Fem torsdagar kl 11.15-12.45: 18/2 – 17/3
ARRANGEMANG NUMMER 310

TID Fem torsdagar kl 13.30-15.00: 18/2 – 17/3
ARRANGEMANG NUMMER 320

TID Fem torsdagar kl 15.15-16.45: 18/2 – 17/3
ARRANGEMANG NUMMER 330

TID Fem fredagar kl 11.15-12.45: 19/2 – 18/3
ARRANGEMANG NUMMER 340

TID Fem fredagar kl 13.30-15.00: 19/2 – 18/3
ARRANGEMANG NUMMER 350

Ett universum fyllt av liv?

Hur uppkom livet på jorden? Vilka är förutsättningarna för liv på andra himlakroppar i solsystemet? Finns jordliknande planeter även vid andra stjärnor än solen? Hur sannolikt är det att tekniskt avancerade civilisationer existerar därute? Kan vi komma i kontakt med dessa? Kan tecken finnas på att mycket avancerade tekniska experiment pågår i rymden bortom vår Vintergata? Detta är några frågor som experterna i denna serie vill belysa.

3/2: Livets uppkomst på jorden

FÖRELÄSARE Britt-Marie Sjöberg, professor emerita, Stockholms universitet

10/2: Förutsättningar för liv inom vårt solsystem

FÖRELÄSARE Eric Stempels, forskare, Uppsala universitet

17/2: Jordliknande planeter vid andra stjärnor

FÖRELÄSARE Markus Jansson, universitetslektor, Stockholms universitet

24/2: Fjärran civilisationer, kan vi få kontakt?

FÖRELÄSARE Erik Zackrisson, docent, Uppsala universitet

2/3: Artificiell intelligens – hur avancerad kan den bli?

FÖRELÄSARE Joanna Rose, redaktör, Forskning och Framsteg

PROGRAMANSVARIG Gösta Gahm

TID Fem onsdagar kl 13.30-15.15: 3/2 – 2/3
LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 500 kr
ARRANGEMANG NUMMER 360

Hållbar samhällsutveckling – utopi eller framtidens möjlighet

Seminarie serie om ekosystemtjänster och hållbar utveckling.

Senioruniversitetets hållbarhetsserie går nu in på sin tredje termin. Ekosystemtjänster är ett begrepp som förväntas få en allt större betydelse i framtidens samhällsplanering. Många kommuner arbetar redan idag med integration av sådana tjänster i sitt planeringsarbete för att uppnå en långsiktigt hållbar utveckling. Vanligen brukar ekosystemtjänster delas in i fyra kategorier:

- Försörjande – producerar föda, vatten, energi m m
- Reglerande – påverkar klimat, nedbrytning, översvämning m m.
- Kulturella – ger rekreation, inspiration, upplevelser
- Stödjande – en förutsättning för övriga ekosystemtjänster, t ex fotosyntes, biogeokemiska kretslopp, markförhållanden

För att komma i kontakt med praktisk tillämpning kommer vi att genomföra ett antal studiebesök i kommuner runt Stockholm, vilka aktivt arbetar med att införa ekosystemtjänster i sin planering. För studiebesöken utnyttjas kollektivtrafik.

24/2 och 2/3 *Föreläsningar:* Ekosystemtjänster, definition av begrepp, olika typer och aspekter. Exempel på kommunala projekt.

9/3, 16/3, 30/3, 6/4, 13/4: *Tematiska studiebesök* i olika kommuner i Stockholmsregionen med praktiska exempel på hur kommuner kan arbeta med ekosystemtjänster i sin planering.

LITTERATUR enligt senare meddelande till antagna.
SEMINARIELEDARE Bo Eknert, fil lic i naturgeografi och mångårig föreståndare för kandidatprogrammet i biogeovetenskap vid Stockholms Universitet samt ledning av miljökurser på avancerad nivå. I förekommande fall deltar kommunala företrädare.

PROGRAMANSVARIGA Bo Eknert och Anders Yrgård, fil lic naturgeografi, Stockholms universitet.

TID Två föreläsningar onsdagar kl 10.00-11.45 samt fem studiebesök, onsdagar kl 10.00-13.00 (exkl resor): 24/2 – 13/4

LOKAL Seminarierna i Geovetenskapens hus, Stockholms universitet i Frescati. Meddelande om sal lämnas inför starten. Plats för studiebesöken enligt senare anvisningar.

AVGIFT 700 kr

ARRANGEMANG NUMMER 370

Räknemaskiner, ånglok, mobiltelefoner – nedslag i teknikens historia

Tänk så praktiskt med en maskin som ger svar på knepiga räkneproblem. På 200-talet f Kr fanns en sådan som visade dag, månad, år, olympiad, månens faser, planeternas lägen och några stjärnors upp- och nedgång. Det dröjde till medeltiden innan man kunde konstruera astronomiska ur som gjorde samma sak.

De första spårvagnarna drogs av hästar, dagens moderna snabbtåg drivs med induktionsmotorer. En gång var en järnkniv en dyrbarhet, i dag mäts stålproduktionen i miljontals ton.

Radarns utveckling är ett exempel på trådlös kommunikation som gett oss både mikrovågsugnar och mobiltelefoner. Historien om den textila industriella revolutionen rymmer också slavhandel, barnarbete och livsfarliga miljöer i bomullsfabriker.

26/1: Matematik för lata. Från antika mekanismer till Babbages differensmaskin, Turings universalsmaskin, Besk och vår tids datorer

2/2: Järnvägar. Om transporter på räls under några sekler fram till våra dagars snabbaste tåg

9/2: När järnet blev billigt. Från järnframställning under antiken till hur järn och stål blev massvara fram till våra dagars skrotar

16/2: Kommunikation med och utan tråd. Från morsesignaler till telegrafi och digitalradio

23/2: Textilier, merkantilism och slaveri. Flygande skyttlar och vattendrivna vävstolar i textilfabrikerna drev på den industriella revolutionen

FÖRELÄSARE Erik Mellgren, teknikjournalist och populärvetenskaplig författare, tidigare redaktör vid tidningen Teknikhistoria, samtliga föreläsningar. Tillsammans med Kaianders Sempler, vetenskapsjournalist och illustratör med vetenskapshistoria som specialitet. Skriver och tecknar i tidningarna Ny Teknik och Teknikhistoria.

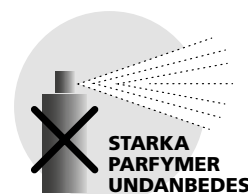
PROGRAMANSVARIG Kristin Dahl

TID Fem tisdagar kl 13.30–15.15: 26/1–23/2

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 500 kr

ARRANGEMANG NUMMER 380

Myter om maten

Observera att detta är en repris på förra terminens serie som blev övertecknad.

Gräver vi vår grav med kniv och gaffel? Vad ska vi äta för att inte bli feta och sjuka? Hur hållbara är egentligen myndigheternas kostråd? Blir vi feta av fett eller blir vi feta av socker? Tål våra gamla gener den nya maten? Eller är det bättre med ”stenåldersmat”?

Frågor som de här diskuteras intensivt både i medierna och människor emellan. Charlataner och falska profeter får ibland mycket utrymme för att sprida ”sina sanningar”. Men vad säger forskarna? De är överens om mycket – men långt ifrån allt.

25/1: Spelar det någon roll vad vi äter?

Övervikt och fetma är en av västvärldens mest galopperande epidemier, och leder till ämnesomsättningsrubbnings och för tidig död. I framtiden kommer fler människor att dö av övernäring än av svält och undernäring. Kostråden har spelat ut sin roll eftersom människor ändå inte följer dem; det är svårt att ändra människors matvanor.

FÖRELÄSARE Stephan Rössner, professor emeritus, Karolinska institutet och tidigare överläkare på Överviktsenheten, Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge

1/2: Bantningsdieter – fungerar de i praktiken?

Det finns många sätt som fungerar för att gå ner i vikt för den som har fetma. Men det är viktigt att skilja på råd om viktning vid fetma och allmänna råd om hur man ska äta hälsosamt för att må bra på lång sikt.

FÖRELÄSARE Ingrid Larsson, leg dietist, med dr i näringsfysiologi, Sahlgrenska sjukhuset

8/2: Tänk om vi lever med en stor fet lögn!

Kan kostråden vara fel? Är fett verkligen så farligt som det sägs? Är verkligen mjölkfett farligare än vegetabiliska oljor? Kan det i stället vara så att om vi äter för lite fett så får kroppen också för lite av vissa livsviktiga fettsyror som den inte kan tillverka själv? Innehåller vår moderna mat fel proportioner av olika fettsyror? Är det verkligen bättre med mycket kolhydrater?

FÖRELÄSARE Birgitta Strandvik, professor, institutionen för biovetenskaper och näringslära, Karolinska institutet

15/2: De söta dryckerna är den riktigt stora boven

Vi blir allt fetare trots att fettkonsumtionen minskar. Socker är en viktigare orsak till överviktsepidemin än fett. Fruktos är mer fetmabildande än andra sockerarter. Och socker i flytande form är mer fetmabildande än socker i fast form.

FÖRELÄSARE Charlotte Erlanson-Albertsson, professor i medicinsk och fysiologisk kemi, Lunds universitet

22/2: Från ärtor och fläsk till pasta och pizza

Pasta, paella, pizza och hamburgare. Dagens livsstil och vår moderna mat är väsensskild från det gamla bondesamhällets självhushållning med sill, fläsk, bröd och potatis. Vad betyder maten och måltiden för oss? Och hur blir det framöver? Man kan se ett antal framtidssteg som avgår åt olika håll: snabbmatståget, traditionståget och friskmatståget.

FÖRELÄSARE Jonas Engman, fil dr i etnologi, sektionschef, Nordiska museet

Smaka på landet

Kan gastronomiska regioner med kvalitetscertifierade traditionella varor kopplade till lokala traditioner och lokal identitet bidra till att skapa tillväxt i Sveriges glesbygder?

FÖRELÄSARE Paulina Rytönen, docent i ekonomisk historia, Södertörns högskola

29/2: Modifierbara kost- och levnadsvanor och hälsosamt åldrande

Vissa cancerformer, hjärtkärlsjukdom och ett flertal andra kroniska sjukdomar kan förebyggas. Genom att ändra våra kost- och levnadsvanor kan många av oss få ett hälsosammare åldrande.

FÖRELÄSARE Alicja Wolk, professor i nutritions-epidemiologi, Karolinska institutet

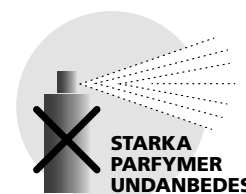
PROGRAMANSVARIG Britt Olofsdotter

TID Sex måndagar kl 13.00-14.45: 25/1 – 29/2

LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 550 kr

ARRANGEMANG NUMMER 390

Vandringar & Exkursioner

Konstvandringar

Vårens konstvandringsserie startar med en föreläsning med ett rikt bildinnehåll där vi får en översikt över den offentliga konstens historia i Stockholm, från 1700-talets kungastatyer till 2000-talets moderna monument.

Två grupper med gemensam föreläsning 4/5.

4/5: Föreläsning om den offentliga konstens historia

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

FÖRELÄSARE Marie Andersson, konstvetare och konstpedagog

11/5: Vandring – Konsten i Stadshusträdgården
Ragnar Östbergs Stadshus räknas som ett mästerverk inom nationalromantikens arkitektur men här finns även en stor mängd skulpturer både på fasaden och i trädgården. Under visningen tittar vi närmare både på arkitekturen och konstens symboliska betydelse.

MÖTESPLATS Stadshusets huvudentré

FÖRELÄSARE Eva Palmqvist, konstvetare och konstpedagog

18/5: Vandring – Konstvandring i Västertorp
Västertorp är ett mycket fint exempel på förortsbyggandet i Stockholm under 1950-talet. Här syns omsorgen om detaljerna i arkitektur och parkplanering tydligt än idag. Men Västertorp har också blivit uppmärksammat på grund av den fina konstsamling som donerades hit och som invigdes 1955. Skulpturerna är ett utmärkt exempel på folkhemmets mest populära motiv.

MÖTESPLATS Torget, Västertorps centrum

FÖRELÄSARE Marie Andersson, konstpedagog och Eva Palmqvist, konstpedagog

25/5: Vandring – 2000-talets konst i Hammarby sjöstad

Hammarby sjöstad är ett av Stockholms allra största stadsbyggnadsprojekt genom tiderna. Här har både staden och fastighetsägarna satsat stort på den offentliga konsten. Under vandringen ser vi exempel på verk av flera av samtidskonstens främsta konstnärer och vi betraktar både några av de större verken men vi går även in på flera av gårdarna, där konsten ibland kan vara svårare att hitta.

MÖTESPLATS Lugnets terrass, nära Tvärbanans hållplats Sickla udde.

FÖRELÄSARE Eva Palmqvist, konstvetare och konstpedagog

PROGRAMANSVARIG Kersti Thornéus

AVGIFT 500 kr

TID Fyra onsdagar: kl 10.00-11.30, föreläsning 4/5, vandringar 11/5, 18/5, 25/5

ARRANGEMANG NUMMER 600

TID Fyra onsdagar: föreläsning 4/5 kl 10.00-11.30, vandringar 11/5, 18/5, 25/5 kl 13.00 -14.30

ARRANGEMANG NUMMER 610

Kulturhistoriska vandringar på nedre Norrmalm och i Vasastan

På 50-talet utplånades nästan totalt tre århundradens bebyggelse i gamla Klara. Stadens centrala delar avfolkades. Idag försöker man göra cityområdet till en levande stadsdel igen.

– Stora Barnhuset kom till 1624 för att härberga tiggare och ”tidstjuvar”. Det ägde bestånd i 250 år innan verksamheten flyttades till Norrtullsgatan.

– Området kring Norra Bantorget, förknippat med arbetarrörelsens historia.

– Sabbatsbergsområdet, från mitten av 1700-talet uppsamlingsplats för Stockholms allra fattigaste befolkning, men också träffpunkt för dem som hade råd att dricka brunn.

– Observatorielunden, ”kunskapens kvarter”, Stockholms tilltänkta motsvarighet till Quartier Latin.

I tre vandringar under ledning av Berit Dahlström, socionom och stockholmskännare, får vi ta del av dessa trakters kulturhistoria. Före varje vandring beskriver hon det område som skall besökas i en föreläsning.

Vandring 1:

Från det gamla Klara till det nya SAMLING på Mynttorget

Vandring 2:

Från Stora Barnhuset till Sabbatsbergsområdet SAMLING utanför Norra Latin, Drottninggatan 71B

Vandring 3:

Från Adolf Fredriks kyrkogård till Blå Tornet SAMLING utanför Adolf Fredriks kyrkogård, veavägen/Adolf Fredriks kyrkogata

FÖRELÄSARE/CICERON Berit Dahlström

KONTAKTPERSON Karin Javelin

LOKAL Utsikten konferens, Rehmsgatan 20, 6 tr

AVGIFT 600 kr

TID Sex måndagsförmiddagar
Föreläsningar kl 10.00-11.45: 14/3, 11/4, 25/4
Vandringar kl 10.00-12.15: 4/4, 18/4, 9/5
ARRANGEMANG NUMMER 620

TID Sex måndagseftermiddagar
Föreläsningar kl 13.00-14.45: 11/4, 25/4, 16/5
Vandringar kl 13.00-15.15: 18/4, 9/5, 23/5
ARRANGEMANG NUMMER 630

TID Sex tisdagsförmiddagar
Föreläsningar kl 10.00-11.45: 15/3, 12/4, 26/4
Vandringar kl 10.00-12.15: 5/4, 19/4, 10/5
ARRANGEMANG NUMMER 640

Gotlands natur och kultur

Torsdagen den 26 maj – tisdagen den 31 maj
Följ med till Gotland när försommaren står som vackrast, tiden då orkidéerna blommar på ängarna och sillgrisslorna häckar på Stora Karlsö!

Under sakkunnig ledning lär vi känna den unika naturen och det rika kulturarvet från Hoburgen i söder till Fårö i norr. Vi kommer också i kontakt med aktuella miljö- och hållbarhetsfrågor. Veckan avslutas i världsarvet Visby. Vår hemvist blir Gotlands folkhögskola på Hemse.

Förutom dagen i Visby räknar vi med tre heldagsexkursioner, varav en till Stora Karlsö, om inte vädret hindrar oss. I övrigt ägnar vi oss åt föreläsningar, kortare utflykter och promenader samt vissa kvällsaktiviteter. Utevistelse innebär vandringar på allt från blomsteräng till sanddyner, klapperfält och skrovliga berghällar.

Gotland är mångfaldens ö. Några övergripande teman hjälper oss att sortera intrycken:

- Makt och välstånd – rösen, ängsmark, silvermynt och kyrkor berättar
- Särskilt Gotland – unika naturupplevelser
- Korallrev, slukhål och cement – berggrunden som tillgång och problem
- Inte bara Ojnare skogen – aktuella miljöperspektiv på Gotland och Östersjön

Ett detaljerat program är under utarbetande och kan efterfrågas under vårvintern via e-post anders.yrgard@hotmail.com

Folkhögskolan på Hemse är kursanordnare i samråd med Stockholms senioruniversitet. All programlagd verksamhet leds av etablerade och erfarna gotlandskännare.

Deltagaravgiften inkluderar

- fem övernattningar (dubbelrum med dusch och wc) på folkhögskolan
- helpension (inkl kvällsfika) från middag första dagen t o m lunch sista dagen

- busstransfer Visby färjeläge – Hemse t o r
- förekommande busstransporter och guidningar i samband med exkursionsverksamheten
- busstransfer, båtresa, guidning och lunch på Stora Karlsö
- förekommande föreläsningar och kvällsaktiviteter på skolan
- förekommande entréavgifter

Tillkommer

- ev enkelrumstillägg (se nedan)
- individuella resor till och från Visby.

Anmälan

Anmälan görs senast den 1 april till Senioruniversitetets kansli. Sökande bereds plats i den ordning anmälningarna inkommer. Ange tydligt om du önskar dubbelrum eller enkelrum. Varje anmälan får avse en eller två personer. Ange e-postadress för att underlätta kommunikationen.

Individuell resa till och från Gotland

Till och från Gotland reser du i egen regi med flyg eller färja och på egen bekostnad. Senioruniversitetets och folkhögskolans gemensamma arrangemang vidtar direkt efter ankomsten den 26 maj till Visby där folkhögskolans buss väntar. Arrangemanget avslutas på eftermiddagen efter besöket i Visby sista dagen, den 31 maj.

Meddelande om alla resetekniska detaljer utskickas till deltagarna snarast möjligt under vårterminen. Ange e-postadress och vanlig postadress vid anmälan. Det är alltså resandes sak att boka biljetter till och från Visby. Så snart som deltagarna fått bekräftelse på antagning från Senioruniversitetet bör biljetter bokas skyndsamt med tanke på resandeströmmen.

LITTERATUR För allmän överblick föreslås Dahlin m fl: *Se Gotland* – Natur och kultur från Fårö till Hoburgen. Fornsalens förlag. Gotlands muséums Webshop eller Bokus. Även tfn Gotlands muséum 0498-29 27 00. I *Se Gotland* finns en användbar litteraturlista. Se även muséets webshop för ytterligare litteratur. Vi återkommer angående litteraturen i god tid före avresan.

ANTAL DELTAGARE Högst 35, minst 15
PROGRAMANSVARIG som också deltar i aktiviteterna på Gotland är Anders Yrgård, fil lic, naturgeografi, Stockholms universitet. anders.yrgard@hotmail.com, 070 327 70 93

KURSLEDARE Agneta Lindqvist Gotlands folkhögskola, agneta.lindqvist.gotland@folkbildning.net 0498-20 36 54, 073-765 85 51

TID Torsdag 26/5 – tisdag 31/5

AVGIFT 5450 kr/person i delat dubbelrum. Enkelrumstillägg 650 kr

ARRANGEMANG NUMMER 650

Landskapet berättar – strövtåg i tid och rum

Vi studerar hur landskapet omkring oss uppstår och förändras i ett samspel mellan naturliga processer och människans agerande på den ”naturgivna spelplanen”. Spåren efter händelser och processer ligger kvar i landskapet som berikande dokument över utvecklingen i natur och samhälle.

Med hjälp av såväl naturliga som kulturella mönster och samband, kan vi förklara och förstå vår omgivning och hur den förändras. Skalan i rummet varierar, allt från platser som överblickas till fots upp till områden med stor utbredning.

I tiden kan vi på en och samma plats möta allt från urtid till istid och nutid. Berggrunden bygger upp den mångmiljonåriga grundstrukturen. Jordtäcket ger tusenåriga perspektiv och när landet stiger ur havet kommer människan och anpassar sig till landskapets tillgångar och begränsningar. Framtiden?

18/4: Introduktionsföreläsning. Geografiska perspektiv i tid och rum

25/4: Exkursion nr 1. Hagaparken med naturgeografiska glasögon

2/5: Exkursion nr 2. Urtid, istid, nutid – mångfald i Vetenskapsstaden och Stora skuggan

9/5: Exkursion nr 3. Från skärgårdsvik till insjö. Undersökning av ”landhöjningen” vid Fiskar-
torpet och Uggleviken. Borrprov och mätning

LITTERATURTIPS OCH EXKURSIONSMATERIAL (kartkopior mm) meddelas närmare starten

PROGRAMANSVARIG Anders Yrgård, fil lic i naturgeografi, Stockholms universitet

FÖRELÄSNING OCH EXKURSIONSLEDNING Anders Yrgård samt 9/5 kvartärgeolog vid Stockholms universitet

TID Föreläsning kl 13.00-15.30

Promenader kl 13.00 – senast 16.00

LOKAL Introduktionsföreläsning i Geovetenskapens hus, Stockholms universitet, sal enligt senare meddelande

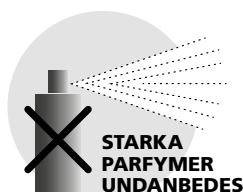
SAMLINGSPLATS för promenaderna enligt senare meddelande.

TILLGÄNGLIGHET Exkursionslokalerna nås via kollektivtrafik och promenader. På plats rör vi oss längs parkvägar och skogsmark, ibland ojämnt och lätt kuperat. Det förutsätts att deltagarna kan röra sig utomhus angiven tid (kontakta gärna programansvarige vid ev tveksamhet anders.yrgard@hotmail.com). Fälthögtalare medföres, men ej hörslinga.

ANTAL DELTAGARE max 30

AVGIFT 400 kr inkl kopierat exkursionsmaterial. Tillkommer individuella SL-resor

ARRANGEMANG NUMMER 660

Universitetskurser

ANMÄLAN Ny anmälan krävs varje termin.

NYA DELTAGARE kan ansluta sig till en pågående flerterminkurs.

LOKALERNA är handikappanpassade om ej annat anges. Med hänsyn till många allergiker undanbedes starka parfymer.

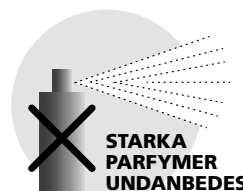
KONTAKTPERSON för universitetskurser är Ingela Karlsson, tfn 070-654 05 95 ingela.karlsson1@gmail.com

Senioruniversitetets kurser utgör fristående kurser i respektive ämnen. De har sin motsvarighet antingen vid Stockholms universitet eller närliggande universitet och högskolor, eller utgår ifrån kurser och material som används vid dessa lärosäten. Kursernas omfattning anges i högskolepoäng. Studietakten innebär normalt motsvarande 7,5 poäng per termin, dvs kvartsfart.

UNDERVISNINGEN består av föreläsningar och/eller seminarier och i förekommande fall av studiebesök eller liknande. Undervisningen meddelas i regel av lärare som undervisar eller har undervisat vid universitet eller högskola eller har doktorsexamen. Några formella behörighetskrav ställs inte, men om särskilda förkunskaper krävs i något ämne för att tillgodogöra sig kursen anges detta särskilt.

Tentamensprov kan anordnas för dem som så önskar. Intyg om godkänt prov lämnas. Obs! Dessa intyg kan inte användas vid ansökan till universitet och högskolor. Våra kurser är inte poänggivande.

KOSTNADER för litteratur och entréavgifter tillkommer. Akademi-bokhandeln, Mäster Samuelsgatan 32, har studeranderabatt på vissa kursböcker mot uppvisande av Senioruniversitetets kallelse.

Botanik

FRISTÅENDE KURS: 7,5 POÄNG. Denna kurs ger en översikt över växtriket med huvudsaklig inriktning på blomväxter och svensk flora. Kursen består av en teoretisk del med fyra föreläsningar och en praktisk del med fyra studiebesök i fält.

Inledningsvis behandlas växternas uppbyggnad och botanisk terminologi. Vi går igenom skillnaden mellan familj, släkte och art. Exempel ges på kännetecknen för de olika växtfamiljerna. Den teoretiska delen avslutas med en växt-ekologisk genomgång där olika växtsamhällen beskrivs och samband mellan berggrund, jordart, klimat och vegetation diskuteras.

Därefter följer den praktiska delen med exkursioner i fält. Vi besöker olika naturtyper: barrskog, lövskog, hagmarker, våtmarker. Vi studerar vegetationssammansättning och typiska växtarter i respektive miljö.

LITTERATUR Widén, M och Widén, B, Botanik, systematik, evolution, mångfald, 2008. Referenslitteratur: valfri flora t ex Mossberg, B och Stenberg, L, Den nya nordiska floran, 2010.

KURSLDARE Bo Eknert, fil lic i naturgeografi, Stockholms universitet, bo.eknert@naturgeo.su.se

TID Åtta torsdagar kl 13.00-15.30:

Föreläsningar: 17/3, 31/3, 7/4, 14/4

Exkursioner: 28/4, 12/5, 19/5, 26/5 – exklusive restid. Alla exkursionslokaler väljs så att de är möjliga att nå med kollektivtrafik

LOKAL Geovetenskapens hus, Sal Y23. T-bana Universitetet

AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 800

Ekonomisk historia Genom industriella eldar till dagens tjänstesamhälle

GRUNDKURS: 30 POÄNG. MOMENT 2:4.

KURSEN MOTSVARAR 7,5 HÖGSKOLEPOÄNG.

Ekonomisk historia är ämnet där dagens frågor om arbetskrisen, de svältande i överflödssamhället och teknikutvecklingens närmast lagbundna fortskridande mot allt mäktigare maskiner i människornas tjänst ges sina historiska paralleller och förklaringar. Här studeras ett långsiktigt perspektiv på hur människan har försörjt sig och hur resurser har fördelats mellan individer och regioner.

Grundkursen i ekonomisk historia innehåller två inledande terminer som ger en övergripande kronologisk kunskap från människans urtid till nutid, där denna delkurs om industrialiseringen är den andra. Här följer vi de senaste två hundra årens omvälvningar genom sekularisering, urbanisering och demokrati; kapitalism, kolonialism och kris. Termin tre, ht 2016, ägnas åt det ekonomiska tänkandets historia och kursen avslutas under termin fyra med en fördjupning inom olika ekonomisk-historiska forskningstraditioner.

Nya deltagare är välkomna.

LITTERATUR Braudel, Ferdinand, Kapitalismens dynamik, 2001. Cameron, Rondo & Neal, Larry, Världens ekonomiska historia: från urtid till nutid, 2005. Magnusson, Lars, Sveriges ekonomiska historia, 2014. Marks, Robert B, Den moderna världens ursprung, 2004. Mc Neill, J R & Mc Neill William H, The Human Web, 2003. Roine, Jesper, Thomas Pikettys Kapitalet i det tjugoförsta århundradet: sammanfattning och svenskt perspektiv, 2014.

KURSLEDARE Daniel Berg, doktorand i ekonomisk historia, Stockholms universitet, daniel.berg@ekohist.su.se

TID Åtta onsdagar kl 10.00-12.30:

27/1, 3/2, 10/2, 24/2, 9/3, 16/3, 23/3, 6/4

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 810

Etnologi Kulturhistoriska perspektiv på vardagsliv och social organisation

GRUNDKURS 30 POÄNG. MOMENT 2:4.

KURSEN MOTSVARAR 7,5 HÖGSKOLEPOÄNG.

Denna kurs, den andra delkursen i grundkursen i etnologi, behandlar olika etnologiska perspektiv på det förindustriella samhället med exempel på hur vardagsliv och sociala relationer var organiserade. Kursen behandlar även industrialiseringens roll och modernitetens framväxt i relation till vardagslivets omvandlingar under slutet av 1800-talet. Kursen belyser vardagsliv och folkliga uttrycksformer, social organisation, samhällsstruktur och förändring och hur detta har studerats inom etnologin samt ger en introduktion till kulturhistoriska och folkloristiska perspektiv på bondesamhällets och industrisamhällets sociala organisation.

Kursen introducerar begrepp och termer som ofta används inom etnologin för att förstå de sociala och kulturella miljöer och förändringar som kursen behandlar. Hur påverkades människan som kulturvarelse i övergången från bondesamhälle till industrisamhälle? Vilken betydelse hade klass, kön och etnicitet för hur livet gestaltade sig i olika kulturmiljöer? Hur utövades makt och hur uttrycktes motstånd?

Nya deltagare är välkomna.

LITTERATUR Bourke, Joanna, Working-Class Cultures in Britain 1890-1960. Gender, Class and Ethnicity, 1994. Bringéus, Nils-Arvid (red), Arbete och redskap: materiell folkkultur på svensk landsbygd före industrialismen, 2003. Frykman, Jonas & Löfgren, Orvar, Den kultiverade människan, 1979. Hellspong, Mats &

Löfgren, Orvar, Land och stad: svenska samhällstyper och livsformer från medeltid till nutid, 1974. Svensson, Birgitta, Bortom all ära och redlighet: tattarnas spel med rättvisan, 1993.

KURSLEDARE David Gunnarsson, doktorand i etnologi vid institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap, Stockholms universitet, david.gunnarsson@etnologi.su.se

TID Åtta torsdagar kl 10.00-12.30:

10/3, 17/3, 31/3, 7/4, 14/4, 21/4, 28/4, 12/5

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 820

Praktisk filosofi Moralfilosofins historia

GRUNDKURS: 30 POÄNG. MOMENT 4:4.

KURSEN MOTSVARAR 7,5 HÖGSKOLEPOÄNG.

I Sverige skiljer vi av tradition mellan praktisk filosofi och teoretisk filosofi. Den praktiska filosofin handlar främst om hur man bör handla, medan den teoretiska handlar om vad man bör tro på.

Under den fjärde terminens kurs i praktisk filosofi kommer vi att lära oss om moralfilosofins historia. Stora namn som Platon, Aristoteles, David Hume, Mary Wollstonecraft, Immanuel Kant och Martha Nussbaum kommer att diskuteras. Störst fokus ligger på dessa filosofers moralfilosofi, men vi lär oss också en del om deras politiska tänkande.

Två centrala frågor inom moralfilosofin kommer att löpa som en röd tråd genom kursen: Hur bör jag leva? Hur kan jag avgöra om en handling är moraliskt rätt eller fel? Vi lär oss också hur olika filosofer svarat på frågor som "Finns det någon konflikt mellan moral och egenintresse?". "Vad är en god människa?". "Kommer moralen ur känslorna eller förnuftet?" och "Hur avgör man vad som är rätt eller fel?"

Nya deltagare är välkomna.

LITTERATUR Nordin, Svante, Filosofins historia, 2013, samt artiklar i urval av lärarna.

KURSLEDARE Åsa Burman, fil dr, Stockholms universitet, asa.burman@philosophy.su.se och Olle Torpman, doktorand vid filosofiska institutionen, Stockholms universitet, olle.torpman@philosophy.su.se

TID Åtta fredagar kl 13.00-15.30:

29/1, 5/2, 12/2, 26/2, 4/3, 11/3, 1/4, 8/4

LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 830

Historia Modern tid (1800-2000)

**GRUNDKURS: 30 POÄNG. MOMENT 4:4.
KURSEN MOTSVARAR 7,5 HÖGSKOLEPOÄNG.**

Historia handlar om människor förr: hur de försörjde sig, hur de tänkte och hur de bar sig åt mot varandra. Ämnesbredden är stor, både i tid och rum. Synsätten är många. Genom att studera historia kan du bättre förstå och kunnigare diskutera det som händer i dagens samhälle, här i Sverige och i världen. Det kritiska tänkandet genomsyrar utbildningen och ökar din förmåga att självständigt ta ställning till historiska problem och förklaringar. Här får du möjligheter att tänka om! Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och ett museibesök.

Under den fjärde terminens studier kommer vi att följa konsekvenserna av industrialiseringen och uppbyggnaden av det moderna samhället. Vi läser om hur den tidiga europeiska kolonialismen övergår i imperialism och hur de nya staterna hanterar internationella konflikter under världskriget. Men samtidigt med allt detta sker även en fundamental förändring i Europa, nämligen demokratiseringen av och välfärdssamhällets framväxt i Europa. Ett genomgående tema denna termin är globaliseringen. Tonvikten ligger på Europas historia.

Nya deltagare är välkomna.

LITTERATUR Sjöberg, Maria, En samtidig världshistoria, 2014. Thurén, Torsten, Slavar, kungar och byråkrater – så tänker historiker, 2012. Wiesner-Hanks, Merry E, Gender in History. Global perspectives, 2 uppl, 2011. Åmark, Klas, Varför historia?, 2012. Textkompendium; Källkompendium

KURSLEDARE Niklas Ericsson, fil dr, Stockholms universitet, 070-731 19 48, niklas.ericsson@historiker.se

TID Åtta fredagar kl. 9.30-12.00: 29/1, 5/2, 19/2 (halvgrupp), 26/2 (halvgrupp), 11/3, 18/3 (museibesök), 8/4 (halvgrupp), 15/4 (halvgrupp), 22/4, 29/4

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 840

Historia Bråkiga och skötsamma arbetare

**45 POÄNG. MOMENT 6:6.
KURSEN MOTSVARAR 7,5 HÖGSKOLEPOÄNG.**

Historia handlar om människor förr: hur de försörjde sig, hur de tänkte och hur de bar sig åt mot varandra. Ämnesbredden är stor, både i tid

och rum. Synsätten är många. Genom att studera historia kan du bättre förstå och kunnigare diskutera det som händer i dagens samhälle, här i Sverige och i världen. Det kritiska tänkandet genomsyrar utbildningen och ökar din förmåga att självständigt ta ställning till historiska problem och förklaringar. Här får du möjligheter att tänka om! Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och ett museibesök.

Under den sjätte terminen kommer vi att fördjupa oss i det svenska samhället från mitten av 1800-talet till mitten av 1900-talet. Temat kommer att vara arbete och hantverk under industrialiseringen, då Sverige tog steget från ett i huvudsak agrart samhälle till att bli ett modernt samhälle. Hur påverkade detta de "vanliga" arbetarna och hantverkarna? Vilka konflikter kunde uppstå, när skråväsendet gick i graven och med tiden började ersättas av fabriker? Vilka vägar valde hantverkare och arbetare i dessa fall?

Nya deltagare är välkomna.

LITTERATUR Franzén, Mats, Den folkliga staden, 1992. Wikander, Ulla, Kvinnoarbete i Europa 1789-1950, 2006. Textkompendium; Källkompendium

KURSLEDARE Niklas Ericsson, fil dr, Stockholms universitet, 070-731 19 48, niklas.ericsson@historiker.se

TID Åtta torsdagar kl 9.30-12.00: 28/1, 4/2, 18/2, 10/3, 17/3 (museibesök), 7/4, 21/4, 28/4

LOKAL Utsikten Konferens, Rehngatan 20, 6 tr
AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 850

Historia Stockholms historia Det moderna Stockholm

**FRISTÅENDE KURS: 15 POÄNG. MOMENT 2:2.
KURSEN MOTSVARAR 7,5 HÖGSKOLEPOÄNG.**

Kursen tar upp Stockholms historia över två terminer. Den andra terminen kommer att behandla det moderna Stockholms historia, det vill säga 1800- och 1900-talen.

Vi kommer att fördjupa oss i hur staden växer fram under 1800-talets urbanisering och industrialisering med Lindhagens nya stadsplaner. Då träder också den borgerliga medelklassen fram som en viktig grupp i det nya samhället, tillsammans med de arbetare som bland annat anordnar strejker som riktas mot medelklassens arbetsgivare. 1900-talet karakteriseras bland annat av världskriget som indirekt drabbar Stockholm samt vår moderna tids förorter och den omtalade omvandlingen av Klarakvarteren.

Till detta fördjupar vi oss i ett antal källor för att komma historien nära.

Vi läser litteratur om Stockholm, studerar källor från den stockholmska verkligheten och diskuterar bilder, målningar och kartor.

Nya deltagare välkomna.

LITTERATUR Nilsson, Lars (red), Staden på vattnet, del 2, 2002. Textkompendium; Källkompendium

KURSLEDARE Niklas Ericsson, fil dr, Stockholms universitet, 070-731 19 48, niklas.ericsson@historiker.se

TID Åtta onsdagar kl 9.30-12.00:

27/1, 3/2, 17/2, 9/3, 16/3 (museibesök), 6/4, 20/4, 27/4

LOKAL Utsikten Konferens, Rehnsgatan 20, 6tr

AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 860

Idéhistoria

Tidigmodern idéhistoria, renässansen till och med upplysningen

GRUNDKURS: 30 POÄNG. MOMENT 2:4.

KURSEN MOTSVARAR 7,5 HÖGSKOLEPOÄNG.

Idéhistoria handlar om tänkandets historia från antiken till vår egen tid; föreställningar om världen och kosmos, naturen och kulturen, etiken och politiken.

Kursen i idéhistoria under våren 2016 motsvarar det andra momentet på grundkursen i ämnet vid universitetet och avhandlar den tidigmoderna idéhistorien, alltså från renässansen och fram till 1700-talets slut. Det innebär att vårens föreläsningar kommer att ta upp ämnen som renässanshumanismen, reformationsepokens religiösa konflikter, framväxten av en ny världsbild och en ny och modernare vetenskapsuppfattning, den moderna staten som alstrar nya politiska teorier och naturrättsteorier samt hela upplysningen.

Nya deltagare är välkomna.

LITTERATUR Bl a Frängsmyr, Tore, Svensk idéhistoria. Bildning och vetenskap under tusen år, del 1, 2000. Nordin, Svante, Filosofins historia, 1995 eller senare. Outram, Dorinda, The Enlightenment, 2013.

KURSLEDARE Erland Sellberg, professor, Stockholms universitet, erland.sellberg@idehist.su.se

TID Åtta onsdagar kl 13.00-15.30: kursstart 9/3

LOKAL Zetasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 870

Konstvetenskap Renässans och barock

GRUNDKURS: 30 POÄNG. MOMENT 2:4.

KURSEN MOTSVARAR 7,5 HÖGSKOLEPOÄNG.

Uppdelat på fyra terminer studeras den västerländska konstens historia från antiken till nutid. I fokus för studiet står den stora traditionens arkitektur, skulptur, och inte minst måleri. Stor vikt läggs vid att ur olika perspektiv betrakta konsten som yttringar inom ett samhälleligt och kulturhistoriskt sammanhang.

Kursmoment två ägnas perioden 1400-1700, renässansens och barockens former och ideal. Exempel på aspekter som uppmärksammas och diskuteras: önskan att i arkitektur, skulptur och bildkonst återskapa antiken som förlorad guldålder, sökandet efter ideal inom och bortom religionen; kyrkans och enskilda makthavares betydelse för bildkonstens utveckling, konflikten mellan katolsk och protestantisk konstsyn, konsten i ideologiernas tjänst; dynamiskt utbyte av konstnärliga ideal och erfarenheter mellan Italien och Flandern; nya genrer i bildkonsten där människans yttre och inre verklighet träder i fokus: självporträtt, porträtt, landskap, trädgårdskonst, stilleben.

Undervisningen sker i form av föreläsningar som uppmuntrar och inbjuder till dialog och diskussion.

Föreläsningarna kompletteras med studiebesök på Statens Historiska Museum samt Schefflerska palatset/Spökslottet.

Nya deltagare är välkomna.

LITTERATUR Stokstad, Marilyn & Cothren, Michael W, Art History, 5 uppl., 2014. Pearsons förlag. Gombrich, E.H, The Story of Art, 16 uppl, 2014. Phaidon; svensk övers. Konstens historia, Bonniers, 1999.

KURSLEDARE Nina Weibull, fil dr, fd 1:e intendent, Konstsamlingarna, Stockholms universitet, nina.weibull@telia.com

TID Åtta tisdagar kl 13.00-15.30:

2/2 – 22/3

LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 880

Konstvetenskap Konst och arkitektur under 1900-talet, del 2

FRISTÅENDE KURS: 15 POÄNG. MOMENT 2:2.

Kursen är en fördjupningskurs med fokus på 1900-talets internationella och svenska konst- och arkitekturhistoria och är en direkt fortsättning på den kurs som gavs under höstterminen 2015.

Under kursens gång kommer vi att se hur 1900-talets olika konstriktningar och estetiska experimentlusta gång på gång förändrar förutsättningarna för vad konst är och vad en konstnär gör. Den abstrakta konstens olika uttryck under 1900-talet kommer vi också att möta, liksom de olika riktningarna under 1900-talets andra halva. Under terminen kommer vi att titta närmare på den politiska konsten och postmodernismen.

På arkitekturens område kommer vi att följa den modernistiska arkitekturen från den världsomspännande arkitekturstil som kallas den internationella stilen. Vi kommer också att diskutera motståndet mot modernismen. Den experimentella och visionära arkitekturen under 1960-talet och postmodernismens genombrott på 1970- och 1980-talen blir därefter ämnen för vår uppmärksamhet.

Avslutningsvis ägnar vi oss åt den samtida konsten och arkitekturen. Ju närmare vår egen tid vi kommer desto svårare blir det att urskilja riktningar eller ismer, men vi kommer att möta en rad exempel på olika uttryck från de senaste decennierna.

LITTERATUR Hopkins, David, Modern Art 1945-2000. Gössel, Peter och Leuthauser, Gabrielle, Architecture in the 20th Century. Johannesson, Lena, Konst och visuell kultur i Sverige 1810-2000.

KURSLEDARE Peder Fallenius, fil dr, verksam vid The Swedish Program, Handelshögskolan i Stockholm, 070-254 16 16, peder.fallenius@swedishprogram.org

TID Åtta fredagar kl 9.30-12.00:
5/2 – 26/2, 18/3, 1/4, 15/4, 22/4

LOKAL Katasalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 890

Litteraturvetenskap Renässans, barock och tidigmodern tid

GRUNDKURS: 30 POÄNG. MOMENT 2:4.

MOMENTET MOTSVARAR 7,5 HÖGSKOLEPOÄNG.

I alla tider har människor berättat historier och skapat olika former av litterära verk. Kursen i litteraturvetenskap behandlar litteraturen och dess historia från antiken till nutid.

Den består av fyra moment under fyra terminer. Momenten kan med fördel läsas i en följd, men också som fristående kurser. Syftet med kursen är att vidga förståelsen för olika typer av litterära verk, att ge kunskaper om främst den västerländska litteraturens utveckling, samt att ge inblick i och övning i modern litteraturvetenskaplig teori, metodik och forskning.

Moment 2 behandlar den så kallade tidigmoderna epoken, det vill säga renässans, barock och upplysningstid. Vi möter flera mycket spännande författare och studerar litterära texter i olika genrer: epik, lyrik, prosa och dramatik. Fokus ligger på enskilda texter, men kursen ger även kunskaper om mer övergripande aspekter av den västerländska litteraturens historia.

Vårens moment kan med fördel läsas av deltagare som läst såväl tidigare som senare delar av kursen. Nya kursdeltagare är välkomna.

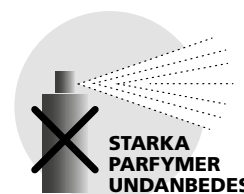
LITTERATUR bl a Boccaccio, Decamerone. Calderón, Livet en dröm. Cervantes, Don Quijote. Shakespeare, Hamlet och En midsommarnattsdröm.

KURSLEDARE Håkan Trygger, doktorand i litteraturvetenskap vid institutionen för kultur och estetik, Stockholms universitet, hakan.trygger@littvet.su.se

TID Åtta måndagar kl 13:00-15:30:
25/1, 8/2, 22/2, 7/3, 21/3, 4/4, 18/4, 9/5

LOKAL Utsikten, Rehnsgatan 20, 6 tr
AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 900

Musikvetenskap Musikdramatik Opera 1600-1900

FRISTÅENDE KURS: 15 POÄNG. MOMENT 1:2.

Beteckningen musikdramatik innefattar en rad olika genrer där text, musik och teater samspelar. På denna kurs kommer främst genrer som opera, operett och musikal att belysas ur ett kulturhistoriskt perspektiv, där de enskilda verken relateras till yttre sociopolitiska sammanhang och samtida estetiska ideal. Varje genres särart som intermedial musikdramatisk form diskuteras med musiken i fokus.

Kursens första termin, våren 2016 ägnas åt operans historia från det sena 1500-talets försök att återuppliva det antika dramat till 1800-talets nationalromantik och verism. Den andra terminen ägnas åt operett, musikal och 1900-talsoperan – dvs det moderna industrisamhällets musikdramatik, påverkad av populärkultur, modernism och postmodernism.

LITTERATUR Litteraturlista kommer att finnas tillgänglig innan kursstart på Senioruniversitetets hemsida under fliken Kursmaterial.

KURSLEDARE Johanna Broman Åkesson, fil dr i musikvetenskap, Stockholms universitet, johannabromanakesson@gmail.com

TID Åtta onsdagar kl 13.00-15.30:
16/3 – 4/5

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 910

Psykologi Kognitiv neuropsykologi I: Hur fungerar våra hjärnor?

FRISTÅENDE KURS: 7,5 POÄNG.

Kunskapen om hjärnan ökar i snabb takt framförallt beroende på nya metoder som gör det möjligt att studera vad som pågår i våra hjärnor när vi upplever, tänker, minns och känner. Flera mycket stora forskningsprojekt bedrivs i Europa, USA och Japan och vi kan förvänta oss en fortsatt stark kunskapsutveckling inom kognitiv neuropsykologi och närliggande områden de närmaste åren. Det kan med fog hävdas att vi befinner oss i hjärnans århundrade.

Kursen tar upp den forskning som pågår i dag och de metoder som används för att studera hjärnan. Följande teman behandlas under kursen: (1) Hjärnans uppbyggnad och funktion; (2) Metoder för studier av hjärnan; (3) Sinne, upplevelser och motorik; (4) Inlärning och minnesfunktioner; (5) Medvetande, tänkande och språk (6) Känslor och affekt (7) Hjärnans plasticitet och vad som gynnar hjärnans funktioner under livets gång.

LITTERATUR Nyberg, Lars, Kognitiv Neurovetenskap: studier av sambandet mellan hjärnaktivitet och mentala processer, 2 uppl. Studentlitteratur, Lund 2009.

KURSLEDARE Lennart Högman, fil dr, Stockholms universitet, e-post: lhn@psychology.su.se

TID Åtta måndagar kl. 10.00-12.30:
1/2-22/2, 7/3-21/3, 4/4

LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41
AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 920

Religionshistoria Ursprungsfolkens religioner

FRISTÅENDE KURS: 7,5 POÄNG.

I den här kursen kommer vi att studera religionerna från ett urval av världens många ursprungsfolk: nordamerikanska indianer, inuiter, samer, aboriginer i Australien och afrikanska folk i historisk tid och nutid. Gemensamma drag, likaväl som särdrag, kommer att lyftas fram, i myter, föreställningar och riter. Schamanism kommer att vara ett tema.

Ett studiebesök tillkommer.

LITTERATUR Eliade, Mircea, Shamanism, 2004. Mebius, Hans, Bissie, 2003. Sullivan, Lawrence, Native Religions and Cultures of North America, 2003. Umeek, Tsawalk -a Nuu-chah-nulth Worldview, 2005. Westerlund, David, Afrikanska religioner, 2011. E-resurser.

KURSLEDARE Sten Skånby, fil dr, Religionshistoriska avdelningen, Stockholms universitet, 070-812 67 57

TID Åtta tisdagar kl 10.00-12.30: 2/2- 22/3
LOKAL Palmesalen, ABF-huset, Sveavägen 41

AVGIFT 975 kr

ARRANGEMANG NUMMER 930

Kurser i studiecirkelform

Studiecirkeln är en studieform i det lilla formatet och förutsätter ett aktivt engagemang från deltagarnas sida. Deltagarantalet är därför i de flesta fall begränsat till 14 (exklusive kursledaren). Om antalet deltagare är fler eller färre än 14, anges detta vid respektive kurs.

De flesta språkkurserna, skrivarkurserna och matematikkursen är läsårskurser. Dock måste ny anmälan göras för deltagande under vårterminen. Nya deltagare är välkomna i mån av plats. Många av dessa kurser kan, på grund av att höstterminens kursdeltagare har förtur, vara helt eller nästan helt fullbokade.

TID Vårterminens kurser pågår i allmänhet tio eller tolv veckor, i normalfallet med start vecka 4. Om någon lektion ställs in, t ex på grund av kursledarens sjukdom, läses den inställda lektionen in i veckan efter den ordinarie kurstidens slut.

LOKALERNA är handikappanpassade om inte annat anges. På Hågatan finns ett system med trådlös mikrofon och mottagare som kopplas till hörapparaten. Du som har behov av extra hörselstöd utöver din hörapparat ombeds kontakta studierektor Astrid Mellbom före kursstart.

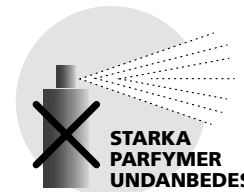
Med hänsyn till många allergiker undanbedes starka parfymer. Eftersom vi har ömtåliga parkettgolv, får broddar och broddförsedda skor inte användas inomhus.

Språk

För att undervisningen ska bli givande för alla och resultatet gott är det viktigt att deltagarna i en språkgrupp har ungefär samma färdighetsnivå. Byt därför gärna kursnivå, om du känner att du befinner dig i fel grupp.

För kurserna i arabiska, engelska, franska, italienska, nygrekiska, ryska, spanska och tyska tillämpar Senioruniversitetet Europarådets nivåskala. Denna skalas färdighetsnivåer utgör grund för de olika språkens kursplaner A1, A2, B1, B2, C1 och C2. För att få hjälp att hamna på rätt nivå, bör du göra ett eget språktest som du rättar själv! Webbaserade tester finns i de vanligaste språken och du kan gratis genomföra testet på nätet:
<http://folkuniversitetet.se/Las-mer-om-sprak/Spraktest/>
Webbaserade-spraktest/

KONTAKTPERSON för studiecirklarna är Astrid Mellbom, 08-765 84 13 (hemtelefon), 070-228 0941.

I terminsprogrammet står språkkurserna i ordning efter kraven på förkunskaper.

Observera att språkkurserna är läsårskurser.

Europarådets nivåskala för självbedömning

Europarådets nivåskala är en skala för självbedömning. Om du nått upp till målen för en viss nivå ska du följa en kurs på nästa nivå. (Om du t ex har nått målen för A1 ska du alltså börja på nivå A2.)

NIVÅ A1. Jag kan förstå och använda mycket enkla ord och fraser i de mest grundläggande vardagslivssituationerna. Jag kan presentera mig själv och andra och ställa frågor om t ex var och hur någon bor, var någon arbetar och jag kan själv svara på liknande frågor. Jag kan kommunicera hjälpligt på ett mycket enkelt sätt om samtalspartnern talar långsamt och tydligt.

NIVÅ A2. Jag kan förstå fraser och de vanligaste orden som har att göra med shopping, närgeografi o dyl. Jag kan kommunicera i enkla sammanhang och använda ett antal fraser för att på ett enkelt sätt beskriva min familj och andra människor, hur jag lever och bor, min utbildningsbakgrund och mitt nuvarande eller senaste arbete.

NIVÅ B1. Jag kan förstå huvuddragen i tydligt standardspråk som man regelbundet möter i arbetet och på fritiden. Jag kan hantera de flesta situationer som kan uppstå under resor i ett område där språket talas. Jag kan oförberedd ge mig in i samtal om kända, vardagliga ämnen. Jag kan ge skäl och förklaringar till mina åsikter.

NIVÅ B2. Jag kan följa huvuddragen i komplexa texter. Inom mitt specialområde förstår jag även fackdiskussioner. Jag kan kommunicera flytande, så att ett samtal med en infödd går i stort sett problemfritt. Jag kan förklara min ståndpunkt i en problemsituation och kan diskutera olika lösningars för- och nackdelar.

NIVÅ C1. Jag kan läsa en stor mängd krävande, även längre texter. Jag kan uttrycka mig nästan helt spontant och obehindrat utan att leta efter ord. Jag kan använda språket effektivt för sociala och yrkesmässiga ändamål. Jag kan uttala mig klart och välstrukturerat om komplexa sakförhållanden och ge utförliga beskrivningar eller rapporter.

NIVÅ C2. Jag kan utan problem förstå så gott som allt som jag hör eller läser och referera fakta och argument. Jag kan uttrycka mig spontant och helt flytande i så gott som alla situationer. Jag kan förstå och använda stilvariationer och andra finesser (t ex ironi). Mitt språk är korrekt och varierat.

Arabiska

Arabiska talas av bortåt 200 miljoner människor i mer än 20 länder. Skriftspråket kallas modern standardarabiska. Med standardarabiska är det möjligt att göra sig förstådd i hela arabvärlden.

Beträffande nivåbeteckningarna A1-A2 se här bredvid.

A2:1, Kommunikativ arabiska, nybörjarkurs, åttonde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Vi lär oss modern standardarabiska – det gemensamma språket för hela arabvärlden. Stor vikt läggs vid att öva att klara sig i vardagsituationer. Vi bygger upp ordförrådet och vi lär oss grammatikens grunder. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 140 timmar (sju terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE George Nehme, auktoriserad tolk, universitetsstudier i modern standardarabiska, 08-660 96 32, nehmegeorge@hotmail.com
STUDIEMATERIAL Arabic with ease (förlag Assimil), fr o m kap 33 samt texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tio måndagar kl 9.30-11.00: 25/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 400

A2:2, Kommunikativ arabiska, fortsättningskurs

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Vi fortsätter att bygga upp ordförrådet och träna på grundläggande grammatik. Vi utvecklar förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt. Textboken ger en insyn bl a i arabiskt liv och arabisk kultur. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs 240 timmar (tolv terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Nadia Knight, fil kand, tidigare lärare vid bl a Stockholms universitet och UD, 08-756 11 92, kmmichael.knight@gmail.com
STUDIEMATERIAL J Wightwick & M Gaafar, Mastering Arabic 2, fr o m sid 110 samt kursledarens eget material.

TID Tolv måndagar kl 11.30-13.00: 25/1 – 18/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 401

Engelska

Beträffande nivåbeteckningarna B1-C1, se sid 32.

B1:1, Improve your English (1)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att utveckla språkriktighet i tal och skrift. Kursens huvuddelar består av konversation, grammatik- och ordförrådsövningar.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Henrik Forsslund, fil mag, 08-612 88 13, henrik.forsslund@comhem.se

STUDIEMATERIAL M Albom, Tuesdays with Morrie (Obs! Tas med till den första lektionen 25/1) och ev English Grammar Check (gy kurs B/steg 6 – avvakta med inköp).

TID Tolv måndagar kl 15.30-17.00: 25/1 – 18/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 402

B1:2, Improve your English (2)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att utveckla språkriktighet i tal och skrift. Kursens huvuddelar består av konversation, grammatik- och ordförrådsövningar.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Henrik Forsslund, fil mag, 08-612 88 13, henrik.forsslund@comhem.se

STUDIEMATERIAL M Albom, Tuesdays with Morrie (Obs! Tas med till den första lektionen 25/1) och ev English Grammar Check (gy kurs B/steg 6 – avvakta med inköp).

TID Tolv måndagar kl 11.30-13.00: 25/1 – 18/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 403

B1:3, Improve your English (3)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att utveckla språkriktighet i tal och skrift. Kursens huvuddelar består av konversation, skrivövningar samt grammatik- och ordförrådsövningar.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Jonathan Stoch, 070-766 0610, jonathan.stoch@folkuniversitetet.se

STUDIEMATERIAL J M Coetzee, Boyhood och R Gairns, S Redman, Oxford Word Skills, Idioms and Phrasal Verbs (Intermediate) (Kan endast köpas in på www.bokus.com eller www.adlibris.com).

TID Tio tisdagar kl 9.30-11.00: 26/1 – 29/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 405

B1:4, Improve your English (4)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att utveckla språkriktighet i tal och skrift. Kursens huvuddelar består av diskussion av boken, konversation och ordförrådsövningar.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Bradley Knopff, BA in North American Literature, PhD in Social Anthropology, bdknopff@gmail.com

STUDIEMATERIAL D Lessing, The Grass is Singing och P Watcyn-Jones, Vocabulary 4 (Penguin Books, finns på Bokus och Adlibris).

TID Tolv onsdagar kl 15.30-17.00: 27/1 – 13/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 1000

ARRANGEMANG NUMMER 406

B1:5, Discussing the Latest News (1)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. A course for those who want to practice their English by discussing what is on in the media (radio, magazines & newspapers, TV). We will focus on good everyday English and a useful modern vocabulary. As an integrated part of the course there will be pronunciation review, some grammar where needed, looking at the latest trends in American and British society.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Bradley Knopff, BA in North American Literature, PhD in Social Anthropology, bdknopff@gmail.com

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tolv fredagar kl 9.15-10.45: 29/1 – 22/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 407

B1:6, Discussing the Latest News (2)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. A course for those who want to practice their English by discussing what is on in the media (newspapers, TV). We will focus on current everyday English and a useful modern vocabulary. As an integrated part of the course there will be pronunciation practice, some grammar where needed, introduction of new trends in British and American society.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Jonathan Stoch, 070-766 06 10

jonathan.stoch@folkuniversitetet.se

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tio tisdagar kl 11.30-13.00: 26/1 – 29/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 408

C1, Discussing literature

KURSPLAN PÅ NIVÅ C1. We will discuss modern English literature from a novel or short stories as well as other literary extracts. This course will also give you the opportunity to build up and improve your English vocabulary. Each participant will be able to participate in a vibrant discussion forum regarding the authors' work as well as other chosen articles or materials.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Bradley Knopff, BA in North American Literature, PhD in Social Anthropology
bdknopff@gmail.com

STUDIEMATERIAL Ch Larson, Under African Skies (fortsatt läsning) och D Lessing, The Grass is Singing.

TID Tolv måndagar kl 15.30-17.00: 25/1 – 18/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 409

Franska

HUVUDLÄRARE Lillian Hedman

Nära 120 miljoner människor har franska som modersmål, vilket gör franskan till världens nionde största språk. Franska är officiellt språk eller undervisningsspråk i ett trettiootal länder i Europa, Nord- och Mellanamerika, Afrika och Asien.

Beträffande nivåbeteckningarna A1-C2, se sid 32.

Repetitionskurser (nivå A1 och A2):

A1, Vous avez oublié votre français? (andra terminen)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1. En kurs för "falska" nybörjare. Kursen vänder sig till dig som för länge sedan läst litet franska och som friskat upp dina kunskaper under en termin.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Harriette Persson, fil mag,

070-555 11 17, harriette.persson@isd.su.se

STUDIEMATERIAL B Tillman m fl, Escalade 1, textbok, övningsbok, facit fr o m kap 10.

TID Tio onsdagar kl 11.30-13.00:

27/1 – 6/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 410

A2:1, Vous avez oublié votre français? (tredje terminen)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1. En kurs för "falska" nybörjare. Kursen vänder sig till dig som för länge sedan läst litet franska och som friskat upp dina kunskaper under två terminer.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Harriette Persson, fil mag,

070-555 11 17, harriette.persson@isd.su.se

STUDIEMATERIAL B Tillman m fl, Escalade 1 fr o m kap 19 och B Tillman m fl, Escalade 2, textbok, övningsbok, facit.

TID Tio onsdagar kl 9.30-11.00:

27/1 – 6/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 411

A2:2a, Vous avez oublié votre français? (fjärde terminen)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. En kurs för "falska" nybörjare. Kursen vänder sig till dig som för länge sedan läst litet franska och nu vill fortsätta friska upp dina kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Lillian Hedman, fil mag,

08-712 57 53, lillian.hedman@telia.com

STUDIEMATERIAL B Tillman m fl, Escalade 2, textbok, övningsbok, facit, 2013 fr o m kap 10.

TID Tio tisdagar kl 9.30-11.00: 26/1 – 29/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 412

A2:2b, Vous avez oublié votre français? (fjärde terminen)

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. En kurs för "falska" nybörjare. Kursen vänder sig till dig som för länge sedan läst litet franska och nu vill fortsätta friska upp dina kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Margot Björkman, fil mag,
08-754 24 73, margot.b@tele2.se
STUDIEMATERIAL B Tillman m fl, Escalade 2,
textbok, övningsbok, facit, 2013 fr o m kap 11.
TID Tolv onsdagar kl 13.30-15.00: 27/1 – 13/4
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
AVGIFT 1000 kr
ARRANGEMANG NUMMER 413

A2:3a, Répétez votre français!

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att friska upp grammatik och ordförråd samt öva praktisk vardagsfranska.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Lillian Hedman, fil mag,
08-712 57 53, lillian.hedman@telia.com
STUDIEMATERIAL Waagaard m fl, Escalade 3 (allt-i-ett-bok), uppl 2013 fr o m kap 6.
TID Tio tisdagar kl 11.30-13.00: 26/1 – 29/3
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 414

A2:3b, Répétez votre français!

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att friska upp grammatik och ordförråd samt öva praktisk vardagsfranska.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Christine Gil San Pedro, diplomerad lärare i franska som främmande språk,
073-557 22 36,
christine.gil-san-pedro@folkuniversitetet.se
STUDIEMATERIAL Waagaard m fl, Escalade 3 (allt-i-ett-bok), uppl 2013 fr o m kap 7
TID Tolv onsdagar kl 11.15-12.45:
27/1 – 20/4 (ej 23/3)
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
AVGIFT 1000 kr
ARRANGEMANG NUMMER 415

A2:4a, Répétez votre français!

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att fortsätta friska upp grammatik och ordförråd samt att öva praktisk vardagsfranska.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Lillian Hedman, fil mag,
08-712 57 53, e-post: lillian.hedman@telia.com
STUDIEMATERIAL Waagaard m fl, Escalade 4 (allt-i-ett-bok), uppl 2013 fr o m kap 6.
TID Tio torsdagar kl 11.30-13.00:
28/1 – 7/4 (ej 24/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 416

A2:4b, Répétez votre français!

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att friska upp grammatik och ordförråd samt att öva praktisk vardagsfranska.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Christine Gil San Pedro, diplomerad lärare i franska som främmande språk,
073-557 22 36,
christine.gil-san-pedro@folkuniversitetet.se
STUDIEMATERIAL Waagaard m fl, Escalade 4 (allt-i-ett-bok), ny upplaga 2014 fr o m kap 6.
TID Tolv fredagar kl 11.15-12.45: 29/1 – 22/4
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
AVGIFT 1000 kr
ARRANGEMANG NUMMER 417

Fortsättningskurser (nivå B1 och B2)

B1:1a, Littérature, conversation et grammaire

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: Litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Sylvia Martin, fil mag,
073-209 80 60, sylvia.martin@tele2.se
STUDIEMATERIAL E Sandberg, Escalade Littéraire samt kursledarens eget material.
TID Tio fredagar kl 9.15-10.45: 29/1 – 8/4
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 418

B1:1b, Littérature, conversation et grammaire

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: Litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Sylvia Martin, fil mag,
073-209 80 60, sylvia.martin@tele2.se
STUDIEMATERIAL E Sandberg, Escalade Littéraire samt kursledarens eget material.
TID Tio fredagar kl 11.15-12.45: 29/1 – 8/4
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 419

B1:1c, Littérature, conversation et grammaire

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: Litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Sylvia Martin, fil mag,
073-209 80 60, sylvia.martin@tele2.se

STUDIEMATERIAL I Némirovsky, Le Bal samt kursledarens eget material.

TID Tio måndagar kl 9.30-11.00:
25/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 420

B1:2, Littérature, conversation et grammaire

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Margareta Herber, fil mag,
08-746 70 97, margareta.herber@gmail.com

STUDIEMATERIAL J Boissard, L'ésprit de famille.

TID Tio måndagar kl 11.30-13.00:
25/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 421

B1:3, Littérature, conversation et grammaire

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Christine Gil San Pedro, diplomerad lärare i franska som främmande språk,
073-557 22 36,
christine.gil-san-pedro@folkuniversitetet.se

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av kursledaren och en roman (bokval meddelas vid kursstart).

TID Tolv fredagar kl 13.15-14.45:
29/1 – 22/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 422

B1:4, Littérature, conversation et grammaire

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att läsa enklare litterära texter i utdrag och enklare tidningstexter, samt att utveckla muntlig uttrycksförmåga, ordförråd, grammatisk säkerhet samt hörförståelse.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Margot Björkman, fil mag,
08-754 24 73, margot.b@tele2.se

STUDIEMATERIAL E Sandberg, Escalade littéraire, 2013 fr o m kap 7.

TID Tolv onsdagar kl 15.30-17.00:
27/1 – 13/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 423

B1:5, Littérature, conversation et grammaire

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: litteraturläsning och övningar för att utveckla muntliga och grammatiska färdigheter.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Sigun Dafgård Norén, fil dr,
08-84 85 18, s.dafgard@globalnet.net

STUDIEMATERIAL P Modiano, Rue des boutiques obscures, fr o m sid. 125 och N Jonchère, Escalade Civilisation samt ytterligare texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tolv tisdagar kl 13.30-15.00:
26/1 – 12/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 424

B1:6, Littérature et civilisation

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Läsning av roman, samtalsövningar och fördjupning av vissa grammatiska moment.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Sigun Dafgård Norén, fil dr,
08-84 85 18, s.dafgard@globalnet.net

STUDIEMATERIAL P Modiano, Rue des boutiques obscures fr o m sid. 125 och N Jonchère, Escalade Civilisation samt ytterligare texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tolv onsdagar kl 15.30-17.00: 27/1 – 13/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 425

B1:7, Littérature, conversation et grammaire

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1/B2. Syfte: att utveckla muntlig uttrycksförmåga, ordförråd och grammatisk säkerhet. Vi diskuterar också aktuella händelser/företeelser i det franska samhället med utgångspunkt i bl a tidningstexter.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Christine Gil San Pedro, diplomerad lärare i franska som främmande språk, 073-557 22 36,

christine.gil-san-pedro@folkuniversitetet.se

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av kursledaren och en roman (bokval meddelas vid kursstart).

TID Tolv tisdagar 13.45-15.15: 26/1 – 19/4 (ej 22/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 426

B1:8, Continuez à parler français!

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1/B2. Syfte: att samtala, utveckla ordförråd och språklig korrekthet samt fördjupning av vissa grammatiska moment.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Lillian Hedman, fil mag,

08-712 57 53, lillian.hedman@telia.com

STUDIEMATERIAL Uppgift om studiematerial lämnas vid kursstarten.

TID Tio torsdagar kl 9.30-11.00: 28/1 – 7/4 (ej 24/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 427

B2:1, Littérature et civilisation

KURSPLAN PÅ NIVÅ B2. Syfte: att i samband med litteraturläsningen samtala och utveckla ordförråd och språklig korrekthet. Vi diskuterar också aktuella händelser/företeelser i det franska samhället med utgångspunkt i bl a tidningstexter.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Christine Gil San Pedro, diplomerad lärare i franska som främmande språk,

073-557 22 36,

christine.gil-san-pedro@folkuniversitetet.se

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av kursledaren och en roman (bokval meddelas vid kursstart).

TID Tolv onsdagar kl 13.45-15.15:

27/1 – 20/4 (ej 23/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 428

B2:2, Littérature et civilisation

KURSPLAN PÅ NIVÅ B2. Litteraturläsning och samtal kring den lästa texten. Dessutom diskuterar vi aktuella händelser i det franska samhället med tidningsartiklar som underlag.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Sigun Dafgård Norén, fil dr,

08-84 85 18, s.dafgard@globalnet.net

STUDIEMATERIAL F Bourdin, Dans les pas d'Ariane fr o m sid 154 samt ytterligare texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tolv tisdagar kl 15.30-17.00: 26/1 – 12/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 429

B2:3, Littérature et civilisation

KURSPLAN PÅ NIVÅ B2. Textläsning, samtalsövningar och fördjupning av vissa grammatiska moment. Vi diskuterar också aktuella händelser/företeelser i det franska samhället med utgångspunkt i bl a tidningstexter.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Christine Gil San Pedro, diplomerad lärare i franska som främmande språk,

073-557 22 36,

christine.gil-san-pedro@folkuniversitetet.se

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av kursledaren och en roman (bokval meddelas vid kursstart).

TID Tolv onsdagar kl 9.30-11.00:

27/1 – 20/4 (ej 23/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 430

B2:4, Ne cessez pas de parler français!

KURSPLAN PÅ NIVÅ B2. Syfte: att utveckla deltagarnas förmåga att diskutera kring skönlitteratur, aktuella tidningstexter och filmer mm.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Carola Almqvist, fil kand,

070-494 90 68, carola.almqvist@gmail.com

STUDIEMATERIAL R Gary, La promesse de l'aube, sidorna 301 - 454, samt ytterligare en skönlitterär bok som bestäms i samråd med kursdeltagarna och realia i form av tidningstexter och inspelat material.

TID Tio onsdagar kl 15.30-17.00:

27/1 – 13/4 (ej 2/3 och 30/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 431

B2:5, Littérature et civilisation

KURSPLAN PÅ NIVÅ B2+. Textläsning, samtalsövningar och fördjupning av vissa grammatiska moment.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Ghislaine Forsberg, fil kand,
661 20 48, ghislaine.forsberg@gmail.com

STUDIEMATERIAL M Barbery, *L'élégance du hérisson*, kompletterad med kursledarens eget material.

TID Tio tisdagar kl 11.30-13.00:
26/1 – 5/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 432

Avancerade kurser (nivå C1 och C2):

C1, Lecture et discussion

KURSPLAN PÅ NIVÅ C1/C2. Syfte: att stabilisera deltagarnas goda kunskaper i franska och att utveckla deras förmåga att diskutera med ett rikt och varierat ordförråd med utgångspunkt i texterna.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Renate Gynnerstedt, fil lic,
08-10 68 61, rena.gynnerstedt@gmail.com

STUDIEMATERIAL L Gaudé, *Eldorado* samt aktuell realia i form av tidningstext och inspelat material.

TID Tio tisdagar kl 11.30-13.00:
26/1 – 29/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 433

C2, Lecture et discussion

KURSPLAN PÅ NIVÅ C2. Syfte: att utveckla deltagarnas mycket goda förmåga att uttrycka sig i tal och skrift med ett avancerat ordförråd.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Renate Gynnerstedt, fil lic,
08-10 68 61, rena.gynnerstedt@gmail.com

STUDIEMATERIAL L Gaudé, *Eldorado* samt aktuell realia i form av tidningstext och inspelat material.

TID Tio måndagar kl 9.30-11.00:
25/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 434

Grekiska, nygrekiska

Den klassiska grekiskan lever vidare i sitt dotterspråk nygrekiskan, även om språket naturligtvis har förändrats sedan Platons och Sofokles tid. Nygrekiska talas idag av ungefär 12,5 miljoner människor. Det är officiellt språk i Grekland och republiken Cypern liksom i EU.

Beträffande nivåbeteckningarna A2-B1, se sid 32.

A2:1, Nygrekiska – lägre nivå

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att fortsätta att bygga upp ett basordförråd och träna grundläggande grammatik, vardagliga samtal och turistsituationer. Det kommer också att bli en liten orientering om det moderna Greklands samhällsliv och kultur. För att delta i denna kurs bör du ha följt kurs i ämnet om 260 timmar (13 terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Eva Broman, fil lic,
08-85 44 27, eva.broman@gmail.com

STUDIEMATERIAL Ellinika Tora 2+2 fr o m kap 7 samt skönlitterära texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tio onsdagar kl 17.15-18.45: 27/1 – 30/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 435

A2:2, Nygrekiska – mellannivå

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2+. Kursen syftar främst till att ge teoretiska och praktiska kunskaper i det nygrekiska språket. Vi gör praktiska övningar i tal och skrift och tränar oss i att hantera konkreta situationer i vardagslivet. Språkriktigheten tränas genom grammatiska övningar. Vi har också samtal kring olika aktuella frågor och artiklar. Dessutom studerar vi det antika Greklands kulturhistoria.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Agnes Sannergren, SO-lärare (Bachelor of Education), 08-717 64 14,
euroscandguide@hotmail.com

STUDIEMATERIAL Epikoinoniste Ellinika, Bok 2 och M Kazadtzidi, *Archaia Hellada*.

TID Tio måndagar kl 9.30-11.00: 25/1-4/4

LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Floristen. Lokalen är ej rullstolsanpassad.

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 436

B1, Nygrekiska – högre nivå

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Kursen syftar till att ge ökade teoretiska och praktiska kunskaper i det nygrekiska språket men också kunskap om det nygrekiska samhällets historia och litteratur. Vi fortsätter att utveckla den språkliga kommunikationsförmågan och skriver kortare uppsatser på nygrekiska. Kursdeltagarna studerar och presenterar olika regioner och övärlden. Vi har också samtal kring olika aktuella frågor och artiklar. Vidare fortsätter vi att studera det antika Greklands kulturhistoria.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Agnes Sannergren, SO-lärare (Bachelor of Education), 08-717 64 14, euroscandguide@hotmail.com

STUDIEMATERIAL Th Kallifatides, Mia mera stin Athina, M Kazadtzidi, Archaia Hellada och Epikoinoniste Ellinika.

TID Tio måndagar kl 11.15-12.45: 25/1-4/4

LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Floristen. Lokalen är ej rullstolsanpassad.

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 437

Italienska

HUVUDLÄRARE Nina Laubert

Italienska språket är sedan 1300-talet grund för en viktig litterär utveckling i Europa. I Italien verkade Dante, Boccaccio och Petrarca. Utvecklingen har fortsatt över renässansen och upplysningstiden in i våra dagar med stora författarnamn.

Beträffande nivåbeteckningarna A1-C1, se sid 32.

A1, Nybörjarkurs i italienska, andra terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagsamtal. För att delta i denna kurs bör du ha följt höstterminens kurs vid Senioruniversitetet om 20 timmar eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Leila Briosci, Master i FLE (Français langue étrangère), 076 289 26 12, leilabriosci@gmail.com

STUDIEMATERIAL Ziglio-Rizzo, Nuovo Espresso 1 fr o m kap 3.

TID Tolv fredagar 29/1 – 22/4

438, GRUPP 1: kl 13.00-14.30

439, GRUPP 2: kl 14.45-16.15

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 1000 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 438, 439

A2:1, Italienska, fjärde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagsamtal. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 60 timmar (tre terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Birgitta Blomqvist, fil mag, 0739-96 05 97, blomqvist.birgitta@gmail.com

STUDIEMATERIAL Nuovo Espresso 2, kap 1. (Studium Bookshop, Karlavägen 4, 08-660 03 86). Stencilerad svenskspråkig ordlista kan inköpas genom kursledaren.

TID Tio torsdagar 4/2 – 14/4 (ej 24/3)

440, GRUPP 1: kl 13.30-15.00

441, GRUPP 2: kl 15.30-17.00

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 440, 441

A2:2, Italienska, sjätte terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagsamtal. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 100 timmar (fem terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Lena Malmström, fil mag, 08-25 54 37, malmstrom.lena@telia.com

STUDIEMATERIAL Ziglio – Rizzo, Espresso 3 från kap 1. (Studium Bookshop, Karlavägen 4, 08-660 03 86).

TID Tolv torsdagar: 4/2 – 28/4 (ej 24/3)

442, GRUPP 1: kl 11.30-13.00

443, GRUPP 2: kl 9.30-11.00

LOKAL Hagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 1000 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 442, 443

A2:3a, Italienska, åttonde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Kursen ger fortsatt övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagsamtal. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 140 timmar (sju terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Laura Petri Schwartz, fil lic,
08-32 10 76, laura.petri@swipnet.se
STUDIEMATERIAL M Ruppel, La mia Italia samt
C Sjöqvist, Esercizi casa (Primo corso).

TID Tio onsdagar kl 13.30-15.00:
27/1 – 6/4 (ej 9/3).

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 444

A2:3b, Espresso 2 – italienska, åttonde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Syfte: att öva på att klara sig i vardagliga samtal och turistsituationer. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och hörförståelse genom hörövningar. Vi kommer att läsa en italiensk berättelse som bestäms under kursens gång. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 140 timmar (sju terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Silvia Bergonzi-Johansson, fil dr,
silviaberg@yahoo.com

STUDIEMATERIAL Z Rizzo, Nuovo Espresso 2
fr o m kap 8 (Studium Bookshop, Karlavägen 4,
08-660 03 86).

TID Tolv måndagar kl 13.30-15.00:
25/1 – 25/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 1000 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 445

B1:1, Italienska, tionde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Kursen ger fördjupad övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 180 timmar (nio terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Laura Petri Schwartz, fil lic,
08-32 10 76, laura.petri@swipnet.se

STUDIEMATERIAL L Petri Schwartz – A Raab, Voci
italiane, kompletterad med texter och övningar
som tillhandahålls av kursledaren

TID Tio fredagar kl 13.15-14.45:
29/1 – 15/4 (ej 11/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 446

B1:2, Italienska, elfte terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Kursen ger fördjupad övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal. För att delta i denna kurs bör du ha studerat italienska vid Senioruniversitetet 200 timmar (tio terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Nina Laubert, fil mag, 08-742 80 89,
070-684 54 62, nina.laubert@mailbox.swipnet.se

STUDIEMATERIAL Ett urval av texter och övningar
sammanställda och tillhandahållna av kurs-
ledaren.

TID Tio måndagar kl 15.30-17.00:
25/1-14/3, 18/4, 25/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 448

B1:3a, Chiaro! – italienska, tolfte terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att fortsätta att bygga upp basordförrådet och träna på grundläggande grammatik. Vi tränar också hörförståelse och utvecklar förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt i vardagliga situationer. Vi kommer att läsa en förenklad roman som bestäms under kursens gång. För att delta i denna kurs bör du ha studerat italienska vid Senioruniversitetet 220 timmar (elva terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Silvia Bergonzi-Johansson, fil dr,
silviaberg@yahoo.com

STUDIEMATERIAL G De Savorgnani – C Cordera
Alberti, Chiaro! B1 fr o m kap 3 – Libro dello
studente (inkl elev-CD + CD ROM), (Studium
Bookshop, Karlavägen 4, 08-660 03 86).

TID Tolv torsdagar kl 11.30-13.00:
28/1 – 28/4 (ej 24/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 449

B1:3b, Conversazione 1 – italienska, tolfte terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att utveckla muntlig kompetens, ordförråd och grammatisk säkerhet. Kursens huvuddelar består av diskussion om autentiska texter om italienskt samhällsliv och kultur, samt läsning av en kort roman som bestäms under kursens gång. Vi kommer också att utveckla förmågan att kommunicera muntligt

och skriftligt och öva hörförståelse med utgångspunkt i en film samt fördjupa vissa grammatiska moment. Kursen är en fristående fortsättning på höstterminens kurs Espresso 3.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Silvia Bergonzi-Johansson, fil dr, silviaberg@yahoo.com

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av kursledaren och en roman som bestäms under kursens gång (Studium Bookshop, Karlavägen 4, 08-660 03 86).

TID Tolv tisdagar kl 13.30-15.00:
26/1 – 19/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 450

B1:4, Leggiamo e parliamo in italiano

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att befästa basordförrådet och den grundläggande grammatiken samt att öva vardagliga samtal.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Nina Laubert, fil mag, 08-742 80 89, 070-684 54 62, nina.laubert@mailbox.swipnet.se

STUDIEMATERIAL L Petri Schwartz – A Raab, Voci italiane (kap 10-15), kompletterad med texter och övningar som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tio måndagar kl 13.30-15.00:
25/1-14/3, 18/4, 25/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 451

B1:5, L'italiano e l'Italia attraverso i film

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1+. Syfte: att presentera Italien genom aktuella filmer om italienskt samhällsliv och kultur för att komma i kontakt med det vardagliga italienska språket. Deltagarna ska under kursen tränas i att uttrycka sig på italienska och fördjupa språkkunskaperna genom att arbeta med ordförråd, grammatik och samtal.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Silvia Bergonzi-Johansson, fil dr, silviaberg@yahoo.com

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tolv måndagar kl 15.30-17.00:
25/1 – 25/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 452

B1:6, Conversazione (2)

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1+. Syfte: att utveckla vidare muntlig kompetens, ordförråd och grammatisk säkerhet. Kursens huvuddelar består av diskussion om autentiska texter om italienskt samhällsliv och kultur, samt läsning av en medelsvår roman som bestäms under kursens gång. Vi kommer också att utveckla förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt och öva hörförståelse med utgångspunkt i en film samt fördjupa vissa grammatiska moment.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Silvia Bergonzi-Johansson, fil dr, silviaberg@yahoo.com

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av kursledaren och en roman som bestäms under kursens gång (Studium Bookshop, Karlavägen 4, 08-660 03 86).

TID Tolv torsdagar kl 9.30-11.00:
28/1 – 28/4 (ej 24/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 453

B2, Un romanzo italiano

KURSPLAN PÅ NIVÅ B2+. Syfte: att fördjupa språkkunskaperna genom att läsa och samtala kring den lästa texten och genom studium av vissa grammatiska moment. Vi följer också med och diskuterar vad som händer i Italien med utgångspunkt i italienska tidningar och tv-program. Deltagarna ska tränas i att uttrycka sig på italienska och uttrycka sina åsikter.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Silvia Bergonzi-Johansson, fil dr, e-post: silviaberg@yahoo.com

STUDIEMATERIAL E Ferrante, L'amica geniale, (Studium Bookshop, Karlavägen 4, 08-660 03 86).

TID Tolv tisdagar kl 15.30-17.00:
26/1 – 19/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 455

C1:1, Roma nella Storia di Elsa Morante

KURSPLAN PÅ NIVÅ C1. Syfte: att fördjupa kursdeltagarnas språkkunskaper genom att diskutera och analysera Elsa Morantes roman La Storia.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Laura Petri Schwartz, fil lic, 08-32 10 76, laura.petri@swipnet.se

STUDIEMATERIAL E Morante, La Storia

TID Tio torsdagar kl 13.30-15.00:
28/1 – 14/4 (ej 10/3 o 24/3)
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 456

C1:2, L'Italia e i suoi film

KURSPLAN PÅ NIVÅ C1. Syfte: att presentera italienska filmer och sedan tillsammans med kursdeltagarna göra en analys av dem. Deltagarna ska under kursen tränas i att uttrycka sig på god italienska samt debattera och argumentera för sina åsikter. Kursen är en fristående fortsättning på tidigare italienska filmkurser.

KURSTID Vårterminen 2016
LEDARE Antonello Motta, fil dr i teatervetenskap vid Stockholms och Turins universitet, antonellomotta@hotmail.com
TID Tolv fredagar kl 13.30-15.00:
29/1 – 29/4 (en veckas uppehåll)
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
AVGIFT 1000 kr
ARRANGEMANG NUMMER 489

Latin med allmän språkkunskap

HUVUDLÄRARE Staffan Edmar

Att studera latin, en gång romarrikets och därmed hela Medelhavs världens officiella språk, innebär en språklig, litterär och kulturhistorisk vandring genom årtusenden fram till vår egen tid.

Ord med historia – allmän språkkunskap

De klassiska språken, latin och grekiska, har under århundraden berikat de flesta västerländska språken genom att till dem förmedla en mängd ord och begrepp. Denna process fortgår än i dag. Vi studerar de internationella ordens uppbyggnad och kulturhistoriska innehåll. Oftast utgår de från de klassiska språken, men även ord med andra ursprung analyseras. Därvid utgår vi oftast från moderna texter på svenska. Kända latinska sentenser översätts och förklaras. I mån av intresse tittar vi också på terminologiskt latin, t ex medicinskt. Kursen omfattar endast en termin och kan antingen läsas som en fristående kurs eller som förberedelse till kommande studier i latin eller klassisk grekiska.

KURSTID Vårterminen 2016
LEDARE Hans Nyman, fil lic,
08-724 81 82, hans.b.nyman@telia.com
STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av kursledaren.
TID Tio fredagar kl 15.15-16.45: 29/1 – 8/4
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
AVGIFT 850 kronor
ARRANGEMANG NUMMER 490

A1, Lär dig latin – alla tiders språk!

KURSPLAN STEG A1 (ANDRA TERMINEN). Det latinska ordförrådet har stark livskraft. De romanska språken och engelskan har till stor del fått sitt ordförråd från latinet och latinet utgör fortfarande bas för att bilda nya ord i ett antal språk inkl. vårt eget. I denna nybörjarkurs fortsätter vi med enkelt latin, nämligen korta sentenser och texter som kan inspirera till jämförelser med vår egen tid – många av dagens frågeställningar var aktuella redan i antiken. Vi kompletterar studiet av språket med läsning av några välkända romerska författare i översättning. För att delta i denna kurs bör du ha följt höstterminens kurs vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper. För den som vill veta mer om vårens kurs finns kursboken som onlinekurs: www.dittlatin.se.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Staffan Edmar, fil lic,
08-649 23 45, staffan.edmar@telia.com
STUDIEMATERIAL S Edmar, Ditt latin. En språklig och kulturhistorisk promenad, Steg I-IV (2:a omarbetade uppl) fr o m Steg II.
TID Tio tisdagar kl 9.30-11.00:
26/1 – 5/4 (en veckas uppehåll)
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 457

A2, Lär dig mera latin – alla tiders språk!

KURSPLAN STEG A2. Först avslutar vi läroboken Vivat lingua Latina med några kvarvarande texter och eventuella repetitioner. Därefter går vi över till Vivat litteratura Latina med fokus på autentiskt latin, alltså texturval från välkända författare som Caesar, Cicero, Catullus, Horatius, Ovidius, Seneca och Plinius d.y. Vi lär då känna de viktigaste författarna under Caesars och Augustus' tid, den s.k. litterära guldåldern, men även från den senare silveråldern. Texterna ger oss kunskap om romarnas sätt att leva och tänka och hur romarriket präglade Europas kommande århundraden. För att delta i denna kurs

bör du ha följt Senioruniversitetets kurs på 60 timmar (tre terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Hans Nyman, fil lic,

08-724 81 82, hans.b.nyman@telia.com

STUDIEMATERIAL S Edmar, Vivat lingua Latina och S Edmar, Vivat litteratura Latina.

TID Tio onsdagar kl 9.30-11.00: 27/1 – 30/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 458

B1:1, Lär dig ännu mera latin – alla tiders språk!

KURSPLAN STEG B1. Kursen upptar enklare latinska originaltexter, både poesi och prosa. Bl a studerar vi Catullus kärlekslyrik, Horatius reflektionsdikter och Ovidius Förvandlingar. Avslutningsvis blir det prosatexter, som tillhandahålls av kursledaren. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs under 100 timmar (fem terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Staffan Edmar, fil lic,

08-649 23 45, staffan.edmar@telia.com

STUDIEMATERIAL S Edmar, Vivat litteratura Latina! fr o m sid 54.

TID Tio tisdagar kl 11.30-13.00:

26/1 – 5/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 459

B1:2, Från Caesar till heliga Birgitta

KURSPLAN STEG B1. Under våren läser vi texter från en period av mer än 1400 år: Caesars stålblanka prosa i Commentarii (minnesanteckningar) de bello Gallico. Cena Trimalchionis är en beskrivning av ett allt annat än smakfullt gästbud hos den nyrike uppkomlingen Trimalchio, författad av kejsar Neros araber elegantiarum (smakdomare), Petronius. Från medeltidens berättarlitteratur läses Don Juan och stengästen, vars motiv har inspirerat både Molière och Mozart. Medeltidens religiösa och profana poesi representeras av texter respektive dikter av Archipoeta, ärkepoeten, klerk hos ärkebiskopen Rainald i Köln på 1100-talet. I kursen ingår också några utdrag ur heliga Birgittas Revelationes (uppenbarelser). Dessutom repeteras den latinska grammatiken med hjälp av ett särskilt av kursledaren utarbetat kompendium. Våren avslutas

eventuellt med en studieresa till Uppsala. För att delta i denna kurs bör du ha studerat latin 140-180 timmar (sju-nio terminer) vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Anders Ohlsson, fil mag,

08-647 85 88, aoh@comhem.se

STUDIEMATERIAL E Tidner-L Larsbo, Latinsk poesi och prosa. Text, kommentar och ordlista, O Marcusson- D Norberg, Med lärde på latin. Text och kommentar.

TID Tio onsdagar kl 11.30-13.00: 27/1 – 30/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 460

C2:1, Den första moderna människan

KURSPLAN STEG C2. Överskriften är en titel som givits till Augustinus. I sina Confessiones håller han med hänsynslös intimitet domedag över sig själv. Ingen antik människa, inte ens Cicero i hans privatbrev, känner vi lika väl. Han funderar över jagets väsen, viljans frihet, kunskapens möjlighet och andra filosofiska och moraliska problem. Hans andra epokbildande opus är De Civitate Dei, 'Om Gudsstaten'. I en tid när Rom just är på väg att gå under, inser Augustinus att en stat inte kan bygga på våld, utan på rätt, i hans fall rättfärdighet i kristen tappning. Ingen filosof, statsvetare eller kyrkohistoriker kommer förbi Augustinus. Hans latin är klassiskt med Cicero som ideal. Vi studerar några representativa avsnitt ur dessa båda verk.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Hans Nyman, fil lic,

08-724 81 82, hans.b.nyman@telia.com

STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tio tisdagar kl 9.30-11.00: 26/1 – 29/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 461

C2:2, Plinius d y:s brev

KURSPLAN STEG C2. Efter att ha innehaft flera ämbeten i Rom blev Plinius d y år 111 e Kr ståthållare i provinsen Bithynien vid Svarta Havets sydkust fram till sin död ca år 113. Han redigerade och utgav i nio böcker sina brev, av vilka några har blivit berömda, bl a hans ögonvittnesskildringar av hur Pompeji drabbades av Vesuvius' utbrott år 79 e Kr. Breven har ett mycket varierat innehåll: offentliga angelägenheter, en beskrivning av Plinius' lantgård i

Laurentum, cirkuspubliken i Rom, konsten att vara romersk ståthållare, livets korthet och föränderlighet, ett komiskt intermezzo vid en uppläsning, en vulgär middagsbjudning. En tionde bok innehåller hans officiella korrespondens med kejsar Traianus, publicerad först efter Plinius' död. Breven, i vilka vi lär känna Plinius som en älskvärd och behaglig person, ger också en intressant bild av en förnäm romares liv under en lycklig period av den romerska kejsartiden.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Anders Ohlsson, fil mag,
08-647 85 88, aoh@comhem.se

STUDIEMATERIAL J Bergman, Plinius. Epistularum delectus och A N Sherwin-White, Fifty Letters of Pliny.

TID Tio onsdagar kl 13.15-14.45:
27/1 – 30/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 462

Ryska

HUVUDLÄRARE Gun Dahlberg

Ryska är ett av världens tio största språk och modersmål för cirka 150 miljoner människor. Alfabetet bygger på de grekiska bokstäverna men innehåller ett antal bokstäver som inte finns i något annat alfabet.

Beträffande nivåbeteckningarna A1-C1, se sid 32.

A1, Nybörjarkurs i ryska, andra terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1. Vi lär in och övar basordförråd, grundläggande grammatik, vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha följt höstterminens kurs vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Gun Dahlberg, fil mag,
08-722 04 23, gundahlberg@ownit.nu

STUDIEMATERIAL Ruslan, Ryska 1 fr o m kap 3.

TID Tolv onsdagar kl 15.30-17.00:
27/1 – 20/4 (ej 17/2)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 463

A2:1, Ryska, sjätte terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Vi lär in och övar basordförråd, grundläggande grammatik, vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat ryska vid Senioruniversitetet minst 100 timmar (fem terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Gun Dahlberg, fil mag,
08-722 04 23, gundahlberg@ownit.nu

STUDIEMATERIAL Ruslan, Ryska 2, text- och övningsbok fr o m kap 6.

TID Tolv måndagar kl 13.30-15.00:
25/1 – 25/4 (ej 15/2)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 464

A2:2, Ryska, tionde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Vi fortsätter att lära in och öva ordförråd, grammatik och vardagliga samtal. Vi läser och hör olika texter. För att delta i denna kurs bör du ha studerat ryska vid Senioruniversitetet 180 timmar (nio terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Gun Dahlberg, fil mag,
08-722 04 23, gundahlberg@ownit.nu

STUDIEMATERIAL Ruslan, Ryska 3 fr o m kap 4.

TID Tolv måndagar kl 11.30-13.00:
25/1 – 25/4 (ej 15/2)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 465

A2:3, Lär dig mera ryska

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2+. Syfte: att fortsätta att bygga upp och befästa basordförrådet och träna på grundläggande grammatik och vardagliga samtal. Ett centralt inslag i kursen är den mångfacetterade ryska kulturen. För att delta i denna kurs bör du ha studerat ryska vid Senioruniversitetet minst 260 timmar (tretton terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Gun Dahlberg, fil mag,
08-722 04 23, gundahlberg@ownit.nu

STUDIEMATERIAL Colloquial Russian 2, fr o m kap 12.

TID Tolv onsdagar kl 13.30-15.00:
27/1 – 20/4 (ej 17/2)
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
AVGIFT 1000 kr
ARRANGEMANG NUMMER 466

B1, Ryska – konversation och textläsning

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Kursen upptar muntliga övningar, grammatik, hörövningar och realia samt textläsning. Nya kursdeltagare är välkomna.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Svetlana Petelius, 08-94 27 63, svetlana.petelius@folkuniversitetet.se
STUDIEMATERIAL A P Tjechov, Dama s sobatjkoj (Boken finns att köpa i bokhandeln Interbok, Hantverkarg. 32, pris 60 kr) och texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tio torsdagar kl 13.30-15.00:
28/1 – 7/4 (ej 24/3)

LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Floristen. Lokalen är ej rullstolsanpassad.

AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 467

C1, Ryska – textstudier och konversation

KURSPLAN PÅ NIVÅ C1. Varierat kursinnehåll med tonvikt på muntlig färdighet, grammatik och översättning. Vi läser utdrag ur böcker av ryska författare. Efter samråd med kursledaren är nya deltagare välkomna.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Svetlana Petelius, 08-94 27 63, svetlana.petelius@folkuniversitetet.se
STUDIEMATERIAL V Tokareva, Ne sotvori (Boken finns att köpa i bokhandeln Interbok, Hantverkargatan 32, pris 60 kr).

TID Tio torsdagar kl 15.15-16.45:
28/1 – 7/4 (ej 24/3)

LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Floristen. Lokalen är ej rullstolsanpassad.

AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 468

Spanska

HUVUDLÄRARE Kjell Rindar

Spanska talas i dag av bortemot 500 miljoner människor i fyra världsdelar. Det är officiellt språk i 21 länder. Cirka 90 procent av de spankaltalande bor i Nord- och Sydamerika. I USA talar över 35 miljoner människor spanska till vardags. Huvuddelen av spanskans ordförråd kommer från latinet.

Beträffande nivåbeteckningarna A1–B1, se sid 32.

A1, Nybörjarkurs i spanska, andra terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A1. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha följt höstterminens kurs vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16
AVGIFT 850 kronor
ARRANGEMANG NUMMER 469, 470, 525

469, GRUPP 1:

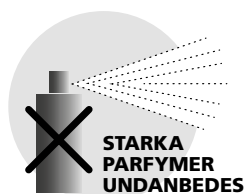
LEDARE Elisabet Waldenström, fil mag, 070-751 84 04, elisabetwaldenstrom@tele2
STUDIEMATERIAL Waldenström m fl, Caminando 1 (upplaga 4:1) fr o m unidad 4.
TID Tio måndagar kl 13.30-15.00:
25/1-11/4 (en veckas uppehåll)
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

470, GRUPP 2:

LEDARE Christer Nordstrand, fil mag, 08-668 23 22, christer.nordstrand@gmail.com
STUDIEMATERIAL Waldenström m fl, Caminando 1 (upplaga 4:1) fr o m unidad 5a.
TID Tio måndagar kl. 15.30-17.00: 25/1 – 4/4
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

525, GRUPP 3:

LEDARE Catalina Arianzen, fil dr, 08-93 22 63 eller 073-072 51 00, catalina.arianzen@gmail.com
STUDIEMATERIAL Waldenström m fl, Caminando 1 (upplaga 4:1) fr o m unidad 3a.
TID Tio måndagar kl. 13.30-15.00: 25/1 – 4/4
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
ARRANGEMANG NUMMER 525

A2:1, Spanska, fjärde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Kursen ger övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs på minst 60 timmar (tre terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Astrid Mellbom, fil lic,
08-765 84 13, astrid.mellbom@telia.com

STUDIEMATERIAL Masoliver m fl, Por supuesto, Segundo paso, textbok 2, övningsbok 2, elevfacit 2 fr o m kap 6 (sid 26). Böckerna kan inköpas genom kursledaren.

AVGIFT 1000 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 471, 472

471, GRUPP 1:

TID Tolv måndagar kl 9.30-11.00: 25/1 – 18/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

472, GRUPP 2:

TID Tolv onsdagar kl 9.30-11.00: 27/1 – 13/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

A2:2, Spanska, sjätte terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Kursen ger fortsatt övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 100 timmar (fem terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Ellen Stockert, fil kand,
0768 534 953, ellen.stockert@gmail.com

STUDIEMATERIAL E Waldenström m fl, Caminando 3

TID Tolv fredagar: 29/1 – 29/4 (ej 1/4):

473, GRUPP 1: kl 11.15-12.45

474, GRUPP 2: kl 9.15-10.45

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 473, 474

A2:3a, Spanska, åttonde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Kursen ger fortsatt övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 140 timmar (sju terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Kjell Rindar, fil mag,
08-84 81 45, kjrindar@gmail.com

STUDIEMATERIAL Barnéus m fl, Mucho gusto 2 + övningsbok fr o m kap 10.

TID Tio torsdagar kl 9.30-11.00: 28/1 – 7/4 (ej 24/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 475

A2:3b, Spanska, åttonde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Kursen ger fortsatt övning i basordförråd, grundläggande grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha följt Senioruniversitetets kurs om 140 timmar (sju terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Catalina Arianzen, fil dr,
08-93 22 63 eller 073-072 51 00,
catalina.arianzen@gmail.com

STUDIEMATERIAL Barnéus m fl, Mucho gusto 2 + övningsbok fr o m kap 10.

TID Tio måndagar kl 11.30-13.00: 25/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 476

B1:1, Caminando 4 – spanska, tionde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att fortsätta att bygga upp och befästa ett basordförråd och träna på grammatik och vardagliga samtal samt turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska vid Senioruniversitetet 180 timmar (nio terminer) eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Christer Nordstrand, fil mag,
08-668 23 22, christer.nordstrand@gmail.com

STUDIEMATERIAL E Waldenström m fl, Caminando 4 fr o m kap 4a.

TID Tio tisdagar 15.30-17.00: 26/1 – 29/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 477

B1:2a, Spanska, tolfte terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att fortsätta att bygga upp och befästa ordförrådet och träna grammatiska strukturer, öva vardagliga samtal och turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska minst 220 timmar (elva terminer) vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Kjell Rindar, fil mag,
08-84 81 45, kjrindar@gmail.com
STUDIEMATERIAL A Sastre, Muerte en el barrio,
(finns till låns).
TID Tio torsdagar 11.30-13.00:
28/1 – 7/4 (ej 24/3)
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 478

B1:2b, Spanska, tolfte terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att fortsätta att bygga upp och befästa ordförrådet och träna grammatiska strukturer, öva vardagliga samtal och turistsituationer. För att delta i denna kurs bör du ha studerat spanska minst 220 timmar (elva terminer) vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Catalina Arianzen, fil dr,
08-93 22 63 eller 073-072 51 00,
catalina.arianzen@gmail.com
STUDIEMATERIAL V Béjar, Caminando 5 fr o m
unidad 1.
TID Tio tisdagar 13.30-15.00:
26/1 – 29/3
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 479

B1:3, Spansk konversation och textläsning

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1+. Syfte: att studera texter som behandlar kultur och vardagsliv i Spanien och Latinamerika, befästa och utvidga ordförrådet samt fördjupa kunskaperna i grammatik. Stor vikt läggs vid träningen att tala spanska.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Astrid Mellbom (jämna veckor), fil lic,
08-765 84 13, astrid.mellbom@telia.com och
Catalina Arianzen (udda veckor), fil dr,
08-93 22 63 eller 073-072 51 00,
catalina.arianzen@gmail.com
STUDIEMATERIAL R Montero, Amantes y enemigos
samt texter som tillhandahålls av kursledarna.
TID Tolv onsdagar kl 11.30-13.00:
27/1 – 13/4
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne
AVGIFT 1000 kr
ARRANGEMANG NUMMER 480

B1:4, Spanska texter och konversation

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1+/B2. Syfte: att studera texter som behandlar kultur och vardagsliv i Spanien och Latinamerika. I samband med läsningen av texterna görs muntliga övningar och grammatiska iakttagelser.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Catalina Arianzen, fil dr,
08-93 22 63 eller 073-072 51 00,
catalina.arianzen@gmail.com
STUDIEMATERIAL Texter som tillhandahålls av
kursledaren.
TID Tio tisdagar kl 15.30-17.00:
26/1 – 29/3
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 481

Tyska

HUVUDLÄRARE Margareta Borg

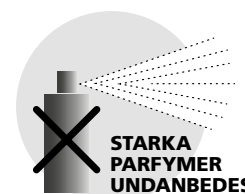
Tyska är ett av Europas viktigaste språk och modersmål för cirka 100 miljoner människor. Det är huvudspråket i tre stater: Tyskland, Österrike och Schweiz.

Beträffande nivåbeteckningarna A2–C1, se sid 32.

A2:1, Tyska – lättare texter, andra terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses. Repetition av grundläggande grammatik.

KURSTID Läsåret 2015/16
LEDARE Barbro Berndt, fil mag,
070-764 45 31, barbro.berndt@gmail.com
STUDIEMATERIAL Johansson m fl, Einverstanden 1
fr o m kap 10.
TID Tio torsdagar kl 13.30-15.00:
28/1 – 7/4 (ej 24/3)
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 482

A2:2, Tyska – lättare texter, fjärde terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses. Repetition av grundläggande grammatik.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Barbro Berndt, fil mag,
070-764 45 31, barbro.berndt@gmail.com

STUDIEMATERIAL Johansson m fl, Einverstanden 1 fr o m kap 34 samt Moldrix m.fl Einverstanden 2.

TID Tio torsdagar kl 15.30-17.00:
28/1 – 7/4 (ej 24/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 483

A2:3, Tyska – lättare texter, sjätte terminen

KURSPLAN PÅ NIVÅ A2. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses. Repetition av grundläggande grammatik.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Barbro Berndt, fil mag,
070-764 45 31, barbro.berndt@gmail.com

STUDIEMATERIAL Hofbauer, Karnland m fl, Lieber Deutsch 4(Liber).

TID Tio fredagar kl 13.15-14.45:
29/1 – 8/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 484

B1:1, Tyska – lättare texter

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Repetition av grundläggande grammatik. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Kjell Rindar, fil mag,
08-84 81 45, kjrindar@gmail.com
Hofbauer, Karnland m fl, Lieber Deutsch 4 (Liber) fr o m s 78.

TID Tio fredagar kl 11.00-12.30:
29/1 – 8/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 485

B1:2, Tyska – lättare och något avancerade texter

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Repetition av grammatik. Konversation och ordkunskap med utgångspunkt i den text som läses.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Kjell Rindar, fil mag,
08-84 81 45, kjrindar@gmail.com

STUDIEMATERIAL Schlink, Der Vorleser.

TID Tio fredagar kl 9.15-10.45: 29/1 – 8/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 486

B1:3, Tysk konversation och textläsning

KURSPLAN PÅ NIVÅ B1. Syfte: att utveckla språkfärdigheten främst i tal men även i läs- och hörförståelse. Huvudvikten läggs vid konversation och diskussioner med utgångspunkt bl a i den lästa texten. Kursen omfattar även grammatik- och ordförrådsövningar.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Margareta Pettersson, fil mag,
08-668 65 06, e-post: meg.pettersson@gmail.com

STUDIEMATERIAL En roman som meddelas vid första lektionstillfället (det går även bra att ringa kursledaren ca en vecka före kursstart) samt aktuella texter som tillhandahålls av kursledaren.

TID Tolv torsdagar kl 13.30-15.00:

28/1 – 21/4 (ej 24/3, ev ytterligare en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 487

C1, Die Herrlichkeit des Lebens

KURSPLAN PÅ NIVÅ C1. Syfte: att fördjupa språkkunskaperna genom grammatikrepetition och övningar i grammatik och ordkunskap. Konversation i anslutning till de lästa texterna. Aktuella händelser i det tyska samhället belyses med utgångspunkt från tidningstexter mm.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Margareta Borg, fil mag, 08-660 91 45

STUDIEMATERIAL M Kampfmüller, Die Herrlichkeit des Lebens, fr o m sid 100.

TID Tio onsdagar kl 9.30-11.00: 27/1 – 30/3

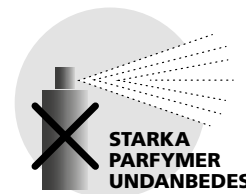
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 488

Övriga studiecirklar

Studiecirklar leds huvudsakligen av välmeriterade gymnasielärare och om inget annat anges krävs inga särskilda förkunskaper.

Matematik

Matematik för mor- och farföräldrar

Har du glömt det mesta av matematiken du lärde dig i skolan? Vill du friska upp dina kunskaper så att du kan hjälpa barnbarnen med läxorna eller vill du helt enkelt ”gymnastisera” hjärnan? I denna kurs kommer vi under vårterminen att gå igenom några delar av gymnasieskolans kurs 1: geometri, sannolikhetslära och statistik samt grafer och funktioner. Kursdeltagarna förutsätts vara beredda att mellan lektionstillfällena arbeta självständigt med hemuppgifter. För att delta i denna kurs bör du ha följt höstterminens kurs på Senioruniversitetet eller ha kunskap om aritmetik (tal) och algebra.

KURSTID Läsåret 2015/16

LEDARE Agneta Kraepelien, fil mag,
070-444 25 72, akraepelien@gmail.com

STUDIEMATERIAL Natur Kultur Matematik 5000,
1b vux. alt. 1bc vux.

TID Tio tisdagar kl 9.30-11.00: 26/1 – 5/4 (ej 1/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 500

Litteratur

Tre litterära klassiker

En kurs i första hand för dig som har ett djupare intresse av att läsa, analysera och diskutera just litterära klassiker. De aktuella verken belyses ur såväl historisk som litteraturvetenskaplig synvinkel. För denna kurs krävs litterära förkunskaper. Under våren behandlar vi tre verk: E Hemingway, Farväl till vapnen, W Shakespeare, Romeo och Julia och A Strindberg, Ensam. Högst 15 deltagare.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Margareta Borg, fil mag, 08-660 91 45

TID Tio torsdagar kl 9.30-11.00:

28/1 – 7/4 (ej 24/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 501

Tre 1900-talsromaner

Den dokumentära romanen har fått stort genomslag under 2000-talet. Elisabeth Åsbrinks Och i Wienerwald står träden kvar visar hur den svenska flyktingpolitiken under Andra världskriget drabbade en österrikisk judisk pojke och hur hans liv i Sverige kom att gestalta sig. Den palestinska författaren Susan Abulhawas roman Morgon i Jenin fick stor framgång när den kom ut 2010. Den utgår från det palestinska folkets historia av fördrivning och motstånd. Temat i den amerikanska författaren John Williams roman Stoner från 1965 är kärleken till litteraturen. Efter första framgången föll den i glömska efter bara några år men fick en märklig återfödelse som kultroman på 2000-talet. Vi börjar vårterminens studium med Morgon i Jenin.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Maria Bergom Larsson, fil dr, fd gymnasielärare och kulturskribent, 070-497 18 42,
maria_bergom_larsson@hotmail.com

TID Tio tisdagar kl 13.30-15.00:

26/1 – 5/4 (ej 1/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Salamanca

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 502

På spaning i poesi

Vi fortsätter de litterära spaningarna med tyngdpunkt på nutida och 1900-talspoesi. Vi gör utflykter till både äldre och yngre diktning. Anknytning till konst och musik kommer även i fortsättningen att finnas med. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Sonja Fredriksson, fil kand,
08-783 03 28, sonjafredriksson@live.se

STUDIEMATERIAL L Elleström, Visuell ikonicitet i lyrik.

TID Tio onsdagar kl 11.30-13.00:

27/1 – 30/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 503

Teater

Fyra pjäser – fyra uppsättningar

Vi läser, analyserar och diskuterar fyra aktuella pjästexter. Därefter ser vi de uppsättningar som pjäserna bygger på och analyserar dessa. Våra samtal fokuserar både på förhållandet text – uppsättning och på uppsättningen som självständigt konstverk. Vi kommer att undersöka pjäsernas tillkomstsituation men också ställa oss frågan om vilken relevans texterna har idag. Kursen erbjuder möjligheter till spännande, livliga och lärorika samtal om teater. De pjäser/uppsättningar vi kommer att behandla meddelas vid kursstarten. Kursen är en fristående fortsättning på tidigare kurser. Biljettpriserna ingår inte i avgiften.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Anders Bäckström, doktorand i teatervetenskap, regissör och dramaturg, 08-644 14 82, andba@comhem.se

TID Tio onsdagar kl 17.30-19.00: 27/1 – 30/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Bologna

AVGIFT 950 kr

ARRANGEMANG NUMMER 504

Filmkunskap

Film, identitet, existens

Ingmar Bergman har sagt att filmens egentliga existensberättigande ligger i dess unika frihet att med drömlika bilder röra vid ordlösa hemligheter. Hur det kan gå till och hur det kan visa sig vara en bra utgångspunkt för samtal kring existens och identitet vill vi undersöka i den här studiecirkeln som är en fristående fortsättning från höstens kurs. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Maria Bergom Larsson, fil dr, fd gymnasie lärare och kulturskribent, 070-497 18 42, maria_bergom_larsson@hotmail.com

TID Tio torsdagar kl 11.30-13.00:

28/1 – 14/4 (ej 3/3 o 24/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 505

Tiden i filmen

Tiden i filmen – hur olika regissörer kan använda ”tiden” i olika filmer och hur tolkningen av tiden kan variera för att ge en särskild mening åt ett

verk. I diskussionerna kring de valda filmerna tas även andra aspekter upp. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Antonello Motta, fil dr i teatervetenskap vid Stockholms och Turins universitet, antonellomotta@hotmail.com

TID Tolv fredagar kl 15.15-16.45:

29/1 – 29/4 (en veckas uppehåll)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 518

Skrivande

Att skriva sitt liv, grundkurs, andra terminen

Självbiografiskt skrivande på prosa. En kurs för dig som vill reflektera över ditt liv och dina livsmönster samt skriva om dina minnen och erfarenheter. Med konkreta övningar hjälper vi dig att hitta infallsvinklar till ditt skrivande, samtidigt som vi lär oss om skrivandets hantverk och övar oss i att ge och ta emot respons. Vi förutsätter att du har tillgång till dator och möjlighet att skicka och ta emot e-post. För att delta i denna kurs bör du ha följt höstterminens kurs vid Senioruniversitetet eller ha motsvarande kunskaper. Nya kursdeltagare uppmanas kontakta kursledaren för information om kursens upplägg. Högst 9 deltagare.

KURSTID Läsåret 2015/16.

STUDIEMATERIAL Bruzæus, Rönquist-Germanis, ”det var en gång... om konsten att skriva sitt liv” (finns bl a hos Faun förlag och Adlibris).

AVGIFT 1050 kr

LEDARE Monica Rönquist-Germanis, fil mag, 070-746 12 03, monica.germanis@gmail.com

TID Fem torsdagar (5 x 5 lektioner)

kl 13.00-17.00: 28/1, 11/2, 25/2, 10/3, 31/3

LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Trädgårdsmästaren. Lokalen är ej rullstolsanpassad.

ARRANGEMANG NUMMER 506

LEDARE Marja Bruzæus, fil mag, tfn 070-741 39 38, e-post: mabrz@telia.com

TID Fem måndagar (5 x 5 lektioner)

kl 13.15-17.15:

25/1, 8/2, 22/2, 7/3, 21/3

LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Floristen. Lokalen är ej rullstolsanpassad.

ARRANGEMANG NUMMER 507

Att skriva sitt liv, fördjupning, andra terminen

För dig som vill utveckla din skapande och språkliga förmåga ytterligare i att skriva självbiografiskt. Vi förutsätter att du har tillgång till dator och skrivare och kan skicka och ta emot e-post. För att delta i denna kurs bör du ha följt höstterminens fördjupningskurs eller motsvarande kunskaper. Nya kursdeltagare är välkomna men uppmanas kontakta kursledaren för information om kursens upplägg. Högst 9 deltagare.

KURSTID Läsåret 2015/16

STUDIEMATERIAL Bruzæus, Rönquist-Germanis, ”det var en gång... om konsten att skriva sitt liv” (finns bl a hos Faun förlag och Adlibris).

AVGIFT 1050 kr

LEDARE Monica Rönquist-Germanis, fil mag, 070-746 12 03, monica.germanis@gmail.com

TID Fem torsdagar (5 x 5 lektioner)

kl 13.00-17.00: 4/2, 18/2, 3/3, 17/3, 7/4

LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Trädgårdsmästaren. Lokalen är ej rullstolsanpassad.

ARRANGEMANG NUMMER 508

LEDARE Marja Bruzæus, fil mag, 070-741 39 38, mabrz@telia.com

TID Fem måndagar (5 x 5 lektioner)

kl 13.15-17.15: 1/2, 15/2, 29/2, 14/3, 4/4

LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Floristen. Lokalen är ej rullstolsanpassad.

ARRANGEMANG NUMMER 509

Försommarkurs i kreativt skrivande

Hur skriver man en bra dialog, vad är det som gör att personerna blir levande? Vad betyder miljöskildringen och valet av perspektiv för texten? Hur gestaltar jag mina känslor och hur berättar man i scener? Detta är frågor man ofta stöter på i det litterära skrivandet och vårt svar är: Öva! Under en vecka kommer vi därför att ägna oss åt roliga och kreativa skrivövningar i det litterära berättandet. Kursen är delvis en repris av förra årets kurs, men kommer även att innehålla flera nya skrivövningar. Därför hälsas såväl tidigare som nya kursdeltagare välkomna. Det finns två parallella grupper med högst 12 deltagare per grupp.

LEDARE Marja Bruzæus, fil mag, 070 741 3938 mabrz@telia.com och Monica Rönquist-Germanis, fil mag, 070 746 12 03, monica.germanis@gmail.com

TID Måndag – fredag (5x5 lektioner) kl 10.00–15.00 (inkl 15 minuters kaffepaus och 60 minuters lunchrast): 9/5 – 13/5

LOKAL Hagagatan 1, rum Bologna och Oxford

AVGIFT 1050 kr

ARRANGEMANG NUMMER 550/551

Historia

Från Alexander I till Putin

Vi börjar med att kort gå tillbaka till den moderna ryska statens grundare Peter den store. Svensk-ryska förbindelser då och senare kommer att beröras och vidare beskriver vi kort Alexander I:s nappatag med Napoleon. Knappt femtio år senare utkämpar Ryssland Krimkriget mot en koalition av europeiska stater och Alexander II inser att landet återigen har halkat efter och behöver moderniseras. Kursen kommer att belysa tsardömets fall 1917, den ryska revolutionen och den påföljande stalinistiska perioden, Chrusjtjov, Brechnev och därpå sovjetstatens upplösning under Gorbachov. Jeltsins och Putins väg till makten kommer också att behandlas. Kursdeltagarna kommer tillsammans med kursledaren gemensamt besluta vilka teman vi skall ge mera tid och fördjupning. Om intresse finns kanske vi kan avsluta kursen med en resa till Petersburg och/eller Moskva. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Helmut Lechner, fil mag, 070-640 94 34, magic09tumleh@live.se

STUDIEMATERIAL M Gessen, Mannen utan ansikte.

TID Tio torsdagar kl 13.30-15.00:

28/1 – 14/4 (ej 3/3, 24/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 510

Mittens rike – 200 år av Kinas historia från Opiumkriget till Kina som hela världens verkstad

Kursen inleds med en tillbakablick på Kinas tidiga historia: Kinas enande (221 f Kr) under Quindynastin varvid vi också studerar filosoferna Konfucius och Mencius. Vi berör också Kinas ekonomiska revolution under den medeltida Tangdynastin, hunnerna och mongolväldet och Kinas tidiga kontakter med Västvärlden via Marco Polo och portugisernas handelsresor med Macao som stödpunkt.

Tyngdpunkten läggs sedan vid Kinas för-

hållande till kolonialmakterna, kejsardömets fall, den påföljande turbulenta perioden med den japanska ockupationen och inbördeskriget. Därefter studerar vi Kina under Mao och Kinas förvandling till en modern industrination genom Deng Xiaopings ekonomiska reformer. Slutligen blickar vi framåt och ställer oss frågan: Är Kina på väg att bli en supermakt? Kommer det kommunistiska partiet att kunna behålla sitt maktmonopol eller kommer landet gå mot en mer demokratisk utveckling? Kommer Kina att klara befolkningstrycket och de stora hoten mot miljön? Högst 16 deltagare.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Helmut Lechner, fil mag,
070-640 94 34, magic09tumleh@live.se

STUDIEMATERIAL Kina den nygamla supermakten, Klas Eklund (SNS Förlag)

TID Tio torsdagar kl 15.30-17.00:

28/1 – 14/4 (ej 3/3, 24/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 511

Weimarrepubliken – mellankrigstidens Europa sett från Tyskland

Weimarrepubliken har blivit en stående referens när vi idag diskuterar vår egen samtid, oavsett om det handlar om politik, historia, ekonomi eller sociala förhållanden. Men vad menas med Weimarrepubliken? Kursen syftar till att såväl introducera som fördjupa förståelsen kring mellankrigstidens Europa, med den första tyska republiken som fokus. Vid kursens början bestämmer kursdeltagarna om fokus ska läggas på kulturella, politiska eller socioekonomiska aspekter av Weimarrepubliken. Kursen är en upprepning av höstterminens kurs med samma namn.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Erik Tängerstad, fil kand, doktorand i historia, 08-663 30 99, tangerstad@gmail.com

STUDIEMATERIAL E Weitz, Weimartyskland – löfte och tragedi (på svenska el engelska)

TID Tolv torsdagar kl 15.30-17.00:

28/1 – 21/4 (ej 24/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Sorbonne

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 512

Släktforskning, grundkurs

Du får lära dig var och hur du hittar information om dina förfäder och hur du strukturerar dina resultat. Introduktion till moderna hjälpmedel som cd-skivor och internet, ingår också. Vi gör

även ett studiebesök på Riksarkivet i Arninge, där du får tillämpa dina kunskaper och finna dina rötter. I kursavgiften ingår kostnaden för besöket i Arninge.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Ulf Berggren,
08-36 78 69, ulfbulfb@yahoo.se

STUDIEMATERIAL Clemensson, Andersson, Släktforska steg för steg (bör tas med vid första lektionstillfället).

AVGIFT 900 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 513, 514

513, GRUPP 1

TID Tio fredagar kl 15.20-16.50:

29/1 – 8/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

514, GRUPP 2

TID Tio onsdagar kl 17.15-18.45:

27/1 – 30/3

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

Religionskunskap

Buddhismen: Särskilt den tibetanska buddhismen

Vi går igenom en del om buddhismens uppkomst och historia i Indien. Vi studerar spridningen under kejsar Ashoka på 200-talet f Kr och utvecklingen av Mahayanabuddhismen under århundradena e Kr. Sedan följer utvecklingen av den tantriska buddhismen eller Vajrayana fram till omkring år 1000. Därefter följer en kort historia om buddhismen i Tibet. Huvuddelen av kursen ägnas åt buddhismens läror och det praktiska utövandet av dessa i Tibet. Vi ser på en del texter och exempel på ritualer i text och bild. Vi lär oss också en del buddhistiska termer på det tibetanska språket. Kursen är en fristående fortsättning på höstterminens kurs om Tibet. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Urban Hammar, fil dr i religionshistoria,
076-850 39 44, urbanhammar1@gmail.com

STUDIEMATERIAL J Powers, Introduction to Tibetan Buddhism. Revised edition. Snow Lion Publications. Ithaca 2007.

TID Tio måndagar kl 9.30-11.00:

25/1 – 4/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 515

De abrahamitiska religionerna

Vi studerar och samtalar om de tre religionerna judendom, kristendom och islam. Utifrån olika texter, artiklar och med stöd av Bibeln och Koranen reflekterar vi tillsammans över religionernas innehåll och grundtankar ur ett historiskt, aktuellt och jämförande perspektiv. Vi gör två studiebesök: i synagogan vid Wahrendorffsgatan 3 och i moskén vid Medborgarplatsen.

Kostnaderna, ca 50 kr, per studiebesök ingår inte i kursavgiften. Kursnivå: delmoment inom religionskunskap på gymnasiet.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Kerstin Reineborn, fil kand,
070-590 5167, kerstin.reineborn@yahoo.com

STUDIEMATERIAL Bibel 2000, (Verbum Cordia) och Koranens budskap, Tolkning från arabiskan av M K Bergström (Proprius förlag).

TID Tio torsdagar kl 15.30-17.00:
28/1 – 7/4 (ej 24/3)

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Oxford

AVGIFT 850 kr

ARRANGEMANG NUMMER 516

Juridik

Arvsrätt

Kurs om arv, testamente, dödsbo och arvsifte. Kursen ger dig elementära kunskaper om de viktigaste reglerna rörande bodelning, kvarlåtenskap, släktarv, makearv, särkullbarn, efterarv, testamente, laglott, dödsbo, bouppteckning, arvsifte mm. Du får förbättrade förutsättningar att hantera den situationen att du blir arvinge, testamentstagare, efterlevande make eller efterlevande sambo eller att du överväger att upprätta ditt testamente.

KURSTID Sen vårtermin 2016

LEDARE Ole Fosby, jur kand,
070 36 63 891, ole.fosby@hotmail.se

STUDIEMATERIAL Kursdokumentation som tillhandahålls av kursledaren.

TID Fem tisdagar kl 11.30-13.10:
5/4 – 3/5

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum meddelas i kallelsen.

AVGIFT 500 kronor

ARRANGEMANG NUMMER 552

Musik

Jazzens historia

Jazzmusiken har uppstått ur olika musikstilar och har i sin tur påverkat andra genrer. Detta är en kurs för dig som har ett intresse för att läsa om, lyssna på och diskutera jazzmusikens utveckling och historia främst i USA och Sverige under 1900-talet. Vi kommer tillsammans att göra enklare analyser av en rad jazzklassiker med namn som Louis Armstrong, Bix Beiderbecke, Jelly Roll Morton, Duke Ellington, Count Basie, Benny Goodman, Billie Holiday, Charlie Parker, Dizzy Gillespie, Lars Gullin, Monica Zetterlund, Miles Davis, John Coltrane etc. Kursen är en upprepning av höstterminens kurs.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Jan Bruér, fil dr,
070-590 82 38, jan.bruer@gmail.com

STUDIEMATERIAL Bruér-Westin, Jazz – Musik, Människor, Miljöer.

TID Tolv onsdagar kl 17.30-19.00:
27/1 – 13/4

LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg

AVGIFT 1000 kr

ARRANGEMANG NUMMER 517

Konsthistoria

Konstkurserna i studiecirkelform är av grundläggande och översiktlig karaktär. Den som efterfrågar fördjupning hänvisas till universitetskursen i konstvetenskap, föreläsningsserierna eller till arrangemangen i samarbete med de olika konsthallarna.

Stolta Stad! – Stockholmiana

Kursen ger en bred kulturhistorisk översikt av Stockholms utveckling från den lilla medeltida gyttiga småstaden, riktad mot den växande handeln mot Östersjön. Via stormaktstidens palatsbyggen och medvetna stadsplanering, industrialismens fabriker och hyreskaserner till dagens moderna storstad. Vi ser också på konstnärernas tolkningar av de olika tidsepokenas stockholmsvyer. Högst 18 deltagare.

KURSTID Vårterminen 2016

LEDARE Lars G Henricson, fil kand,
08-650 06 75, lars.g.henricson@swipnet.se

TID Tio torsdagar kl 9.30-11.00: 28/1 – 7/4 (ej 24/3)
LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Glasmästaren. Lokalen är ej rullstolsanpassad.
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 519

Auktioner, auktionsgods, antikviteter

I kursen behandlas svenskt auktionsgods – konsthantverk, möbler och konst – samt föremålets kulturhistoria. Vi kommer också in på konsthantverkarna, möbeltillverkarna och konstnärerna. Högst 15 deltagare.

KURSTID Vårterminen 2016
LEDARE Lars G Henricson, fil kand, tfn 08-650 06 75, e-post: lars.g.henricson@swipnet.se
TID Tio torsdagar kl 11.30-13.00: 28/1 – 7/4 (ej 24/3)
LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Glasmästaren/Aptekaren. Lokalen är ej rullstolsanpassad.
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 520

Kvinnor i konsten

I äldre tid fanns många hinder för kvinnor att förverkliga sin konstnärliga begåvning. I denna kurs följer vi kvinnliga pionjärer inom konst och konsthantverk från sextonhundratalet fram till idag, från Artemisia Gentileschi till Lena Cronqvist. Högst 15 deltagare.

KURSTID Vårterminen 2016
LEDARE Lars G Henricson, fil kand, 08-650 06 75, lars.g.henricson@swipnet.se
TID Tio torsdagar kl 13.45-15.15: 28/1 – 7/4 (ej 24/3)
LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Glasmästaren/Aptekaren. Lokalen är ej rullstolsanpassad.
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 521

Glas och porslin i Sverige

Svensk form nådde under 1920-talet världsrykte, särskilt inom områdena silversmide, glas och porslin: ”The Swedish Grace”. I kursen får du följa utvecklingen från äldre tid fram till våra dagar. Fabriker, verkstäder och formgivare studeras också. Högst 15 deltagare.

KURSTID Vårterminen 2016
LEDARE Lars G Henricson, fil kand, 08-650 06 75, lars.g.henricson@swipnet.se
TID Tio torsdagar kl 15.30-17.00: 28/1 – 7/4 (ej 24/3)
LOKAL Hantverkargatan 12 (Studieförbundet Vuxenskolan), rum Glasmästaren/Aptekaren. Lokalen är ej rullstolsanpassad.
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 522

Möbler och inredning i Sverige – från Vasatidens anonyma hantverkare till vår tids stilikoner

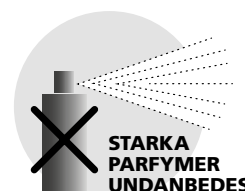
Vi kommer att studera hur möbel- och inredningsideal skiftar över tiden: Vasatidens och barockens pompösa stilideal följs av rokokons och den gustavianska tidens elegans och behag. Karl XIV Johans empire ersätts i mitten av 1800-talet av industriell produktion och historiska stilimitationer, som fyller de ofta överlastade gemakerna. Vi möter de betydande konstnärerna och formgivarna – Precht, Haupt, Malmsten och Jonas Bolin. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vårterminen 2016
LEDARE Lars G Henricson, fil kand, 08-650 06 75, lars.g.henricson@swipnet.se
TID Tio fredagar kl 9.15-10.45: 29/1 – 8/4
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
AVGIFT 850 kronor
ARRANGEMANG NUMMER 523

Allmoge

Den svenska allmogens liv kännetecknas ofta av lokala och ålderdomliga traditioner. Vi studerar allmogens konst- och konsthantverk, men även folktro, folkmedicin, folkmusik och landsbygdens sedvänjor till vardag och fest under perioden 1600-1800-tal. Högst 16 deltagare.

KURSTID Vårterminen 2016
LEDARE Lars G Henricson, fil kand, 08-650 06 75, lars.g.henricson@swipnet.se
TID Tio fredagar kl 11.15-12.45: 29/1 – 8/4
LOKAL Hagagatan 1, 1 tr, rum Heidelberg
AVGIFT 850 kr
ARRANGEMANG NUMMER 524

Porto

Senioruniversitetet
Box 6276
102 34 Stockholm

Porto

Senioruniversitetet
Box 6276
102 34 Stockholm

Porto

Senioruniversitetet
Box 6276
102 34 Stockholm

Anmälan vårterminen 2016

Obs! Varje anmälan får endast avse en person och ett arrangemang.

Jag anmäler mig till arrangemang nummer _____ Ämne: _____

Namn: _____ Personnummer: _____

Gatuadress: _____

Postnr och ort: _____

Telefon: _____ Mobiltelefon: _____

e-post*: _____

Namnunderskrift: _____

**Vänligen ange din e-postadress så att vi kan sända kallelse, faktura och andra meddelanden via e-post.*

Anmälan vårterminen 2016

Obs! Varje anmälan får endast avse en person och ett arrangemang.

Jag anmäler mig till arrangemang nummer _____ Ämne: _____

Namn: _____ Personnummer: _____

Gatuadress: _____

Postnr och ort: _____

Telefon: _____ Mobiltelefon: _____

e-post*: _____

Namnunderskrift: _____

**Vänligen ange din e-postadress så att vi kan sända kallelse, faktura och andra meddelanden via e-post.*

Anmälan vårterminen 2016

Obs! Varje anmälan får endast avse en person och ett arrangemang.

Jag anmäler mig till arrangemang nummer _____ Ämne: _____

Namn: _____ Personnummer: _____

Gatuadress: _____

Postnr och ort: _____

Telefon: _____ Mobiltelefon: _____

e-post*: _____

Namnunderskrift: _____

**Vänligen ange din e-postadress så att vi kan sända kallelse, faktura och andra meddelanden via e-post.*

Senioruniversitetet i Stockholm är en ideell förening som verkar genom frivilliga medlemsinsatser. Vår idé är att erbjuda ett forum för studieintresserade pensionärer över 55 år som söker en studiegemenskap med likasinnade. Studierna kan därigenom läggas upp så att deltagarnas rika livserfarenhet beaktas och aktiviteterna organiseras i former som passar för seniorer. Vårt ursprung i universitetsvärlden borgar för en hög kvalitet i verksamheten.

Senioruniversitetets styrelse

Ordförande	Catherine Dahlström	070-606 35 36	catherine.dahlstrom@senioruniversitetet.se
Vice ordförande	Hans Aili		hans.aili@senioruniversitetet.se
Kassaförvaltare	Ulf Aspenberg	08-753 11 99	ulf.aspenberg@senioruniversitetet.se
Ledamot	Cecilia Bäcklander	076-885 45 15	cecilia.backlander@senioruniversitetet.se
Ledamot	Ingela Karlsson, adjungerad	070-654 05 95	ingela.karlsson@senioruniversitetet.se
Ledamot	Lena Kautsky	08-16 28 59	lena.kautsky@senioruniversitetet.se
Ledamot	Anita Kruckenberg	08-83 22 95	anita.kruckenberg@senioruniversitetet.se
Ledamot	Crister Skoglund	070-858 01 63	crister.skoglund@senioruniversitetet.se
Studierektor för studiecirkelarna	Astrid Mellbom, adjungerad	08-765 84 13	astrid.mellbom@senioruniversitetet.se
Kanslichef	Kersti Thornéus, adjungerad	08-789 43 14	kersti.thorneus@senioruniversitetet.se

Kontaktperson för valberedningen: Gösta Gahm, telefon 08-717 28 07

Senioruniversitetets kansli

Kansliet har under vårterminen öppet måndag – fredag från och med den 25 januari till och med den 13 maj kl 9.00-12.00.

I kansliarbetet under Kersti Thornéus ledning deltar Mattias Jama och volontärerna:

Ulla-Maija Breien	Annika Grev	Stina Lagerqvist	Lisbeth Spångberg
Lou Dahlgren	Marianne Hedenvind	Gunnel Landberg	Katarina Stocksén
Louise Engfeldt	Ingrid Hoffmann	Vuokko Liljestrand	Anders Wallgren
Lena Engstedt	Marie-Louise Hultman	Birgitta Lindohf	Lena Yrgård
Elisabet Falk	Eva Johansson	Agneta Lundén	
Maud Goffhé	Margareta Kvarneby	Anita Sjögren	

Arkivansvarig: Staffan Edmar

Senioruniversitetet i Stockholm

i samverkan med Folkuniversitetet/Kursverksamheten vid Stockholms universitet

Senioruniversitetet i Stockholm · Postadress: Box 6276, 102 34 Stockholm

Besöksadress: Hagagatan 1 · Telefon: 08-789 41 28

e-post: kansliet@senioruniversitetet.se · Webbplats: www.senioruniversitetet.se